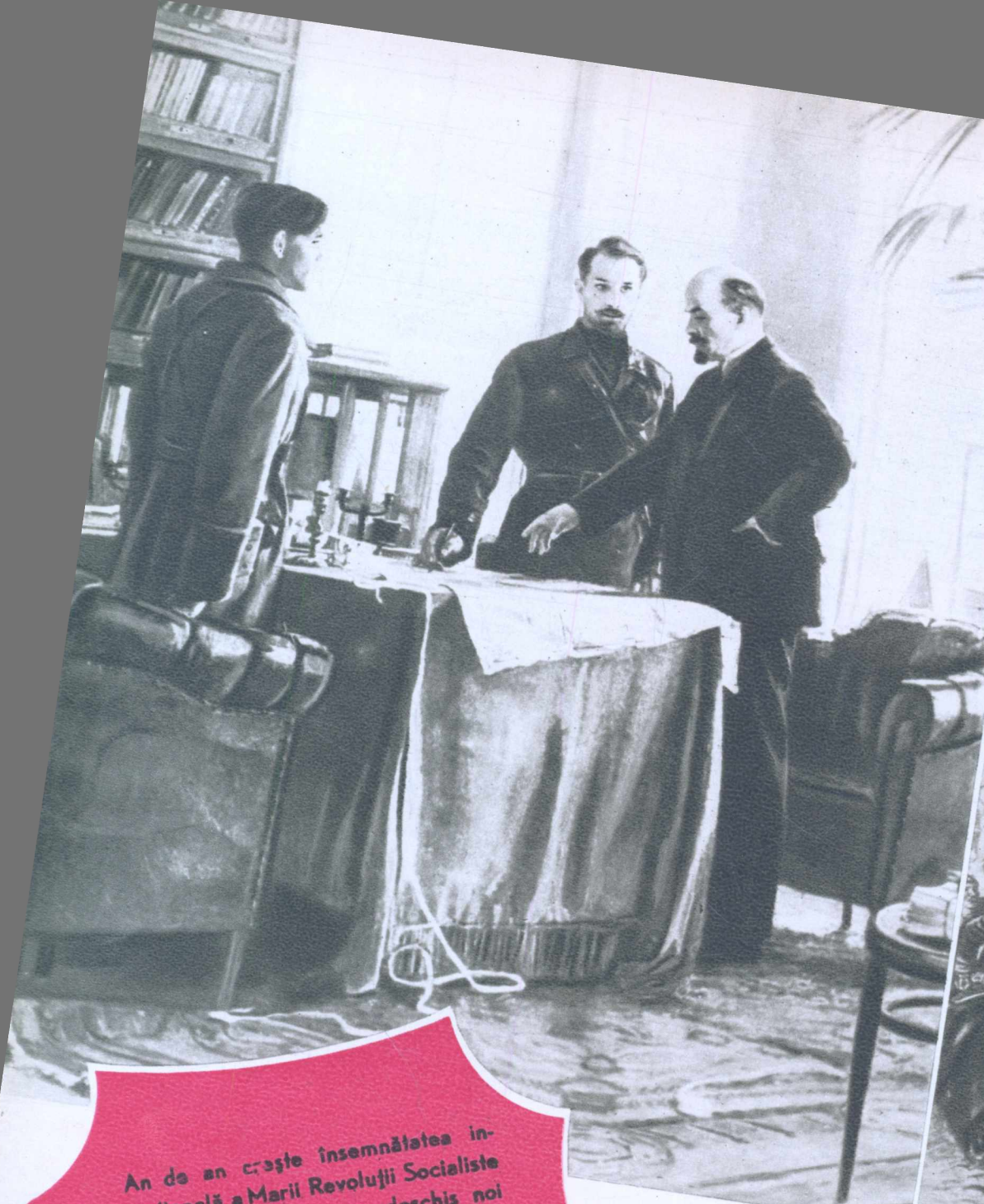
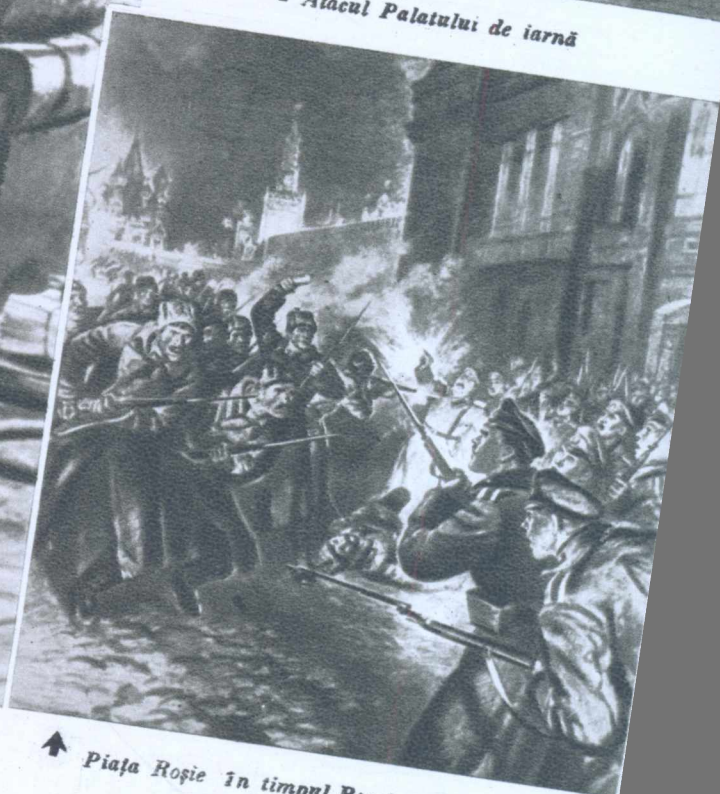

Pentru
**APĂRAREA
PATRIEI**

11
NOIEMBRIE 1957

↑ Atacul Palatului de iarnă

↑ Piața Roșie în timpul Revoluției din Octombrie 1917

↑ Zilele de „Octombrie” la Smolnii

↓ Atac în Piața Kremlinului

An de an crește însemnătatea internațională a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a deschis noi orizonturi luminoase în fața omenirii și a ridicat sus steagul luptei pentru eliberarea socială și națională, steagul comunismului.

Astăzi nu numai teoria, ci viața însăși a confirmat în mod incontestabil că revoluția socialistă nu este o simplă „experiență rusească”, așa cum au susținut ideologii burghezi. Se adevăresc cuvintele profetice ale lui Lenin: „Republica noastră socialistă a Sovietelor se va înălța trainic, ca un far al socialismului internațional și ca un exemplu pentru toate masele muncitoare”.

Decretul asupra pământului

Decretul asupra păcii

Patrulă de ostași roșii citind „Pravda”

Pentru
APĂRAREA
PATRIEI

11
NOIEMBRIE 1957

ORGAN AL ASOCIAȚIEI VOLUNTARE
PENTRU SPRIJINIREA APĂRĂRII PATRIEI

1917-1957

40 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie

Cu patruzeci de ani în urmă proletariatul rus, condus de partidul său de avangardă, a instaurat, pentru prima oară în istoria omenirii, puterea muncitorilor și țăranilor pe a șasea parte a globului pământesc. Vestea instaurării dictaturii proletariatului în Rusia s-a răspândit cu repeziciune în cele patru zări ale lumii. Popoarele înrobite de veacuri și-au orientat privirile spre țara care, a doua zi după proclamarea puterii proletare, propunea lumii învâpăiate de flăcările războiului, încetarea ostilităților și începerea imediată a tratativelor de pace. Istoricul decret asupra păcii a însuflețit zecile de milioane de oameni la luptă pentru a sili guvernele lor să înceteze măcelul și să salveze omenirea de flagelul războiului.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie se deosebește radical de toate revoluțiile din trecut. Zguduirii puternice, ale căror flăcări au făcut lumină în epocile de mari convulsii ale istoriei, revoluțiile anterioare nu au dus la înlăturarea exploataării omului de către om. Puterea trecea din mâinile unei clase exploataatoare, învinse în urma revoluției, în mâinile altei clase de aceeași speță, schimbându-se numai formele exploataării. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, deschizătoare de noi ere în istoria omenirii, a arătat maselor asuprite din întreaga lume, calea pe care trebuie să o urmeze pentru a se elibera definitiv de exploatare. Proletariatul din toate țările a văzut în triumful ideilor Marii Revoluții Socialiste din Octombrie înfăptuirea propriilor sale năzuințe.

Înfrângerea odiosului regim țarist a arătat maselor muncitoare neputința claselor dominante de a-și mai menține privilegiile. În întreaga lume mișcarea de eliberare națională și socială a luat o amploare deosebită.

Pretutindeni răsună puternic glasul asupriților: Jos tirania! Jos clasele exploataatoare! Trăiască pacea! Ca rezultat al acestor lupte și al influenței exercitate de Revoluția din Octombrie au avut loc revoluții în unele țări europene ca: Germania, Ungaria, Bavaria, Finlanda. Puternice acțiuni și greve muncitorești s-au desfășurat și în multe alte țări.

În toate țările lupta era călăuzită de ideile leniniste. V. I. Lenin a prevăzut inevitabilitatea triumfuluierei noi vestită lumii prin bubuiturile de pe vasul „Aurora”. *Republica noastră socialistă a sovietelor — scria Lenin — se va înălța trainic, ca un far al socialismului internațional și ca un exemplu pentru toate masele muncitoare.*

Cresterea mișcării muncitorești în țările europene și în alte țări, creșterea de numeroase partide comuniste și muncitorești între anii 1917—1922, hotărârea proletariatului mondial de a urma pilda proletariatului rus au adăugat cuvintele comunistilor care au prevăzut, încă din primii ani ai existenței statului sovietic, că revoluția începută în Rusia va influența toate popoarele lumii.

Clasele exploataatoare, amenințate de dezlănțuirea impecuțoasă a valului revoluționar, recurg la mijloace disperate pentru a-și salva situația periclitată. Iureșul revoluției a unit însă proletariatul din lumea întreagă astfel încât forțele imperialismului nu au putut stăvili ofensiva armatelor proletare și

nu au reușit să împiedice solidarizarea proletariatului mondial cu lupta muncitorilor și țăranilor din Rusia Sovietică.

În tezele secției de propagandă și agitație a C.C. al P.C.U.S. și ale Institutului de Marxism-Leninism de pe lângă C. C. al P.C.U.S. cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie se arată: „Victoria Marii Revoluții Socialiste din Rusia a exercitat o influență însuflețitoare asupra maselor muncitoare din celelalte țări. În toate părțile lumii s-a ridicat un puternic val de mișcări revoluționare și de eliberare națională”.

Puterile imperialiste, intrate în panică în urma confirmării practice a ideilor leninismului, au trecut la organizarea intervenției pentru sfărîmarea statului proletar. Masele muncitoare din Rusia, conduse de partidul comunist, în frunte cu marele Lenin, au dat însă riposta cuvenită organizatorilor intervenției. Lozincă apărării tinărului stat sovietic a cuprins masele cele mai largi ale muncitorilor.

Principiile mărețe înscrise pe steagul Revoluției din Octombrie nu au putut fi înfrînte. Exemplul dat de primul stat al muncitorilor și țăranilor, prin traducerea în fapt a ideilor socialismului, libertății, dreptății, prieteniei și păcii între popoare a ridicat masele muncitoare la luptă. Ideea mărețată a păcii de care s-a călăuzit statul sovietic încă de la înființarea sa, a avut o deosebită înrîurire în rândurile mulțimii, făcînd ca lupta pentru pace să se împletească cu lupta pentru răsturnarea claselor exploataatoare.

Ani de ani a crescut importanța mondială a victoriei proletariatului rus din Octombrie 1917. Steagul luptei înălțat acum 40 de ani a deschis larg calea spre eliberare socială și națională, spre orînduirea lipsită de exploatare.

Intervenția directă împotriva primului stat socialist, blocada economică și calomniile, teoriile despre eșecul orînduirii comuniste, trîmbițate în decurs de patru decenii, s-au terminat printr-un fiasco rușinos.

Cel de-al doilea război mondial nu a dus nici el la rezultatele scontate de puterile imperialiste. În loc să fie „nimicit” comunismul, cum pronosticau unii politicieni miopi, el a ieșit atotbiruitor. Epoca de dominație politică a burgheziei s-a sfîrșit. O serie de țări din Europa și Asia s-au desprins din lanțul imperialismului și au pornit pe drumul construirii unei vieți noi, socialiste. Statul sovietic — statul dictaturii proletariatului — urmat de o serie de alte țări, a inaugurat epoca de dominație politică a muncitorilor.

Existența țărilor socialiste, alături de Uniunea Sovietică, a schimbat radical raportul de forțe din lume, care înclină tot mai mult în favoarea socialismului. Ideile păcii și progresului pun stăpînire pe mase și pături din ce în ce mai largi.

Perpetuarea politicii anacronice a războiului rece, încercările de a rezolva diferendele existente între țări de pe poziții de forță, politica pactelor și a blocurilor de tot soiul devine din ce în ce mai subredă. Lozincile propagandistice de care se cramponează puterile imperialiste își dovedesc zi de zi inutilitatea.

Uniunea Sovietică și țările de democrație populară sprijină lupta popoarelor pentru libertate și independență. Ele apără cu dîrzenie politica leninistă cu privire la dreptul națiunilor la autodeterminare și militează pentru a da posibilitate tuturor popoarelor asuprite să-și dobîndească independența națională, să scuture jugul colonialismului. Justețea acestei politici o confirmă faptul că o serie de țări ca India, Indonezia, Birmania, Egiptul ș. a. sprijină atitudinea țărilor socialiste față de lupta popoarelor coloniale și dependente.

Tezele elaborate cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie la care ne-am mai referit arată că: „este mai clar ca oricînd că viitorul aparține socialismului, că numai socialismul poate asigura avîntul nestăvilat al forțelor de producție, înaintarea societății pe drumul progresului și al bunăstării pentru toți cei ce muncesc”. Astăzi, chiar și cei ce se împotmolesc în politica războiului atomic, căutînd să discrediteze înțelegerea între popoare, coexistența pașnică între țări cu sisteme sociale diferite, trebuie să-și dea seama că însăși aniversarea a 40 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie este o dovadă incontestabilă a invincibilității popoarelor eliberate de exploatare, o cheazăie a triumfului ideilor leniniste.

Zi de zi, cresc și se consolidează forțele socialismului și păcii în lume. Într-o parte sau alta a globului, popoare pînă ieri înrobite politicii colonialiste își dobîndesc independența. Revoluția rusă din Octombrie a dus la ridicarea pe o treaptă superioară a luptei revoluționare. Trecerea puterii în mâinile proletariatului a însuflețit clasele muncitoare și tuturor popoarelor împilate un curaj și un elan revoluționar nemaicunoscut.

(Continuare în pag. 2)

Sistemul mondial al socialismului a devenit de neînviat. Din întrecerea pașnică cu vechiul sistem capitalist, el iese mereu biruitor. De aceea chemarea la întrecere pașnică între cele două sisteme economice a îngrijorat pe apologeții capitalismului. Teoriile prin care au încercat să acopere contradicțiile interne ce sapă temelile oriundirii capitaliste, firma de „capitalism popular“ și alte născociri, nu au dat rezultate.

Popoarele se inspiră în lupta lor din experiența obținută în decurs de patru decenii de popoarele sovietice conduse de P.C.U.S. Insușirea creatoare a acestei experiențe și învățămintele trase din cuceririle obținute de popoarele din Rusia prin victoria din Octombrie 1917, ușurează înaintarea spre socialism a țărilor care s-au desprins din sistemul capitalist. Privitor la rolul călăuzitor al ideilor Marii Revoluții Socialiste, V. I. Lenin s-a exprimat astfel: „Exemplul rus arată tuturor țărilor câte ceva, — dar cu totul esențial — din viitorul lor inevitabil și apropiat“.

Țările de democrație populară, desprinse din orbita țărilor capitaliste, au urmat în esență calea deschisă de proletariatul rus. Popoarele acestor țări au înțeles care este calea prin care vor putea ajunge stăpîne pe soarta lor și au urmat această cale. Partidele comuniste și muncitorești din țările de democrație populară au văzut necesitatea transformării revoluționare a societății capitaliste în societatea socialistă. Urmind cu consecvență această cale, pe lângă forma sovietică de reorganizare a societății pe baze socialiste, a apărut într-un șir de țări, forma democrației populare. Ea se dez-

voltă cu condițiile și particularitățile istorice și social-economice ale fiecărei țări — esența rămînînd aceeași — dictatura proletariului.

V. I. Lenin, încă din ajunul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, a prevăzut particularitățile ce se vor ivi la diferite popoare în lupta pentru socialism. „Toate națiunile vor ajunge la socialism — scria Lenin — aceasta e inevitabil, dar toate vor ajunge nu chiar în același fel, fiecare va aduce un specific într-o formă sau alta a democrației, într-o varietate sau alta a dictaturii proletariului, într-un ritm sau altul al transformărilor socialiste ale diferitelor laturi ale vieții sociale“. Experiența construirii socialismului în țările de democrație populară confirmă veridicitatea învățăturii leniniste privitoare și la această problemă.

Învățînd din experiența Uniunii Sovietice, țările de democrație populară, unite prin interese și năzuințe comune, construiesc cu succes socialismul. Spiritul internaționalismului proletar călăuzește activitatea țărilor lagărului socialist. Popoarele din întreaga lume văd relațiile dintre aceste state un model de colaborare și într-ajutare.

Aniversarea a 40 de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie găsește popoarele angajate în marea bătălie pentru făurirea unei vieți noi. Zorii socialismului s-au ivit datorită victoriei hotărîtoare a proletariatului rus, victorie ce a avut loc în urmă cu patru decenii. Politica de pace proclamată de statul sovietic, încă din ziua a doua a existenței sale, este sprijinită de masele muncitoare din întreaga lume.

INFLUENȚA

MARI REVOLUȚII SOCIALISTE din OCTOMBRIE

ASUPRA MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI DIN ȚARA NOASTRĂ

de I. LUPESCU

area Revoluției Socialiste din Octombrie înfăptuită sub conducerea P.C.U.S., în frunte cu marele Lenin, a avut o uriașă influență asupra mișcării muncitorești internaționale.

În perioada de avînt revoluționar de după Marea Revoluție Socialistă s-a intensificat lupta clasei muncitoare pentru doborîrea oriundirii capitaliste și pentru cucerirea puterii politice

de către proletariat în numeroase țări. Astfel, în 1918 proletariatul din Germania și Austro-Ungaria a doborît monarhia instaurînd puterea sovietică de deputați ai muncitorilor și țăranilor. În 1919 a fost instaurată Republica Sovietică în Ungaria și Bavaria.

În principalele țări capitaliste, Franța, Anglia,

S.U.A., Italia, lupta grevistă a luat o dezvoltare nemaîntîlnită. S-a intensificat lupta de eliberare din țările coloniale și semicoloniale.

Avîntul revoluționar de după Revoluția Socialistă din Octombrie a cuprins și mișcarea muncitorească din țara noastră.

Caracteristic pentru mișcarea muncitorească internațională din această perioadă, este împlinirea luptei împotriva oriundirii capitaliste, a exploatații din fiecare țară, cu lupta pentru apărarea primului stat socialist din lume și a cuceririi Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

În această luptă, o însemnată contribuție au adus-o forțele revoluționare din țara noastră. Referindu-se la procesul de creștere al forțelor revoluționare pe plan mondial, după Revoluția Socialistă din Octombrie, V. I. Lenin spunea: „În toate statele dușmane nouă, cresc forțele care ne sînt prietene. Iată de pildă statele mici Finlanda, Letonia, Polonia, România“.

Lupta forțelor revoluționare de la noi, la care se referea Lenin, în vederea solidarizării și a par-

ticipării directe la apărarea Revoluției Socialiste a luat în cursul dezvoltării sale, între anii 1917 — 1920, o amploare deosebită. Lozincile revoluționare ale bolșevicilor erau însușite de mase tot mai largi. În fruntea acestor lupte au stat grupurile comuniste care s-au creat în 1917, imediat după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, în mod ilegal, în sinul partidului social-democrat.

Deși, la început, în activitatea lor s-au manifestat unele confuzii, ca urmare a necunoașterii temeinice a ideologiei marxist-leniniste, grupurile comuniste au înțeles că soarta poporului e legată de victoria clasei muncitoare, de cucerirea puterii politice de către proletariat pe cale revoluționară, după exemplul Rusiei Sovietice. De aceea, imediat după victoria Revoluției Socialiste, paralel cu munca de organizare a luptelor revoluționare din țară, grupurile comuniste au început o intensă activitate de popularizare a cuceririlor revoluției socialiste. În acest scop, au difuzat numeroase manifeste, broșuri, au organizat demonstrații.

Într-un manifest, semnat de „un grup de socialiști maximaliști“, din 1917, prin care se face cunoscută masei din țara noastră victoria Revoluției Socialiste, se spune: „De azi începe o nouă eră în istoria lumii!... Revoluția rusă a făcut primul pas nimerind cu avînt titanice tot ce i-a stat în cale. De acum, soarta lumii e legată de victoria proletariatului. Muncitorii în fața acestei revoluții mărețe, în fața acestei transformări pentru vece, care e datoria noastră? De noi depinde totul, noi vom cucerii totul. Eliberarea noastră poate și trebuie să fie numai opera noastră proprie“.

Bogata activitate a grupurilor comuniste a dus la creșterea conștiinței de clasă, a spiritului combativ al luptelor revoluționare.

Drept urmare se intensifică lupta grevistă, se organizează în întreaga țară demonstrații sub lozincile: „Jos oligarhia“, „Pace cu sovietele“, „Jos labele de pe Rusia“, „Trăiască Republica Socialistă din România“.

Aceste chemări ale grupurilor comuniste au avut un puternic ecou în rândurile masei populare care au trecut, spre sfîrșitul anului 1917 și începutul anului 1918, la acțiuni de o mai mare amploare. Printre acestea trebuie să amintim de crearea unor sfaturi muncitorești, după exemplul sfaturilor din Rusia, în principalele întreprinderi din țară. Au fost create astfel de sfaturi la urzinele: „Lemaltre“, „Wolf“, „Vulcan“, „C.F.R.“, „Regie“ din București, la Vega, Oreon, Romîno-Americană din Ploiești, precum și în numeroase întreprinderi din Transilvania.

Sfaturile muncitorești din marile întreprinderi

Batalionul voluntarilor romîni din Odesa, la un miting, înainte de a pleca pe front

tipografice, din Capitală, exercitau o cenzură roșie asupra ziarelor burgheze, nepermițând publicarea articolelor calomnioase la adresa Revoluției Socialiste din Octombrie. Activitatea revoluționară cuprinde pături din ce în ce mai largi din rândurile ostașilor și marinarii romini aduși într-o situație jainică de urmările războiului imperialist și a peracutiților la care erau supuși către comandanți. Nemulțumirea și revolta soldaților încep a se manifesta deschis, mergind de la nesupunerea față de ordinele șefilor pînă la părăsirea cazărnilor și plecarea în grupuri spre Rusia.

În unele regimente ale armatei romine, ca în cele din Argeș și Muscel, s-au creat soviete, iar efectivele unor batalioane din Arad, Alba-Iulia, Valea Jiului, Cernăuți etc., se răscoală. Ostașii, în special cei din Moldova, încep să fraternizeze cu țărăni care cereau pace, pămînt și libertate.

Într-un manifest adresat soldaților de către „Un grup de soldați republicani”, se spune: „Dacă părăsiți cazarma, luați armele cu voi”. Urmind acestei chemări, ostașii din regimentul 37 Infanterie au luat parte la acțiunile țărănești de împărțire a pămîntului și au dat acestora arme. În strînsă legătură cu mișcarea muncitorească din țară, s-a desfășurat lupta muncitorilor romini evacuați în timpul războiului imperialist împreună cu marile întreprinderi industriale, în sudul Rusiei, a soldaților care părăsiseră cazărnilor și se evacuasera în Rusia. În fruntea acestor lupte se aflau comitetele revoluționare rominești create în 1917 și începutul anului 1918, mai întii la Odesa unde a luat naștere Comitetul de acțiune social-democrat romin, și mai apoi la Kiev, Poltava, Rostov pe Don etc.

Principala activitate a acestor comitete revoluționare se desfășoară în domeniul organizării luptelor revoluționare, a pregătirii maselor în vederea cuceririi puterii politice și organizarea luptelor revoluționare romini din Rusia de sud, pentru a participa direct la apărarea cuceririlor Revoluției Socialiste. În acest scop, Comitetul de acțiune social-democrat romin, din Odesa a editat ziarele: „Lupta”, „Comunistul” și „Scinteia”, numeroase manifeste care chemau masele să se încadreze în lupta pentru apărarea Marii Revoluții Socialiste, a organizat mitinguri, demonstrații etc.

Această activitate revoluționară a luat o amploare și mai mare după ce guvernul burghezo-moșteresc romin, apărîndu-și propriile interese de clasă și trădînd interesele poporului, la ordinul imperialiștilor străini, a început intervenția antisovietică din Ianuarie 1918.

Demascînd politica reactionară a guvernului romin, Comitetul revoluționar din Odesa, într-un manifest editat la începutul anului 1918 și adresat soldaților le cerea acestora: „Nu săvîrșiți crima de a vă face părtașii acestor nelegiuiri. Nu întoarceți armele împotriva revoluției ruse”.

Astfel de manifeste ajungeau, în special prin intermediul marinarii revoluționare; și în țară în porturile dunărene, unde activitatea revoluționară se desfășura sub conducerea grupurilor comuniste.

Împotriva intervenției antisovietice, a cercurilor conducătoare din țara noastră, s-au ridicat alături de muncitorime și marinarii din flota romină de pe Dunăre. „Și cînd revoluția rusă — se spunea într-unul din articolele din ziarul „Lupta” — a fost atacată mizelele de oligarhia romină, la Ismail, Chișinău și Vilcov gărziile roșii rominești au luptat împotriva armatelor de invazie. Această acțiune s-a extins și în porturile Călărași, Cerna-Vodă, Brătia, Cetate, Corabia în urma căreia au fost capturate de marinarii revoluționari numeroase vase pe care a fost ridicat drapelul roșu al revoluției”.

În Ianuarie 1918, cînd la chemările guvernului sovietic adresate maselor populare de a se înrola în unitățile Armatei Roșii și a lupta împotriva bandelor contrarevoluționare și a trupelor intervenționiste a răspuns proletariatul altor țări, din Germania, Bulgaria, Austria, Cehoslovacia, Polonia etc., revoluționarii romini din Rusia au pornit la organizarea unor batalioane rominești.

Primul batalion revoluționar romin s-a constituit la Odesa și chiar în prima lună a anului 1918 a luat parte la luptele de stradă din Odesa, alături de gărziile roșii pentru alungarea bandelor contrarevoluționare din oraș și cucerirea puterii politice de către bolșevicii. Același batalion a luat apoi parte la luptele pentru eliberarea Benderului și la luptele împotriva armatelor nemțești intervenționiste.

Tot în Ianuarie 1918 se desfășoară lupta revoluționară a marinarii romini din Sevastopol. Analizînd rezultatele acestei lupte, în timpul cărora echipajele răscolite au arăstat pe comandanți și au instituit în locul vechii autorități comitete revoluționare pe vase, într-un articol din ziarul: „Lupta” se arată: „Astăzi la Sevastopol pavilionul roșu stă pe vasele marinei revoluționare romine — „Ion Roșu”, „Emanciparea”, „Republica Romină”, „Republica Socialistă” și „1907”, căci astfel au fost denumite în apele revoluționare ale Mării Negre vasele care au aparținut

Cînt pentru Marea Revoluție Socialistă din Octombrie

de Camil Baltazar

Cu tremur ușure de tinere ramuri
cu-al apelor dulce și repede zvon,
purcede să sune, la porți și în geamuri,
un cînt plin de slavă, robustu-i Ison.

Semeni-nmulțită cîntarea sonoră
și paseri puzderii, cu rivnă cătau,
la cîntul acesta de roșie-aurora,
cu toatele cîntul cu drag'î-nvătau.

Văzduhul gelos de-a nu ști cîntarea,
și-nînse arcușul de-îl prinse și el;
și lută că-l duse, puternic, în zare
zvonia de lureș de foc și oțel,

Și duse vestirea de praznic cu nu e
și n-a fost pe lume un altul mai drag:
sînt patru decenii de cînd flacăruia
cea roșie-nstetează sovieticul steag,

De cînd revoluția, cu ciocotu-i darnic,
cuprînsse, năvalnic, poporul rusesc,
și roșul luceafăr, stîndardul cel falnic
sub purpura-i prinse, treptat și firesc

Și alte popoare și neamuri mulțime.
Cătușele-n zornet și lanțuri căzînd,
vestită prin oameni, prin paseri și rîmă
că statul cel nou, din flăcări născînd,

Va-ncepe o altă și nouă pleiadă
de noi revoluții și cutremurări;
sînt patru decenii și pentru noroade
această marea, unică izvoadă,

Prezise-adevărul și e adevăr.
Sînt patru decenii și cînd primăvara
în miezul de toamnă-al său cînt și-a durat,
și-n toi de octombrie, de-olaltă cîntarăm

În fiecă an, un prier înflorat.
Că-i purur prier pe cînd vasu — „Aurora”
alt drum omenirii, tunînd, îl vestă,
și cîntec e-n inimi, pe-uscat și pe prore

Din marea-Octombrie, și-acel zori de zi
af celui-n șapte spe, roșul copil;
De-atuncea, mulțimile-n miez de brumar
prăznulesc revoluția, fierbînte aprî,

Ea-i pagină caldă de nou calendar,
de roș calendar, calendar prolețar.

oligarhiei romine și care sînt de acum chează vic-
toriei noastre”.

Unele batalioane revoluționare rominești au participat la luptele împotriva trupelor intervenționiste și a bandelor contrarevoluționare ale lui Vranghel, Denikin, Kolceak etc., alături de unitățile Armatei Roșii, comandate de K. E. Vorosilov, în brigada Kotovskii etc.

Voluntarii romini au fost încadrați în unitățile de infanterie, cavalerie, în rîndul flotei Armatei Roșii etc.

O contribuție de seamă la lupta pentru apărarea cuceririlor revoluției socialiste au adus-o revoluționarii romini înrolați în brigăzile internaționale.

În cadrul unității „Pervii omskii mejdu narodni otread” au luptat numeroși voluntarii romini pentru eliberarea unor orașe și localități și pentru instaurarea puterii sovietice. De asemenea, o parte din voluntarii romini au luptat în cadrul diviziei Internaționalei a III-a și în alte unități internaționale.

În luptele crîncene cu dușmanul, voluntarii romini au dat dovadă de mult curaj și eroism, jertfindu-și viața pentru apărarea revoluției socialiste.

Luptele revoluționare desfășurate în țară, sub conducerea grupurilor comuniste, a marinarii din flota de pe Dunăre împletite cu lupta revoluționară a muncitorilor, soldaților și marinarii romini din Rusia de sud pentru apărarea Revoluției Socialiste din Octombrie, au înscris una din cele mai frumoase pagini din istoria mișcării muncitorești revoluționare din țara noastră.

Ele au contribuit, în țară, la slăbirea forțelor contrarevoluționare și la zdrobirea trupelor intervenționiste ale puterilor imperialiste care acționau în Rusia de sud.

Astăzi, după 40 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, poporul romin eliberat își îndreaptă cu recunoștință privirile către cei care și-au dat viața pentru apărarea cuceririlor Marii Revoluție din Octombrie, care au arătat lumii întregi singura cale posibilă de eliberare, calea revoluției proletare.

Flota revoluționară ROMANA

Pe lângă muncitorii țării, și soldații romini din Odesa, și toți cetățenii romini pe care invazia oligarhiei noastre i-a gonit din Basarabia, întreaga, flota a României se alătură luptei revoluționare începuse.

Astăzi la Sevastopol pavilionul roșu stă pe vasele marinei revoluționare romine. Ion Roșu, Emanciparea, Republica Romină, Republica Socialistă și 1907, — căci astfel au fost denumite în apele revoluționare ale Mării Negre, vasele care au aparținut oligarhiei romine — sînt de acum chează victoria noastră.

Asupra marinarii noastre va rămîne deapururi gloria de a fi făcut primul pas spre o viață nouă.

După exemplul marinarii roșii, marinarii romini din Sulina au ridicat cel dintîi drapelul Revoluției.

Începîndu-și lupta împotriva trupelor de armate maximaliste, iar în Ucraina începîndu-și lupta împotriva armatelor germane și acum guvernării noastre sînt somați să iscălescă pînă comandanții imperialiști.

Armata socialistă a Republicii ruse este sprijinită puternic de flota și armata noastră revoluționare.

—

Sînt 40 de ani

de atunci...

MOS ION

povesteste

Zeci de ani căsuța mică bătrînească, de lângă zidurile Atelierelelor C.F.R. Nicolina, în curtea căreia florile zimbeau cerului de mai, sau se plecau

ofilite vîntului de octombrie, era în centrul atenției copoilor de la Siguranța din Iași. Aici locuia muncitorul Ionescu Ioan, „bolșevicul”, omul care făcuse șapte ani de ocnă pentru că în zilele gloriosului Octombrie luptase cu arma în mînă, alături de ostașii roșii, să apere tînrul stat al sovietelor.

Dar vremea zbirilor siguranței s-a dus. Astăzi Moș Ion, cum îi spun toți din cartier, este înconjurat de dragoste și prețuirea celor din jur. Dacă altă dată puțini îi deschideau porțile curții, acum tot mai mulți sînt aceia care vin să-i asculte cuvintele cu care unchieșul își deapănă amintirile.

... „Toamna lui 1917. Moldova noastră era ca un stup. Războiul gonise în acest colțșor de țară puzderie de oameni. De lucru se găsea greu. Eram un flăcăiaș. De abia îmi mijise mustața. Auzisem printre muncitorii de la C.F.R. cum că, în Rusia, am putea mînca o bucată de pîine mai bună. Și, într-o zi, am trecut Prutul și am luat drumul Odesei. Dar la pomul lăudat să nu te duci cu sacul. Multe zile am strîns cureaua, umblînd prin docurile Odesei, pînă cînd unui muncitor de la Șantierul Naval din Galați, evacuat aici, i s-a făcut milă de mine. Așa am ajuns să lucrez în docuri.

Rusia se afla în plină revoluție și, serî de-a rîndul, în

barăcile unde ne adăposteam comentarea evenimentelor era principalul subiect de vorbă. Nu prea înțelegeam toate, însă ne dădeam seama că noi, muncitorii romîni sau ruși, n-aveam decît de cîștigat din aceasta. Iar în ziua cînd am citit apelul grupului social-democrat romîn, adresat muncitorilor și soldaților romîni aflați la Odesa, pentru înrolarea într-un batalion revoluționar, n-am mai stat pe gînduri.

Mi-aduc aminte ca și acum. Sediul era într-o cearșărie de pe Bolșaiia Arnauțkaia. Acolo m-am prezentat și eu. Formalitățile de înscriere au fost scurte și, împreună cu alți tovarăși, am fost îndrumat spre cazarma regimentului 143 Kanatnaia. Aici, odată cu deprinderea mînuirii armelor, ni s-au lămurit și țelurile pentru care trebuia să luptăm. Partidul bolșevic luase puterea în mînă și ne chema pe noi muncitorii și țărani să o apărăm împotriva burjuilor și moșierilor. Cu fiecare zi care trecea, deveneam cu adevărat un ostaș roșu. Începusem să cunosc bine pe inamici: gărzile albe ale lui Denikin și Petliura, alcătuite din iuncări și ofițeri ai armatei țariste. De altfel, am avut prilejul să-i cunosc cîrînd mai îndeaproape căci, cam peste o lună, în iarnă, am luat parte cu arma în mînă, la apărarea Statului Major al gărzilor roșii din Odesa, împotriva unui atac organizat de către albi.

Atunci am trăit zile grele. Hărțuiri de gardiștii albi, mai numeroși, mai bine înarmați și conduși de ofițeri de carieră, detașamentele muncitorilor alcătuite în batalioane revolu-

ționare, încercau pierderi singeroase. Dar, sosînd la vreme unități din armata roșie, am reușit, cu sprijinul lor, să alungăm pe petliuriști din Odesa.

Nu a trecut mult și aflarăm că mai multe țări din Europa au sărit ca niște lupi, să nimicească puterea sovietică. De la o zi la alta, tot mai întinse creșteau fronturile pe care tînăra Armată Roșie era obligată să facă față atacurilor intervenționiștilor. Lupta cea grea de abia începea. Batalionul revoluționar romîn a primit misiunea ca, părăsind Odesa, să se îndrepte împreună cu alte unități spre Tiraspol și să zăgăruiească aici înaintarea trupelor albe concentrate în Basarabia. Și iată-ne în tren. Inșuflețiti de cuvintele agitatorilor bolșevici și avînd de răzbunat atîția prieteni dragi, dintre tovarășii căzuți la Odesa, ardeam de nerăbdare să dăm ochi cu albi.

Cu trenul am mers pînă la gara Razdelnaia. Din acest punct, calea ferată fusese distrusă în luptele care avuseseră loc mai înainte, așa încît ne-am continuat drumul „peșcom”, adică pe jos, cum spuneau rușii. Prin satele întîlnite în cale, ni se alăturau mereu țărani moldoveni și ruși, hotărîți să-și apere, cu arma în mînă, drepturile pe care le primiseră din partea noului stat al Sovietelor.

Ținta noastră era Porcani, un sat mai la nord de Bender, pe malul Nistrului. Fiindcă eram departe de linia frontului, mărșăluiam fără să fi luat vreo formație de luptă cînd, prin surprindere, am fost atacați de un detașament al gardiștilor albi. Poate că ar fi mai bine să spun prin înșelăciune, decît prin surprindere, deoarece atacatorii erau îmbrăcați aproape în aceeași uniformă ca și a noastră. Îi deosebea doar faptul că aveau epoleți la mantă și embleme la șepci. În saptul serii, cînd au năvălit asupra noastră, ca să ne inducă în eroare, își agățaseră cocarde roșii. După primul moment de zăpăceală, ne-am revenit și le-am tras ochelăneală bună. Noaptea am ocupat poziții de luptă în satul Porcani.

Din jos, dinspre Bender, se auzea neconținut bubuit de tun, semn că lupta se angajase pe întreg frontul. Pînă dimineața, ne-am organizat linia de apărare și așteptam să ne vină „musafirii”. Au sosit pe la prînz. O unitate de cazaci albi a șarjat în flancul nostru stîng. Mitralierele au prins să țacăne. În sprijinul cazacilor, obligați să facă calea întoarsă, din cauza focului nostru, au sosit și alte unități proaspete. Lupta se înțețea și, cu toate pierderile, albi, mult mai numeroși decît noi, continuau să înainteze amenințîndu-ne cu încercuirea. Nu mai era chip de stat. Am strîns puștile în mîini

și am pornit la contraatac. Îmi amintesc că în fruntea grupului nostru era ostașul roșu N. Schwartz, moldovean de prin părțile Iașului, cu care mă împrietenisem încă din cazarma de la Odesa. Ne-am prăvălit asupra albilor cu toată puterea și, pas cu pas, i-am împins spre Nistru în valurile căruia mulți și-au găsit mormîntul.

După luptele de la Porcani, am rămas în apărare pe malul fluviului. În răgazul dintre lupte multe din cele încă neluatelese căpătau dezlegare. Din vorbele comuniștilor, aflați în mijlocul nostru, am simțit că lupta noastră e dreaptă, că luptăm pentru o cauză măreață. În inimă îmi creștea arzătoare dorința ca și în țara mea muncitorii și țărani să se ridice pentru drepturile lor. Aveau atîtea de revendicat...

După cîtăva vreme însă, cum-păna războiului a atîrnat mai greu la albi. Trupele germane cuceriseră Kievul și ne amenințau spatele. A trebuit să ne retragem din nou către Odesa. Acolo am primit noi întăriri, căci din batalionul nostru de romîni mai rămăseseră puțini. Armata Roșie lupta pe viață și pe moarte. În joc era însăși existența statului sovietic. Unitățile erau purtate dintr-un loc în altul, acolo unde se simțea nevoia. Așa se făcu că, într-o bună zi, ne-am îmbarcat cu direcția Feodosia ...”

★

Astăzi, tîmplele bătrînului Ionescu sînt ninse și ochii și-au pierdut strălucirea tînețeții. Mîna, care a purtat cu vrednicie arma împotriva dușmanilor Revoluției din Octombrie, nu mai are vigoarea de atunci, dar inima lui este la fel de tînră, la fel de plină de elan ca și acum 40 ani și, parcă atunci cînd povesteste, ochii aruncă încă scînteii. Bătrînul luptător are astăzi mulțumirea să vadă că monumentală construcție a vremurilor noi, la a cărei temelie a pus și el o cărămidă, crește și se înalță victorioasă în Uniunea Sovietică și în țările socialiste. El vede azi cum în patria noastră, sub conducerea înțeleaptă a partidului, tot mai luminoase sînt zările ce se deschid tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mintea.

Steluța roșie pe care a purtat-o altă dată la bonetă, acum strălucește viu pe turnurile bătrînului Kremlin din inima lumii, la Moscova. Spre ea sînt îndreptate privirile sutelor de milioane de oameni, de ea sînt legate nădejile a sute de milioane de oameni care luptă pentru pace și bunăstare.

Pentru ca să strălucească acolo, și bătrînul din modesta căsuță din Nicolina Iașilor, a pus o fărîmă de viață și de suflet.

Dem. COSTINESCU
Petre CODREA

În întreaga țară a început un nou an de activitate A.V.S.A.P.

În cercuri, cursuri, echipe, cluburi și școli, membrii asociației pornesc cu zel sportiv să-și însușească noi cunoștințe tehnice, de radio, aviație, marină și să practice sporturi cu caracter aplicativ.

Asociația noastră a devenit tot mai cunoscută în rândurile oamenilor muncii și în special a tineretului, iar activitățile practice în cadrul ei constituie o plăcută și utilă preocupare, care contribuie efectiv la sporirea puterii de apărare a patriei.

ÎN ORAȘUL BUCUREȘTI

Experiența anilor precedenți, ne-a dovedit că activitatea multilaterală ce se desfășoară în cadrul asociației, nu se poate executa cu succes, dacă nu există preocuparea de a se lua, din vreme, măsuri pregătitoare corespunzătoare, în vederea începerii unui nou an de activitate.

Pentru a se încadra în timpul ce a avut la dispoziție, comitetul orașenesc București și-a organizat cât mai rațional munca, a întocmit un plan de măsuri, s-a străduit să acționeze cu operativitate și a fixat termenele pentru îndeplinirea sarcinilor principale ce decurgeau din planul de măsuri.

Prima acțiune a constat din prelucrarea directivei începând de la comitetul regional și până la organizațiile de bază. În afară de latura documentară asupra noului an de pregătire, prelucrarea directivei a dat prilejul să se evidențieze succesele obținute de raioane și organizațiile de bază în anul 1957 și să se ia o poziție sănătoasă față de lipsurile ce au existat. Toate acestea au constituit totodată și un factor mobilizator pentru activizarea activului comitetelor respective.

Pentru o cât mai bună organizare a noului an de pregătire, comitetul orașenesc București a indicat comitetelor organizatorice raionale să-și îndrepte, în mod deosebit, atenția asupra unor obiective mai importante ca: întărirea comitetelor organizațiilor de bază, atragerea tineretului în rândurile membrilor asociației, popularizarea asociației și a formelor de învățământ ce se desfășoară în cadrul ei, formarea unui larg activ voluntar, selecționarea instructorilor, asigurarea

Cît de ușor poți învăța telefonie într-o sală bine dotată ca aceea a cercului A.V.S.A.P. de la Combinatul Poligrafic „Casa Științei”

cu forțe noi..

bazei materiale și condițiilor pentru desfășurarea cu succes a pregătirii.

Metodele folosite pentru atingerea acestor obiective sînt variate.

Numeroase comitete raionale, convinse de rolul ce-l au comitetele organizațiilor de bază în organizarea și desfășurarea muncii de asociație, cu sprijinul partidului, și în colaborare cu celelalte organizații de masă, au făcut toate demersurile pe lângă organele de conducere a întreprinderilor pentru a numi în comitete pe cei mai corespunzători tovarăși. La întreprinderea Kirov, spre exemplu, președintele comitetului A.V.S.A.P., tovarășul Diaconu, deși a primit ajutor în mod permanent, nu a înțeles să-și îndeplinească conștiințios această sarcină, din care cauză, în anul trecut, organizația a rămas mult în urmă. La cererea comitetului raional, a fost numit ca președinte al organizației A.V.S.A.P. un tovarăș dornic de a activa în această frumoasă muncă.

Comitetul organizatoric raional N. Bălcescu, apreciind just că colaborarea cu comitetul raional U.T.M. este nesatisfăcătoare, a solicitat convocarea unei ședințe comune a celor două birouri. În cadrul ședinței s-au discutat ce măsuri trebuie luate pentru atragerea tineretului în scopul de a deveni nu numai membri ai asociației ci și pentru a activa în una din formele de pregătire care se organizează în noul an. În același scop, comitetul organizatoric raional I. V. Stalin a întocmit un plan comun de acțiune cu comitetul raional U.T.M.

În întreprinderea Boleslav Bierut și T. C. Giulești, pentru atragerea tineretului în cercuri, s-au înființat panouri de onoare în care au fost trecuți absolvenții cercurilor care au obținut rezultate frumoase în anul trecut, iar la întreprinderea Kirov a fost revizuit autovehiculul destinat conducerii auto și apoi a fost expus, într-un loc central, spre a fi văzut de tineret.

Pentru popularizarea asociației și a formelor de pregătire, s-au folosit pe o scară largă stațiile locale de radioamplificare,

panouri sugestive asupra funcționării cercurilor de specialitate, articole la gazetele de perete și agitatori pe locul de producție care să lămurească pe membrii asociației asupra importanței pregătirii lor, în diferitele cercuri.

În scopul unei colaborări rodnice între comitetele organizațiilor de bază și conducerea întreprinderilor, precum și a obținerii unui sprijin mai substanțial din partea acestora pe toată durata anului de pregătire, unele comitete de organizații de bază ca acelea de la întreprinderile Viscofil, Republica, Boleslav Bierut, au prezentat organizațiilor de partid, conducerilor administrative și organizațiilor de masă, planul general al activității de pregătire pe anul 1957—1958. În acest fel, s-a asigurat o unitate de vederi asupra desfășurării ședințelor de pregătire și s-au evitat suprapunerile.

Pentru îmbunătățirea activității instructorilor, în multe întreprinderi ca Atelierele centrale I.T.B., 13 Decembrie-Textil, Complexul „Grivița Roșie”, Uzinele „23 August”, pe lângă selecționarea atentă a acestora dintre cei mai buni oameni, pregătiți în materie, s-au organizat cursuri scurte cu o durată de cinci lecții, pentru însușirea celor mai bune metode de predare.

Realizarea unor baze materiale bine înzestrate (de exemplu, sălile model de telefonie de la Combinatul Poligrafic Casa Științei, de radiotelegrafie de la Departamentul Silviculturii, de auto de la Complexul „Grivița Roșie”, Uzinele „23 August”, Departamentul Agriculturii, procurarea de mașini proprii pentru învățarea conducerii, cum au reușit să aibă Uzinele Tudor Vladimirescu, I.C.A.B., Klement Gottwald etc., construirea de poligoane acoperite de tir redus cum sînt cele de la întreprinderile 13 Decembrie-Textil, C.P.C.S., Tudor Vladimirescu, D.T.R.N.A., Ministerul Învățămîntului), vor asigura o participare mai bună a membrilor la pregătirea din cadrul cercurilor respective, un nivel mai ridicat în predarea lecțiilor și o bună însușire a cunoștințelor.

Un accent deosebit s-a pus pe organizarea la timp a tuturor formelor de învățământ stabilite pentru noul an, astfel ca toate activitățile de pregătire să înceapă în prima decadă a lunii octombrie, fără nici o amînire.

Pe baza măsurilor luate, activitatea de pregătire a început să se desfășoare în condiții mai bune decît în anul precedent, în majoritatea organizațiilor A.V.S.A.P. din orașul București. Printr-un control calificat și continuu, prin strădania tuturor activiștilor de a găsi metodele cele mai potrivite de muncă și prin eliminarea lipsurilor ce mai persistă încă, vom căuta să ridicăm pe o treaptă superioară întreaga activitate de asociație ce urmează a se desfășura în noul an de pregătire, în orașul București.

Gh. ȘTEFĂNESCU

Vicepreședinte al comitetului organizatoric oraș București

... spre noi succese!

LA CLUBUL DE TIR TIMISOARA

... au fost luate din timp toate măsurile organizatorice și tehnice, necesare pentru obținerea de noi succese în anul care începe, în vederea perfecționării măiestriei trăgătorilor.

Astfel, s-au făcut schimbările cerute de împrejurări în conducerea unor secții, s-au ținut două concursuri de selecționare de noi membri ai clubului, din rândurile trăgătorilor care și-au însușit în cercuri și echipe pregătirea de tir.

S-au constituit apoi, în funcție de dotarea cu armament și posibilitățile trăgătorilor, echipele clubului.

S-au întocmit programe separate de pregătire a trăgătorilor, ținând seama de valoarea fiecăruia.

Odată programele întocmite, s-a trecut la antrenament intens, în vederea competițiilor pe plan național și internațional, care se vor desfășura în anul viitor.

Paralel cu pregătirea practică, secția de învățămînt și metodică a întocmit programul de pregătire teoretică a membrilor clubului.

O altă preocupare a conducerii clubului o constituie trimiterea unui număr de trăgători la cursul de arbitriși instructori, organizat cu sprijinul U.C.F.S.

Nici activitatea de propagandă în legătură cu sportul tirului nu a rămas în urmă.

Prin articole în presa locală, fotomontaje, panouri, lozinci, vitrine și expoziții, secția de propagandă și agitație a clubului se străduiește să popularizeze acest sport în rânduri cât mai largi de tineret.

Dar o preocupare esențială a constituit-o pentru conducerea clubului îmbunătățirea continuă a bazei tehnico-materiale, cunoscînd că aceasta este unul din factorii care determină, hotărîtor, calitatea pregătirii.

Revizuirea instalațiilor din poligoanele de tir, construirea, la clubul regional, a unei instalații simple (din lemn și cu mînuire manuală), dar foarte practice, pentru proba de pistol viteză, și o a doua instalație asemănătoare, dar din tuburi metalice; aprovizionarea (cu sprijinul unor întreprinderi ca Iprofil, Gh. Dozsa, Atelierele C.F.R., Kandia și altele) cu materialele necesare construirii;

imediate a unui stand separat, pentru pistol-viteză; confecționarea a 30 de panouri de tragere și 10 curele de tir; întocmirea de planșe sugestiv colorate, care vor folosi la predarea teoretică; un aparat de diafilm e dăruit de Sfatul popular al orașului Arad, precum și o nouă lunetă, donată de unul din membrii clubului constituie cîteva din realizările pe această linie.

Nu a fost scăpat din vedere nici sprijinul pe care clubul trebuie să-l dea cercurilor și echipelor de tir, în care scop s-a întocmit un plan special de îndrumare pentru fiecare raion.

Toate aceste măsuri luate din timp, sînt o garanție că de aici înainte rezultatele muncii vor fi încununat cu rezultate tot mai bune.

Clubul de tir din Timișoara este hotărît să-și mențină și în anul ce vine locul I, cîștigat în clasamentul concursului intercluburi din 1957.

Mihai PELEA

Șeful Clubului regional de tir-Timișoara

L a I a ș i

Deschiderea noului an de activitate a constituit un prilej de sărbătoare pentru organizațiile A.V.S.A.P. din orașul Iași.

E destul să arătăm cîteva aspecte de la una din organizațiile noastre, pentru a dovedi entuziasmul cu care membrii asociației au pornit la activitate în noul an.

În sala Clubului Direcției generale regionale P.T.T.R., sărbătorește împodobită, s-au strîns numeroși bărbați și femei, membri ai cercurilor de telegrafisti-morsisti și radiotelegrafisti care își începeau activitatea.

Prezența, printre aceștia, a directorului regional, tovarășul Tibulcă Constantin, a fost o dovadă de importanța ce se acordă de

către conducerea regională pregătirii în cadrul asociației.

Tovarășul Lupu Traian, președintele organizației A.V.S.A.P. declară deschis cursul.

În cuvinte calde și pline de încredere, tovarășul Sofia Privată, instructor ajutor al cercului, vorbește despre importanța însușirii de către membrii asociației a cunoștințelor de transmisuni.

Ea povestește apoi despre faptele de eroism ale ostașilor sovietici care, în fecul luptelor, țineau neîntrerupte legăturile telefonice sau telegrafice; de asemenea, despre actele de eroism ale transmissioniștilor romîni, în luptele împotriva fasciștilor.

În partea doua a lecției de deschidere,

tovarășul Popa Constantin, instructorul șef al cercului de telegrafisti face o demonstrație practică, transmițînd două texte care sînt recepționate de președintele organizației A.V.S.A.P., tovarășul Lupu.

Membrii cercului urmăresc cu încordare lucrul la telegraf, fiecare dorind să-l poată minui cît mai curînd.

Iar cuvintele directorului Tibulcă Constantin sporesc imboldul celor adunați în sală și hotărîrea lor fermă de a-și însuși cunoștințele necesare întăririi puterii de apărare a patriei.

Ioan DAMIAN

Președintele comitetului organizatoric A.V.S.A.P. al orașului Iași

LA RAFINĂRIA 3 TELEAJEN

În anul trecut, organizația A.V.S.A.P. de la Rafinăria 3-Teleajen a obținut unele rezultate bune în năunca de asociație.

Alături de acestea au existat însă și o serie de greutăți ca: lipsa unei săli pentru cercurile de telegrafisti-morsisti și radiotelegrafisti și a unei dotări complete a acestor cercuri; lipsa unei săli pentru cercul de auto, precum și a unui atelier pentru reparații și depanaj, lipsa unui poligon de tir redus ca și inactivitatea

unor membri din comitetul A.V.S.A.P.

Încă cu multe luni în urmă, activitatea comitetului a fost îndreptată spre înlăturarea, din timp, a lipsurilor și greutăților de pînă acum.

Cu sprijinul organizației de partid, în colaborare cu organizația de U.T.M. și comitetul de instituție, aceste greutăți au fost pînă la urmă înlăturate.

Cercurile de telegrafisti-morsisti și radiotelegrafisti se bucură acum de o sală model, dotată

cu tot aparatul de transmisuni, (manipulatoare, planșe, piese); de asemenea, cercului de auto i s-a repartizat o sală de cursuri și atelier de reparații.

În incinta rafinăriei, pe o lungime de 60 metri, se va construi un gard de beton înalt de trei metri, care va servi la amenajarea unui poligon de tir redus.

S-au luat, de asemenea, măsuri pe linie de propagandă și agitație, pentru atragerea tuturor tinerilor în rîndurile asociației. În acest scop s-au confecționat: pa-

nouri, placarde, fotomontaje, lozinci și altele.

Sprijinul neprecupețit pe care ni-l acordă comitetul de partid este o garanție că, în anul ce vine, vom face o serioasă cotitură în muntă.

Iar lozincă noastră este: „nici un salariat al Rafinăriei 3-Teleajen în afara asociației“.

Ganea SPIRIDON

Președintele organizației A.V.S.A.P. de la Rafinăria 3-Teleajen (Ploști)

exemplu, automatul, dar făcea din aceasta, o adevărată lecție și de educare patriotică. Ne vedeam parcă pe cîmpul de bătaie... Arma prindea viață în mîna celui care o purta. Fiecare parte a ei se însuflețea. Omul da viață fierului rece.

Pe măsură ce discuția înainta, glasul puțin scăzut al lui Niță Sava căpăta mai multă căldură.

— Putem avea și noi astfel de instructori în asociație. Unii dintre ei au terminat de curînd armata. Ei pot deveni cei mai buni instructori ai noștri.

În orice caz, încheie tovarășul Niță, privind spre președinte, sintem hotărîți ca în organizația A.V.S.A.P. de la Uzina „1 Mai” să facem o serioasă cotitură în această privință. Pentru aceasta, trebuie să ne ocupăm sistematic și permanent de pregătirea instructorilor noștri, pentru ca să accentuăm caracterul educativ al învățămîntului.

Mai apoi, am aflat că tovarășul Niță Sava este instructor al comitetului A.V.S.A.P. al orașului Ploești.

O demonstrație practică

După-amiază, cercul auto avea pregătire. Am vrut să asistăm la lecție. Sala era arhiplină. Zeci de perechi de ochi tineri priveau cu încordare către instructor, un tînăr inginer.

După lecție, tovarășul Niță a ținut o scurtă convorbire cu instructorii cercurilor de auto și moto.

Am reținut cu deosebire o frază din cele spuse de el:

„Nu-i destul să-i învățăm motorul, conducerea, regulile circulației ... Dacă vom arăta membrilor cercurilor noastre de auto pentru ce e necesar să învețe toate acestea și dacă le vom reaminti că mașinile (autocamioane, tractoare, troleibuse) sînt o mîndrie a întregului popor, dacă li vom învăța să iubească și mai mult tot ce aparține poporului și patriei, atunci vom reuși și mai mult să ne atingem scopul”.

Printre făuritorii de sonde

44 ANG DRAGOS

Ori de cîte ori poposesc în regiunea Ploești, încerc sentimentul că acolo viața pulsează mai viu, pentru că viu și nelincetat pulsează din adîncul pămîntului aurul negru, pentru că sondele și rafinările nu-și încetează lucru nici în ceasurile nopții, pentru că oamenii au ceva de veșnic neastîmpăr, pentru că briul de lumini ce urmăresc conductele de petrol fac și din noapte zi.

Îmi propusesem ca la acest început de nou an de activitate de asociație, să mă opresc la Uzina „1 Mai”, acolo unde muncitori, tehnicieni și ingineri harnici făuresc cele mai moderne utilaje de extracție a petrolului.

Cine n-a privit cu suflet plin de mîndrie o mașină, o uneltă, un obiect, construit după ultimele cerințe ale tehnicii moderne și care poartă înscris pe el: „Fabricat în R.P.R.”? Înțelegeți, atuncea, cită emoție am încercat, privind în curtea uzinei, în ziua aceea de toamnă, cu soare mult, la schela nouă, de construcție modernă, complet montată, operă a minilor harnice ale muncitorilor de la Uzina „1 Mai”.

Priveam cu capul răsturnat pe spate la turla înaltă, de mai bine de 40 de metri, cu schelet de oțel cromat, care strălucea în soare cu reflexe argintii.

Această schelă, împreună cu alte asemănătoare, trebuia să ia drumul ... Indiei, pentru ca acolo, în îndepărtatul continent asiatic, mîini pricepute s-o înfigă în pămîntul atît de bogat în zăcăminte petrolifere.

Și dacă n-ar fi să auzim în graiul gutural

al oamenilor de acolo: „Aceasta vine din România”, am simți ca și cum fiecare din noi am fi contribuit la făurirea ei.

Întîlnire cu un instructor inimos

L-am găsit pe tovarășul Nicolae Ion, președintele organizației A.V.S.A.P. de la Uzina „1 Mai”, stînd de vorbă, cu un tînăr. La început s-a recomandat numai atît: Niță Sava.

Am stat de vorbă despre multe lucruri în legătură cu viața organizației noastre. Unele din ele erau deja realizări, altele doar proiecte.

Am pus și o întrebare care mă frămînta:

— Cum înțelegeți, în mod practic, aici în această uzină, să împlețiți activitatea de pregătire cu educația patriotică a membrilor. Știți, de altfel, că este una din sarcinile principale trasate de conducerea asociației?

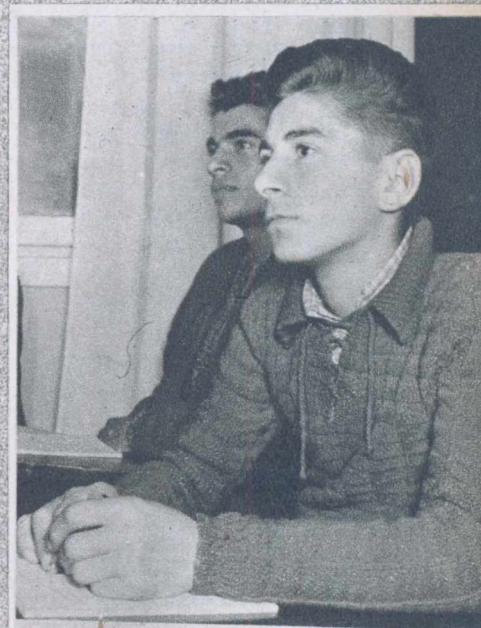
Tovarășul Niță Sava a cerut permisiunea să răspundă ei.

M-a impresionat, de la început, vocea blîndă, domoală, cu care vorbea.

— Am făcut și facem încă destul de pușin în această direcție. Și ceea ce e mai grav, este că nu folosim de multe ori mijloace simple, pe care le avem ușor la îndemînă, dar care pot da rezultate mari.

Pentru activitatea de asociație avem nevoie de oameni inimoși, plini de zel, ei înșiși patrioți înflăcărați, care să însuflească și celorlalți acest simțămînt.

Îmi amintesc, de cînd eram în școala militară... Am avut un profesor, de la care am învățat multe. Ne descria, de

de Mircea DUMA

Principiul mișcării cu ajutorul reacției directe a fost cunoscut din cele mai vechi timpuri. Există date care arată că, acum 2000 de ani, s-au construit modele care se mișcau datorită reacției directe a unui curent de apă. Se bănuiește că autorul a fost Heron din Alexandria.

Acum câteva sute de ani, se foloseau în China rachete bazate pe același principiu. Acestea erau folosite ca artificii la serbări.

Cu ocazia cuceririi Indiei de către englezi (secolul XVIII), detașamente de hinduși au provocat mari pierderi în rândurile acestora prin folosirea unor săgeți-rachetă, arme necunoscute pe atunci în Europa. Racheta indiană era o săgeată fixată de un tub de bambus, umplut cu un combustibil. Indienii ridicau săgețile-rachetă deasupra capului, dădeau foc combustibilului și le aruncau asupra inamicului. Forța de reacție produsă de evacuarea gazelor aprinse din tubul de bambus, marea considerabil bătaia săgeții. „Efectul întrebunțării acestor săgeți a fost zguduitor”, declara generalul englez Congrave, care a luat parte la campaniile de cucerire a Indiei.

În folosirea și dezvoltarea rachetelor, Rusia, începând încă din secolul al XVII-lea, are un loc de frunte. Călătorii care au vizitat Rusia pe timpul lui Petru cel Mare, povesteau că nici o țară nu poate rivaliza cu ea în această privință. Petru I a introdus în armată rachetele ca mijloc de semnalizare. Mai târziu, rușii folosesc, în 1825, în războiul din Caucaz și în războiul cu Turcia, din 1828, grenadele rachetă de luptă. Creatorul acestor arme este generalul Alexandru Dimitrievici Zaseadco din armata lui Suvorov.

O contribuție însemnată la introducerea în armata rusă a armamentului rachetă, a adus-o generalul Constantin Ivanovici Constantinov (1818—1872). Lucrările lui Constantinov Ivanovici, și în special, cartea „Despre rachetele de luptă” au fost traduse în multe limbi străine și, timp îndelungat, au servit ca manuale pentru artileriști.

Proiectilele-rachetă au fost folosite de armata rusă la apărarea Sevastopolului în anul 1855—1856 și în operațiile militare de mai târziu.

La începutul secolului XX au început să se pună bazele teoriei motoarelor cu reacție directă și să se întocmească proiectele primelor motoare-rachetă pentru aviație și pentru artileria cu reacție, cu bătaie lungă.

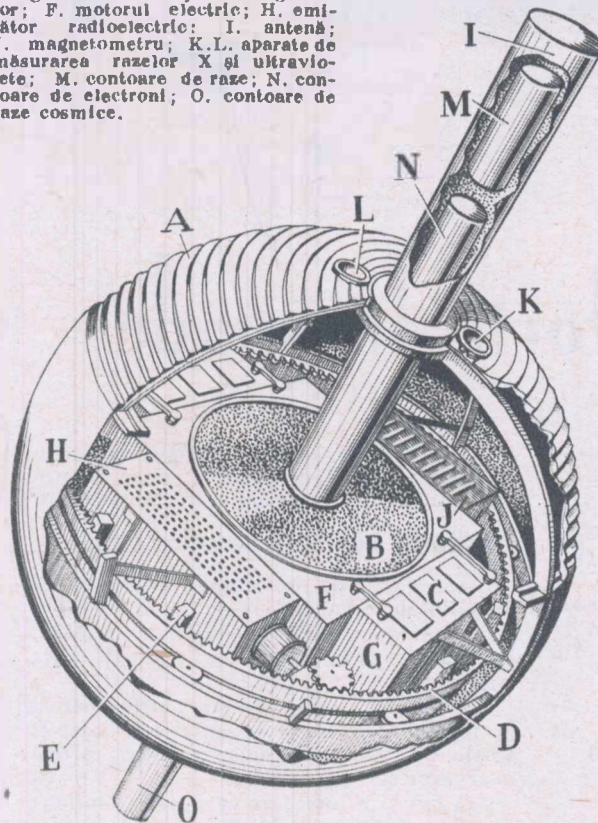
Pentru a lămuri principiul fundamental

al zborului rachetei și principiul de funcționare al motorului cu reacție, arătăm următorul exemplu simplu: se ia un tub închis la una din extremități și se umple cu praf de pușcă presat. Dacă se aprinde praful de pușcă, produsele de ardere (gazole încălzite) vor fi evacuate cu mare viteză prin capătul deschis al tubului. Se va putea observa că tubul înaintează în direcția contrară direcției curentului de gaze evacuate din tub.

Această mișcare este datorită forței reactive.

Cu cât vor fi e-

A. Parte transparentă care formează propriu-zis lentila prin care trec razele solare; B. generatorul de energie electrică; C. acumulatori; D. coreană dințată de înregistrare; E. capul înregistrator; F. motorul electric; H. emițător radioelectric; I. antenă; J. magnetometru; K. L. aparate de măsurarea razelor X și ultraviolete; M. contoare de raze; N. contoare de electroni; O. contoare de raze cosmice.

vacuate mai multe gaze și cu cât mai mare va fi viteza lor, cu atât mai mare va fi și forța de reacție.

Pentru a demonstra și mai simplu forța de reacție, se poate face următoarea experiență: ne urcăm pe platforma unui cântar; presupunem că indicatorul cântarului arată 70 de kg. Încercăm să sărim în sus; observăm că în acel moment, acul cântarului indică cu mult mai mult de 70 kg. Creșterea greutății în momentul săriturii reprezintă manifestarea forțelor de reacție.

Folosirea practică a tehnicii moderne a reacției este una din cele mai mari cuceriri tehnico-științifice din ultimii 15 ani. Această nouă tehnică a reacției se bazează pe folosirea motoarelor-rachetă, care per-

mit obținerea unor viteze și forțe necunoscute până la apariția acestora.

Pentru a funcționa, motoarele-rachetă nu au nevoie de aerul atmosferic; tocmai pentru aceasta ele sînt indicate pentru zboruri la înălțimi foarte mari. Aceste motoare rezolvă, printre altele, problema navelor cosmice, care pot parcurge distanțe astronomice, putînd ajunge în alte planete ale sistemului solar și chiar dincolo de acest sistem.

Proprietățile mai importante ale motorului-rachetă sînt:

— Lipsa elementului propulsor, acțiunea lui fiind îndeplinită chiar de motor. Tracțiunea este produsă în acest caz de reacția particulelor de gaz, aruncate înapoi de motor. Această folosire a principiului reacției directe, este caracteristică tuturor motoarelor cu reacție.

— Pentru crearea jetului de reacție se folosește chiar masa însăși a aparatului zburător și anume: masa combustibilului aflat la bordul său. Motorul rachetei devine astfel independent față de mediul înconjurător și prin aceasta, se deosebește de toate celelalte tipuri de motoare. Aerul înconjurător nu mai este, prin urmare, folosit în reacțiile chimice din motor. În acest caz, combustibilul motorului-rachetă trebuie să conțină toate componentele necesare producerii reacției chimice. Combustibilul trebuie să cuprindă atât carburantul cît și comburantul, adică oxigenul sau o substanță care conține oxigen.

Teoria modernă a rachetelor are la bază în mare măsură, formulele și legile date de Constantin Eduardovici Țiolkovski, de la a cărui naștere s-au împlinit, la 17 septembrie anul acesta, 100 de ani.

Ideea utilizării rachetei pentru rezolvarea problemelor științifice, utilizarea principiului reactiv pentru crearea mișcării unor nave interplanetare, aparțin în întregime lui Țiolkovski. El este părintele rachetelor moderne cu mare rază de acțiune ce funcționează cu combustibil lichid. El este unul din creatorii unui capitol nou de mecanică teoretică.

În 1903 a apărut prima lucrare a lui Constantin Eduardovici despre tehnica rachetelor. Lucrarea a fost publicată în revista „Naucenoie Obzrenie” sub titlul „Cercetarea spațiilor universului cu aparate reactive”. În această lucrare se demonstrează teoria zborului rachetei și posibilitatea folosirii aparatelor reactive pentru comuni-

cațiile interplanetare. Proiectele de aparate cu reacție elaborate de Țiolkovski, metodele de studiere a dinamicii rachetelor și cercetarea posibilităților de călătorie interplanetară i-au adus celebritatea și recunoașterea meritelor sale excepționale.

De o deosebită importanță pentru realizarea unor viteze cosmice mari, este soluția nouă și originală propusă în anul 1919 de Țiolkovski și anume aceea a rachetelor compuse, denumite și trenuri rachetă. Propunerea lui a avut la bază o teorie matematică amănunțită. Ideea rachetelor compuse a însemnat punctul de plecare pentru realizarea proiectilelor-rachetă cu mare rază de acțiune și cu viteze considerabile.

Pe baza ideilor lui Țiolkovski, un grup de savanți și tehnicieni sovietici au construit racheta balistică intercontinentală a cărei strălucită experimentare a reușit pe deplin în U.R.S.S., fapt care a fost anunțat și comentat de întreaga presă mondială ca o excepțională cucerire a științei și tehnicii moderne. Aceasta a constituit o nouă confirmare a superiorității tehnicii și științei sovietice puse în slujba progresului și apărării păcii în întreaga lume.

Dar, lucrurile nu s-au oprit aici. La 4 octombrie 1957, în Uniunea Sovietică a fost efectuată cu succes lansarea primului satelit artificial al pământului. Această nouă realizare, constituie după cum menționează însăși presa apuseană — un lucru uluitor.

„Răsăritul — scrie ziarul „Daily Mail” — a întrecut Occidentul în întrecerea: Cine va lansa primul „Luna”, făcută de mina omului, în jurul globului pământesc“.

4 octombrie 1957 va rămâne înscris cu litere de aur în istoria omenirii, în istoria epocălor descoperiri. Oamenii au reușit pentru prima dată să creeze cu mâinile lor ceva ce pînă de curînd se petrecea independent de voința lor. Oamenii aceștia sînt oameni sovietici, oamenii primului stat socialist din lume.

„Ziua lansării satelitului, pământului — este silită să recunoască presa burgheză — este ziua în care a avut loc una din cele mai remarcabile evenimente din istoria omenirii. Această zi, nu numai că ne face să fim și mai mîndri de geniul omenesc, ci ne convinge totodată de posibilitatea și necesitatea păcii, deoarece numai în condițiile păcii toate forțele științei pot fi folosite pentru a lărgi cunoștințele noastre și nu pentru a îneca în sînge tot ce am creat pînă în prezent“.

În lupta pașnică, Uniunea Sovietică a ieșit din nou victorioasă. Și, cu fiecare nouă cucerire a tehnicii, spre deosebire de cercurile conducătoare ale lagărului imperialist, care continuă politica lor de pe poziții de forță, U.R.S.S. își reînnoiește chemarea la pace, cauză scumpă tuturor popoarelor lumii și care va triumfa.

CITEVA PROBLEME DE STRUCTURA materiei

LEGATE DE EXPLOZIILE ATOMICE ȘI TERMONUCLEARE

de Ing. Mihail SPINEA

Descoperirea posibilităților de a utiliza imensa energie înmagazinată în atom, a dus la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, la foloșirea ei în scop de distrugere.

În perioada de după al doilea război mondial a fost descoperită o nouă armă, mai eficientă ca bomba atomică și anume: bomba de hidrogen și cea de cobalt.

Efectele de mare proporție ale exploziei atomice au adus astfel probleme noi în măsuririle de apărare.

Pentru a putea înțelege corect efectele exploziilor atomice și termonucleare, cît și măsuririle de apărare împotriva lor, trebuie mai întîi să explicăm pe scurt principalele chestiuni ale structurii materiei legate de aceste explozii.

Corpurile materiale care ne înconjoară sînt substanțe chimice. Substanțele chimice pot fi: substanțe compuse de natură organică sau anorganică, aflîndu-se într-un număr enorm de mare în natură (ele pot fi desfacute în corpuri simple din care se compun) și substanțe simple (elemente) din care pînă astăzi sînt cunoscute 102; numărul lor se va mai mări cu înec de ceva.

Indiferent de natura lor însă, substanțele chimice sînt formate din molecule. Moleculele sînt grupări de atomi.

Despre atomi, se vorbea pînă nu de multă vreme, că sînt indivizibili, indestructibili și netrănzutații. Un gir de descoperiri și de cercetări în înfîșurarea atomului au dovedit că atomul este un sistem electric complex și că el este format din particule simple, așa numitele particule elementare (electroni, protoni, neutroni).

S-a dovedit că atomii se compun dintr-un nucleu central — nucleul — încărcat electric pozitiv și în jurul lui se învîrtesc, cu viteze enorme de mari electronii — încărcăți electric negativ. În felul acesta reprezentarea atomului se asemănă cu reprezentarea sistemului solar. Nucleul se compune din particule foarte mici — nucleoni. Dintre acestea unii sînt încărcăți electric pozitiv — protonii — și alții sînt net încărcăți electric — neutronii.

Atomul fiind neutr din punct de vedere electric, va avea în nucleu tot atîția protoni, cîtși electronii se învîrtesc în jurul nucleului.

Fiecare din cele 102 elemente chimice cunoscute pînă astăzi își are atomul său care îi caracterizează.

Cu timpul, s-a constatat că atomii unuia și aceluiași element au greutatea diferite însă proprietățile sînt aceleași; și s-au numit izotopi. Izotopii

ar putea fi asemenați cu frații unui atom, care în loc să aibă vrate diferite, au greutăți diferite.

Dacă am aduna laolaltă toți izotopii tuturor elementelor chimice cunoscute, ei ar fi aproximativ 1000 la număr, din care abia 1/3 sînt stabili, iar restul sînt nestabili — sînt radioactivi — suferă un proces de dezintegrare. Atomii izotopilor nestabili, adică atomii care se dezintegrează, sînt de fapt substanțe radioactive: care emit radiații radioactive: raze alfa, raze beta și raze gamma. Radiațiile acestea pot apare singure sau combinate în cadrul unei emisuni radioactive. Radiațiile radioactive acționează diferit, au efecte diferite și deci pot produce vătămări mai mari. Asemenea radiații radioactive găsesc la substanțele radioactive ce apar în urma exploziilor atomice sau termonucleare.

În natură există substanțe radioactive ca atare cum ar fi: radiul, poloniul, uraniul, toriul etc. Substanțele radioactive rezultă și în urma exploziilor atomice și termonucleare.

Faptul că există substanțe radioactive, a dovedit că atomii nu sînt indestructibili și netrănzutații, că în nucleu trebuie să existe energii mari care, prin anumite procese, pot fi exploatate.

Dezintegrarea elementelor radioactive se face într-un anumit timp care este caracteristic fiecărui element radioactiv în parte. Se observă că după o perioadă fixă, o cantitate de substanță radioactivă se reduce la jumătate (respectiv se transformă într-un altfel de atom); aceasta este perioada de înjumătățire a respectivului element radioactiv și ea este caracteristică fiecărui element radioactiv.

Examinînd astfel o masă de cobalt radioactiv care are conținut de exemplu 1000 nucleu, după 5,3 ani s-ar observa că ea are numai 500 nucleu de cobalt radioactiv, restul fiind transformate în atomii de altă natură. Cunoașterea perioadei de înjumătățire ne dă posibilitatea aprecierii duratei înfîșurii radioactive, care este efectul mai deosebit al exploziilor atomice față de exploziile obișnuite; știm astfel ce măsuri de protecție trebuie luate împotriva radiațiilor emise și ce măsuri de ajutor medical trebuie date celor infectați.

Pentru a ne da seama de valoarea și de mărimea energiei rezultată din exploziile atomice, ne vom referi la câteva chestiuni despre nucleul atomic.

Atomii sînt enormi de mici. Pentru a obține un mm va trebui să punem cap la cap circa 10.000.000 atomi.

Atomul este astfel extrem de mic, dar nucleul său este incomparabil mai mic față de volumul atomului din care face parte. Dacă am compara atomul cu un bloc de 24 etaje, atunci nucleul atomului ar putea fi asemuit cu un grîdute de nisip aflat undeva în mijlocul acestui bloc.

Cu toate că nucleul este atît de mic el posedă o greutate foarte mare, conținînd de fapt aproape întreaga masă a atomului, deoarece electronii care se învîrtesc în jurul său sînt foarte mici și foarte ușori. Pentru a ne imagina plastic greutatea nucleului, ar trebui să tragem concluzia din faptul că, umplînd perfect un volum de 1cm³ cu nucleu de hidrogen (cele mai ușoare dintre toate nuclele elementelor chimice), un astfel de cm³ ar cântări 100.000.000 tone.

Particulele ce compun nucleul, respectiv protonii și neutronii sînt strîns legați între ei prin niște forțe enorme de mari, numite forțe întranucleare. Datorită acestor forțe, protonii aflați în nucleu nu se resping cu toate că, fiind încărcăți cu electricitate de același fel, ar trebui în mod normal să se respingă.

S-a căutat modalitatea de obținere a unei părți cît mai mari din energia intranucleară și într-adevăr s-a reușit prin procesul fisiunii nucleare a uraniului sau plutoniului. Fisiunea nucleară este procesul în urma căruia nucleul de uraniu sau plutoniu se rupe în două părți aproximativ egale în urma bombardării sale cu neutroni. În urma procesului de rupere a nucleului de uraniu, mai rezultă 2—3 neutroni noi și o cantitate enormă de energie în valoare de 200.000.000 electroni-volți. Este ușor de închipuit că energia eliberată datorită fisiunii în lanț va fi enorm de mare.

Astfel prin fisiunea unui gram de uraniu — 235 (unul din izotopii uraniului care este cel folosit în bomba atomică) se degajează o cantitate decca, 18.000.000 Kcal al căror efect energetic este aproximativ egal cu efectul dat de explozia a 18 tone explozibilului obișnuit.

Energia rezultată prin fisiunea a unui kg de uraniu este de 20.000.000.000 Kcal, ceea ce echivalază cu cantitatea de căldură degajată prin ardere a 2.000.000 kg cărbune sau, ar putea asigura funcționarea unui motor de 2500 CP timp de doi ani.

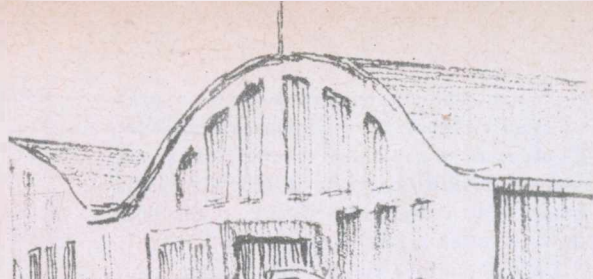
Energia enormă existentă în nuclele de uraniu și plutoniu, obținută prin fisiunea în lanț a acestora, folosește pentru punerea în funcțiune a centralelor atomoelectrice, dar și în scopuri de distrugere, în cazul exploziilor atomice.

Pentru a se obține o cantitate cît mai mare de energie necesară distrugerii, a fost imaginată fisiunea izotopilor grei ai hidrogenului (deuteriu și tritium), sub acțiunea imensei călduri rezultată din explozia atomică. Din această fisiune nucleară se obține o energie colosală, cu mult mai mare ca energia care a fost pusă în joc pentru realizarea fisiunii. Astfel a fost construită bomba de hidrogen și o variantă a acesteia, bomba de cobalt.

Cantitatea enormă de energie din exploziile atomice și termonucleare, produce o serie de efecte cu acțiuni vătămătoare contra cărora există posibilitatea de a se lua o serie de măsuri de protecție.

(Va urma)

ANIVERSARE

Aici a zburat Vlaicu

Îndată ce urcăm pe lângă Grădina Botanică și ajungem în Bulevardul Armata Poporului, privirile ni se strecoară, printre clădirile înalte, construite de curând, către o parte a cîmpului Cotrocenilor.

Ne îndreptăm într-acolo pe bulevardul larg, străjuit de pomi înalți și boschete de flori pe care toamna a început să aștearnă un covor galben de frunze. La fiecare pas, se deapănă firul amintirilor conturându-se tot mai viu în minte. Întîmplări, fapte, oameni...

— Iată, plopii aceștia bătrîni de aici de la marginea șoselei i-au apucat mlădițe tinere îmi spune însoțitorul meu, colonelul de rezervă Dumitrescu Victor, un încercat aviator, care l-a cunoscut pe Aurel Vlaicu.

De obicei, aici îl așteptam. Venea de la Arsenal cu cîteva ostași după el care îl ajutau la efectuarea montărilor. Altă dată, cînd dormea acolo, lângă gîndacul lui, apărea în ușa hangarului uitîndu-se lung spre noi, bucurîndu-se de entuziasmul și strigătele cu care îl întîmpinam: „Trăiescă Aurel Vlaicu, trăiască Vlaicu! Uraaaa!!!”...

Frunzele de toamnă se aștern una cîte una și însoțitorul meu continuă:

— Nici cînd nu voi uita ziua aceea cînd am simțit mîna sa pe umărul meu... Să fi avut vreo 11 ani. De dimineată se strînseseră aici de prin toate mahalalele Bucureștiului, o droaie de copii. Unii erau desculți, alții zdrențăroși și murdari, dar toți ardeam de dorința de a fi cît mai aproape de hangar, deși santinelele nu ne lăsau.

Deodată apăru Vlaicu. Se uită la noi, apoi zise lui Ciulu, ucenicul lui: „Ciulule, adu-i pe toți încoace!”.

Ne-am strîns în jurul aeroplanului, vrăjiți de tot ce vedeam, și ascultam cu nesaț pe Vlaicu care, cu o bunătate părintească, ne explica despre motor, aripi, cîrme, hobane.

La o vreme, nu știu cum, se întoarse și dădu cu ochii de mine. Își plimbă degetele prin părul meu netuns și, după ce îmi puse mîna pe umeri, îmi zise: „Și tu vei zbura, cînd vei fi mare, dacă o să înveți bine...” Mi s-a pus un nod în gît și ochii mi s-au umezit de fericire.

În ziua aceea Vlaicu nu a zburat. Erau norii jos și bătea vînt tare, dinspre linia ferată, București-Giurgiu. Și zilele ce au urmat au fost asemănătoare.

Pe cîmpul Cotrocenilor, ca și atunci, s-a întezit vîntul.

— Trecuse mai bine de o săptămîna de la întîlnirea cu Vlaicu — continuă tovarășul Dumitrescu — și într-o dimineată senină și liniștită, puhoi de lume s-a adunat aici. Priveau toți către hangar în fața căruia cîteva meșteri trebăluiau în jurul aeroplanului.

„Astăzi zboară Vlaicu”, zise careva. Unora nu le venea să creadă. Alora le era frică. Noi, cei mai mici, așteptam liniștiți cu ochii către hangar, atenți la fiecare mișcare, la fiecare zgomot care ar fi pornit de sub aripile acelea în care razele soarelui se scaldau într-o lumină albă.

Cineva învărti la elice. Motorul dudui puternic punînd avionul în mișcare. În urma lui rămaseră nori de praf, tufe de scaieți.

Vîntul șuiera puternic în hobecele cîrmelelor, în muchia aripilor. Hangarul și noi cei de pe cîmp rămîneau tot mai mult în urmă. Avionul lui Vlaicu se înălța sus, tot mai sus, trecînd peste podul Dîmboviței, peste lanțul de sate, de unde țărani îl priveau nedumeriți cu mîna streșină la ochi, pierzîndu-se la orizont hăt-depart, către lucrile Argeșului.

Pe urmele lui

Ajungem la fostul hangar al lui Vlaicu, în locul căruia regimul democrat-popular a ridicat o uzină constructoare de mașini electrice, „Klement Gottwald”.

Sînt și aici oameni harnici și neobosiți. De dimineată pînă noaptea tîrziu, nu mai conțenește munca; tot mai multe motoare electrice și bunuri de larg consum, frigider și alte aparate electrice, se construiesc în uzină.

S-ar părea că vremea a așternut uitare peste tot ce s-a petrecut altădată pe acest cîmp. Aceasta e numai o aparență pentru că aici, de-a lungul anilor, zeci și sute de tineri au urmat pînda primului aviator român consacîndu-și timpul liber sportului aviatic.

Pășind pe urmele lui Vlaicu, an de an, tineri, în fragedă vîrstă, au intrat în cercurile de aerodelism, făcînd ca din minile lor să se nască, la început, o nervură, un lonjeron, un profil de aripă, un avion mic care să plutească cîteva secunde sau poate minute în aer.

Cine nu-și amintește, de exemplu, de eroul filmului „Pui de șoim”, de tînărul Gherasim Ion care învățînd aerodelismul în uzină, a fost pe urmă brevetat ca planorist și a ajuns să piloteze avioane cu motor peste piscurile înalte ale Carpaților? Dar de performanțele planoristului Drăgușin Alexandru, de îndrăzneala parasutiștilor Șoimu Carol și Mihai Anton...?

După fiecare promoție care a absolvit un cerc de aerodele, sau curs de aviație, după fiecare succes raportat în executarea unui program de antrenament, s-a îmbogățit și baza materială în această uzină.

Azi, în sala cercului de aerodelism, se pot vedea executate toate tipurile de

aerodelele indicate în cursurile de pregătire, pînă la aerodelele cu reacție.

La intrare în holul sălii de festivități sînt expuse: un avion complet de mărime naturală, gata parcă de zbor, de asemenea și un planor. Cîteva tipuri de motoare și multe panouri cu fotografiile generațiilor de aviatori creșcuți aici.

Pe un panou stă scris: „Aviatori ai Forțelor Aeriene Militare! Sîntem mîndri de voi! Plecați din rîndurile noastre, voi nu uitați, pe cei din uzină, de cîmpul Cotrocenilor, de Vlaicu care a zburat aici, pe urmele căruia voi mergeți victorioși, cuccînd înălțimile albastre și infinite ale cerului patriei noastre dragi!”.

Din nou ceva neobișnuit

Pe una din clădirile uzinei, o mîncă de vînt ne atrage atenția. Vremea i-a ros pinza de nu a mai rămas decît manșeta. La ce servește oare? Avioane nu mai aterizează aici pentru a arăta din care parte bate vîntul. Am aflat că e de pe timpul lui Vlaicu. A fost luată de pe vechiul hangar și fixată în același loc pe clădirea nouă, ca o mărturie vie peste care necunoscutul să nu se așternă niciodată. Așa ne povestesc muncitorii din uzină.

Am ieșit din nou în cîmp. Cîteva grupe de aviatori și cursanți din cercuri stau aliniați, așteptînd deschiderea festivității; alături de ei se revarsă ca o mare de capete, muncitorii din uzină.

Se sărbătorește 75 de ani de la nașterea lui Aurel Vlaicu. În cinstea acestui eveniment aici, pe locul unde acum 47 de ani, Aurel Vlaicu și-a luat pentru prima dată zborul, din nou se petrece ceva neobișnuit.

De cîtva timp s-a lucrat, cu multă iscusință, la un dispozitiv pentru pregătirea piloților planoriști la sol, după o metodă practică de către D.O.S.A.A.F. din Uniunea Sovietică, metoda descrisă pe larg în revista „Aripile Patriei”. Aplicarea acestui sistem de pregătire inițială în domeniul planorismului este complet lipsită de pericol, atrăgătoare și permite instructorului verificarea practică a viitorilor planoriști. Întreg procesul de pregătire se caracterizează prin rapiditatea formării, securitate și o mare economie de materiale. Această lucrare a fost condusă cu mult simț de răspundere de tovarășul Drăgușin care a avut un larg sprijin din partea organizației de partid și a direcției uzinei.

Și acum, în această zi caldă de noiembrie, la aniversarea zilei de naștere a marelui nostru aviator, i se făcea inaugurarea.

★

Soarele era aproape de asfințit. Lumina roșie a razelor sale privea în urmă, unde un planor s-a înălțat deasupra uzinei, rămînd parcă pe loc în bătaia vîntului.

Mulțimea privea cu entuziasm și curiozitate cum planorul se legăna lin, umflat de o rafală sau inclinat printr-o comandă inversă de manșă.

Încă o victorie pe drumul aviației.

Și ochii tuturor se oprau îndelung la estrada unde era așezat tabloul lui Vlaicu, încadrat de multe drapele, și la cele două machete argintate ce reprezintă avionul lui.

Dumitru CERCHEZEANU

un simpozion

A.V.S.A.P.

Comitetul organizatoric regional Hunedoara se îngrijește îndeaproape de activitatea de propagandă și agitație. În ultimul timp, în această regiune, s-au obținut o serie de succese importante în munca de pregătire tehnică și sportivo-aplicativă, datorită, în bună măsură, și activității de propagandă și agitație.

În preajma deschiderii noului an de învățămînt, în scopul popularizării mai intense a diferitelor laturi ale activității A.V.S.A.P., comitetul organizatoric regional Hunedoara a intensificat această muncă, organizînd numeroase manifestații cu caracter de propagandă.

Astfel, în colaborare cu comitetul regional cinematografic s-a organizat, în sala cinematografului „Filimon Sîrbu”, din orașul Deva, un simpozion pe temă de aviație.

În ziua fixată, sala deveni nelcăpătoare, față de numărul mare de oameni care solicitau să li se permită accesul înăuntru.

Tovarășul Covaci Constantin, președintele comitetului regional A.V.S.A.P. Hunedoara, a conferențiat despre realizările obținute în domeniul aviației sportive, practicate în școlile și cercurile asociației noastre.

Cu deosebit interes au fost ascultate, printre altele, cele

spuse în legătură cu succesele și performanțele (dintre care unele de valoare mondială), obținute de aviatorii noștri sportivi.

Această conferință interesantă, expusă în mod atrăgător, a constituit un foarte bun prilej de propagandă a cunoștințelor aviatice, de popularizare a unei dintre ramurile importante ale muncii A.V.S.A.P.

Expusă în mod atractiv, conferința a fost ascultată cu deosebit interes, iar conferențiarul a fost răsplătit cu vii și îndelungi aplauze.

În continuare, a fost prezentat filmul „Vultur 101”, recenta creație a studiourilor noastre cinematografice.

Simpozionul s-a bucurat de un deosebit succes.

Asemenea acțiuni de propagandă a cunoștințelor militare, tehnice, de aviație și marină, precum și a diferitelor activități ce desfășoară asociația, trebuie organizate cât mai des, mai ales în această perioadă, cînd încep și pregătirile pentru alegerea organelor de conducere ale asociației. Ele vor contribui fără îndoială la intensificarea acțiunii de popularizare a asociației noastre, precum și la mobilizarea oamenilor muncii de a însuși cunoștințe necesare întăririi capacității de apărare a patriei.

I. M.

Bate soneta PE VALEA TÎRGULUI

Dacă treci de la Schitu Golești către minele de cărbuni Poenari, îți stă în cale bătrînul riu al Tîrgului, încărcat de legende și de numeroase mărturii ale trecutului glorios de luptă al poporului nostru.

Peste riu, trec azi vagoanele încărcate cu cărbune, de la Poenari, pînă la stația Zăvoi. Locomotiva electrică, condusă de mecanicul Stark Ion, membru de frunte al organizației A.V.S.A.P. de la uzina de uscare a cărbunelui din Schitu Golești, abia mai prididește cu transportarea miilor de tone de cărbune. De la Zăvoi după transbordarea încărcăturii vagoanelor în vagoane normale, locomotivele cu aburi o transportă la uzinele de uscare. Și, toate acestea numai din cauza podului cu bucluc de la Zăvoiu rîului Tîrgului, care rezista numai la 12 tone.

Cîtă economie nu se putea realiza dacă s-ar fi înlăturat transbordarea, îngîduind locomotivelor cu aburi să meargă pînă la minele Poenari pentru a încărcă cărbunele.

Dar toate lucrurile au un sfîrșit. Și, în curînd, în cîntecul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, locomotivele cu aburi vor ajunge la Poenari.

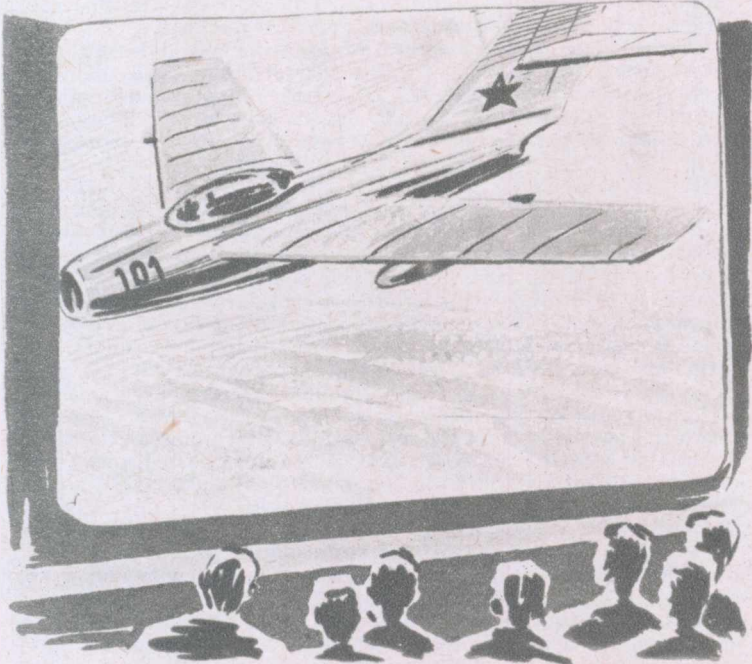
În urma inițiativei luate de organizația de partid, cu sprijinul U.T.M. și al sindicatului, conducerea uzinei de la Schitu Golești și membrii organizației A.V.S.A.P. au pășit la faptă.

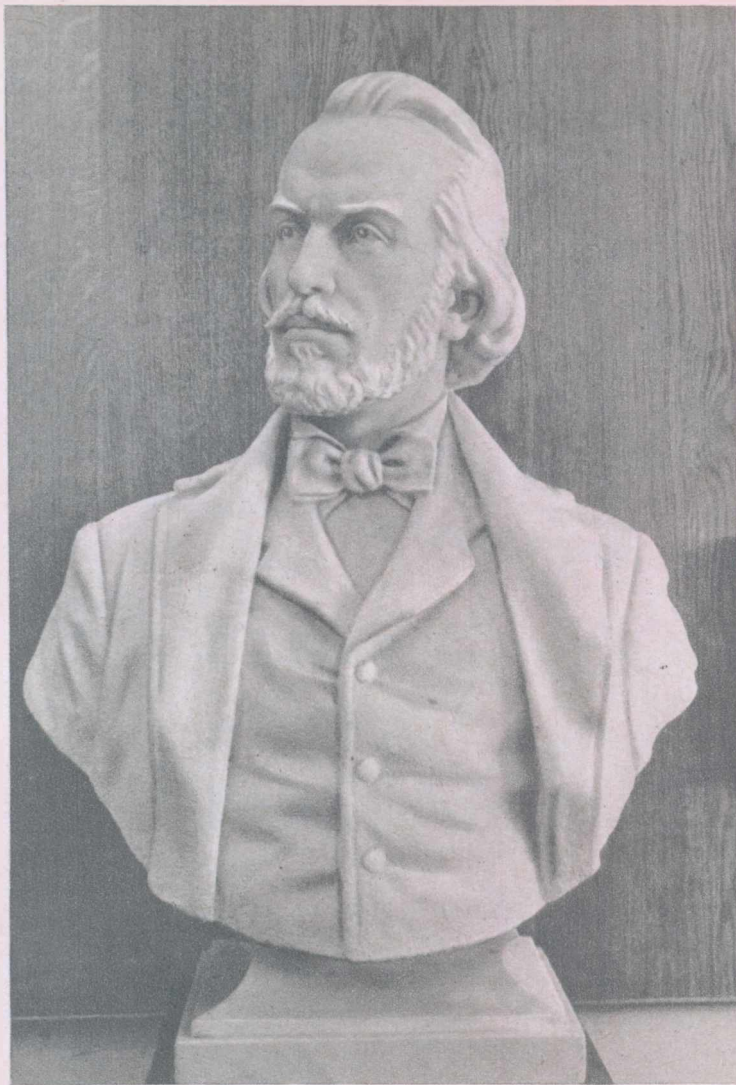
Inginerul șef Savin Ion, membru al asociației, a întocmit proiectul de consolidare a podului, pentru a rezista la 25 tone. Mobilizați de partid și de U.T.M., membrii A.V.S.A.P., în frunte cu președintele organizației, Opreșan Anton, au trecut la lucru, confecționînd, prin muncă voluntară, piesele metalice necesare consolidării podului. În această activitate s-au evidențiat: Banzea G., Priboianu I., Heroiu Fl., Clătici I., Vlad V., Ionescu M. și alții.

Materialele de consolidare sînt gata. Acum, aparatul de sudat, minuit de Cabăș Vasile, se întrece cu bormașina lui Drăgănescu Florea. Ei lucrează la montarea mezelor metalice, la palele de piloși ai podului. Numai la cîțiva metri, mai la vale, soneta condusă de Șerban Petre bate piloșii viitorului baraj, ce va proteja suprafața podului de viiturile repezi ale rîului Tîrgului.

Bufniturile ei ritmice și înfundate se iau la întrecere cu zgometele ciocanelor, al bormașinei și aparatului de sudat, dînd mai multă viață noului șantier. Și, parcă bătrînul riu al Tîrgului presimte că, în curînd, va fi domolit de voința oamenilor de aici, care luptă cu avînt pentru a da patriei mai mult cărbune.

Savu ION
Correspondent-Pitești

Nicolae

ÎNFLĂCĂRAT PATRIOT ȘI REVOLUȚIONAR

de C. VRĂNCEANU

Un an și ceva mai târziu, în 1840, Bălcescu intră într-o conspirație revoluționară, condusă de D. Filipescu. Descoperită, conspiratorii sînt condamnați la pedepse grele. Lui Bălcescu, considerat minor, i se dă o pedeapsă mai ușoară, trei ani, pe care îi petrece o parte la închisoarea militară din Gorgani, iar altă parte la închisoarea Mărgineni.

Abia eliberat (februarie 1843), Bălcescu își reia lupta revoluționară. În toamna aceluiași an („prin culesul viilor“ își va aminti Ion Ghica), Bălcescu alături de Ion Ghica și căpitanul Cristian Tell pun bazele unei noi societăți conspirative, denumită „Frăția“.

În toată această vreme, Bălcescu nu-și întrerupe studiile de istorie. Nici chiar în închisoare. Studiază, studiază atent și cu perseverență. Iar atunci cînd își dă seama că izvoarele pe care le are la îndemîna sînt neîndestulătoare, pleacă, în 1846, la Paris. Acolo, el intră în contact cu ideile revoluționarilor francezi, se alătură luptei lor și va participa chiar la asaltul asupra Tuilleries-ilor, în februarie 1848. Cuprins de entuziasmul biruinței, el va smulge o floare din catifeaua ce acoperea tronul lui Louis Philippe, din care va trimite o bucatică și lui V. Alecsandri. Cîrînd, el se întoarce în țară. În martie 1848, Bălcescu este la București unde, devenind fruntaș al revoluției, redactează proclamația care se va citi la Izlaz, întocmește planul revoluției, participă la ea, intră în componența guvernului provizoriu ca secretar de stat (ministru) pentru afacerile externe, alături de N. Golescu, Gh. Magheru, Eliade Rădulescu și alții.

Dar revoluția este înfrîntă. Burghezia, speriată de avîntul revoluției, trădează lupta lui Bălcescu și a tovarășilor lui, îi izolează și pregătesc venirea la putere a dușmanilor revoluției. Bălcescu este arestat, dar reușește să fugă de sub escortă și se refugiază în Ardeal și apoi la Paris. Îndurerat, bolnav de tuberculoză, lipsit de posibilități materiale, înfruntînd asprimile exilului, el își va petrece ultimii ani ai vieții, lucrînd la monumentala sa operă: „Istoria Romînilor sub Mihai Vodă Viteazul“.

Dorul de patrie însă îl chinuia. Vrea să se întoarcă în țară, dar ajuns la Galați i se refuză dreptul de a locui în țară. Mîhnit, ros de nemiloasa-i boală, el se îndreaptă către însoțita Italie, la Palermo, unde în toamna anului 1852, își dă obștescul sfîrșit pe patul sărăcăcios al unei umile ospătării, numită *Trinacria*.

Așa se încheie viața unui mare om. Așa se încheie lupta unui mare revoluționar. Dar ideile politice și sociale ale ilustrului dispărut, opera lui științifică rămîn să călăuzească mai departe mințile luminate ale generațiilor ce i-au urmat. Pentru că Bălcescu n-a fost numai un participant activ la revoluție, ci și un teoretician al ei.

Bălcescu s-a impus în fața celorlalți fruntași ai revoluției pașoptiste nu numai ca reprezentant al curentului radical al revoluției, ci și prin puterea sa de pătrundere a semnificației evenimentelor sociale din acea vreme din țările romînești, prin atitudinea sa justă față de aceste evenimente și prin concluziile valabile pe care le elaborează în urma analizei erudite a faptelor istorice. Și dacă e adevărat că marele nostru înaintaș n-a cunoscut legile care guvernează lumea și societatea — și nici n-avea cum să le cunoască — totuși nu-i mai puțin adevărat că el a fost singura minte luminată din Țara Romînească, din acea vreme, care în numeroasele sale scrieri, a reușit să formuleze o caracterizare a cauzelor și eșecului revoluției anului 1848 foarte apropiată de interpretarea științifică, materialistă, de azi. Și, în aceasta constă unul din cele mai mari merite ale teoreticianului Bălcescu; cu atît mai mult, cu cît, în acea vreme, la noi încă nu pătrunseseră ideile celebrului Manifest Comunist.

Astfel, el și-a dat seama că transformările sociale de la 1848, din țara noastră, se datoresc nu atît influenței revoluționare din afara ei ci, în primul rînd, existenței unei acute contradicții între dezvoltarea forțelor de producție și a relațiilor de producție. El și-a dat seama că în dezvoltarea societății se dă o permanentă luptă

ntreaga generație a luptătorilor pașoptiști, din Țara Romînească, este dominată de personalitatea multilaterală a marelui Nicolae Bălcescu. Militant neînfricat pentru înfăptuirea revoluției de la 1848, eminent om de știință, promotor al studierii istoriei poporului nostru, dușman al asupritorilor și apărător al dreptății celor mulți, N. Bălcescu ne-a oferit prin viața sa dreaptă și cinstită, prin activitatea sa pa-

triotică, o pildă care va străluci neîntinată de-a lungul veacurilor.

„Impins în chip fatal să devin revoluționar“, după cum va scrie el însuși către un prieten, Bălcescu a trăit într-o epocă de răsucire, de mari lupte revoluționare și a știut să se ridice pe el și pe cei din jurul său la înălțimea sarcinilor aceluia moment însemnat al istoriei poporului nostru.

Născut în 1819 în București, Bălcescu își petrece copilăria — în atmosfera tulbură a anilor ce au urmat răscoalei lui Tudor. Studiile și le face la Colegiul Sf. Sava. Aici, el se află sub înfîlțirea unor dascăli cu vederi înaintate, revoluționare, ca Eufrosin Poteca, Eftimie Murgu și Vaillant, cu care se va întîlni și mai târziu, în activitatea sa revoluționară. La 19 ani intră în armata națională, ca iuncăr (aspirant ofițer) de cavalerie. Cît timp stă în armată, el își continuă studiile privitoare la istoria țării romînești și stabilește strînse legături de prietenie cu o serie de ofițeri progresiști, ca Ion Voinescu II.

Încă de pe atunci, Bălcescu se avîntă în lupta revoluționară. Se alătură lui Ion Cîmpineanu care, împreună cu Cezar Boliac, Grigore Alexandrescu, Eftimie Murgu și Vaillant, alcătuieste o grupare politică „partida națională“. Această grupare întocmește un proiect de constituție burgheză, care prevedea unirea țărilor romînești, egalitatea în fața legilor, împroprietărirea țăranilor etc.

BĂLCESCU

„Revoluția nu trebuie să cadă la împăciuire cu dușmanii săi; ea trebuie ori să învingă, ori să fie învinsă...”

(N. BĂLCESCU)

între ceea ce e nou și ceea ce e vechi, luptă pe care Bălcescu o înțelegea sub forma ciocnirilor revoluționare dintre clase, subliniind că revoluția este un fenomen determinat de evenimentele istorice, un fenomen rezultat din lupta de clasă și de aceea este inevitabilă.

Demnă de relevat, prin importanța ei, este și concepția lui Bălcescu asupra problemei țărănești.

Considerând țărănimea noastră ca cea mai obidită pătură socială, supusă „servajului” și „clăcii”, N. Bălcescu se erijează într-un inflăcărat apărător al intereselor ei, ridicându-se împotriva reprezentanților aripii drepte a burgheziei care voiau să înfăptuiască la 1848 o revoluție „democratică”, fără însă a acorda nici cele mai elementare drepturi țărănimii. De la aceleași largi vederi pornește Bălcescu și atunci când demască caracterul exploatare al domeniilor feudale, subliniind că: „...pretutindeni este drept și moral o expropriere în folosul public!”

Nicolae Bălcescu s-a distins totodată și prin activitatea sa de istoric. Dușman al empirismului, el pornește de la concepția că istoria nu trebuie să însemne o înșiruire de date și întâmplări sistematizate după simple criterii de ordin cronologic, dinastic sau geografic, ci că ea — istoria — este o știință care oglindește poziții de luptă ale diverselor pături și clase sociale în continuă evoluție. În felul acesta, Bălcescu devine un precursor al concepției științifice moderne asupra istoriei. Pe baza acestei concepții, el stabilește, cu previziune de erudit, legăturile noastre cu vecinii de-a lungul veacurilor, închină pagini minunate marilor figuri de domnitori, subliniază caracterul revoluționar al luptelor pentru

eliberarea de sub jugul străin și pentru unitatea națională a maselor din țările românești și din Ardeal. El aduce astfel o contribuție de seamă științelor timpului său, arătând că în centrul istoriei stă activitatea maselor, a poporului care o făurește.

Legate în mod nemijlocit de activitatea științifică de istoric a lui Bălcescu, sînt și concluziile lui cu privire la problemele de ordin militar. Atenția deosebită pe care el o acordă acestor probleme, dezbătute în lucrări ca: „Puterea armată și arta militară de la întemeierea principatului Valahiei pînă acum” și „Puterea armată și arta militară la Moldoveni în timpurile mării lor”, se explică prin convingerea sa că mijloacele armate au jucat și joacă un rol de frunte în lupta pentru eliberarea socială și națională a popoarelor. El dezbate în aceste lucrări probleme legate de întreținerea cadrelor și trupeii, combate principiul feudal al recrutării prin „punerea omului în loc”, recomandă sistemul de recrutare generală,

precum și luarea tuturor măsurilor pentru „întărirea morală” a trupelor ca factor important în asigurarea succesului.

Afirmam la începutul acestor rânduri, că Bălcescu a fost un mare patriot. Viața și faptele lui ne-o dovedesc. Opera lui ne-o confirmă. Dar în afară de acestea, mai sînt și alte izvoare care vorbesc despre dragostea lui nețărmurită față de patrie. Sînt însemnările lui, care nu totdeauna fuseseră sortite publicării. În una din aceste însemnări, făcute în decembrie 1850, pe cînd se afla la Hières (Franța) scrie: „Cu toate aceste temeiuiri de descurajare — (el se găsea bolnav și prigonit după înfringerea revoluției, trădată de burghezia lașă, n.n.) — sufletu-mi te slăvește încă, înzeită libertate, și deși oamenii singiurilor au învelit cu maramă neagră dulcea fața ta, crede că va veni ziua fericită, ziua izbîndirii, cînd omenirea întreagă se va scula spre a sfîșia acest văl și dușmanii tăi se vor împietri de revederea soarelui tău de lumină; atunci nu va mai fi nici un om rob, nici nație roabă, nici un stăpîn pe altul, ci domnirea dreptății și frăției!”

Această dorință a lui avea să se împlinească mai tîrziu, în zilele noastre, odată cu eliberarea țării noastre și a altora de către glorioasele armate sovietice. Abia acum avea să se împlinească acea previziune a marelui Bălcescu, cuprinsă într-o scrisoare din 4 martie 1850, adresată lui Al. G. Golescu-Albu: „Poate pînă vom vedea nația noastră recăpătîndu-și toate drepturile, va trece chiar un secol!”

Astăzi, la împlinirea a 105 ani de la moartea marelui nostru înaintaș, poporul își îndreaptă cu pioșenie și mîndrie gîndul către marele luptător, cinstindu-i memoria și faptele așa cum se cuvine.

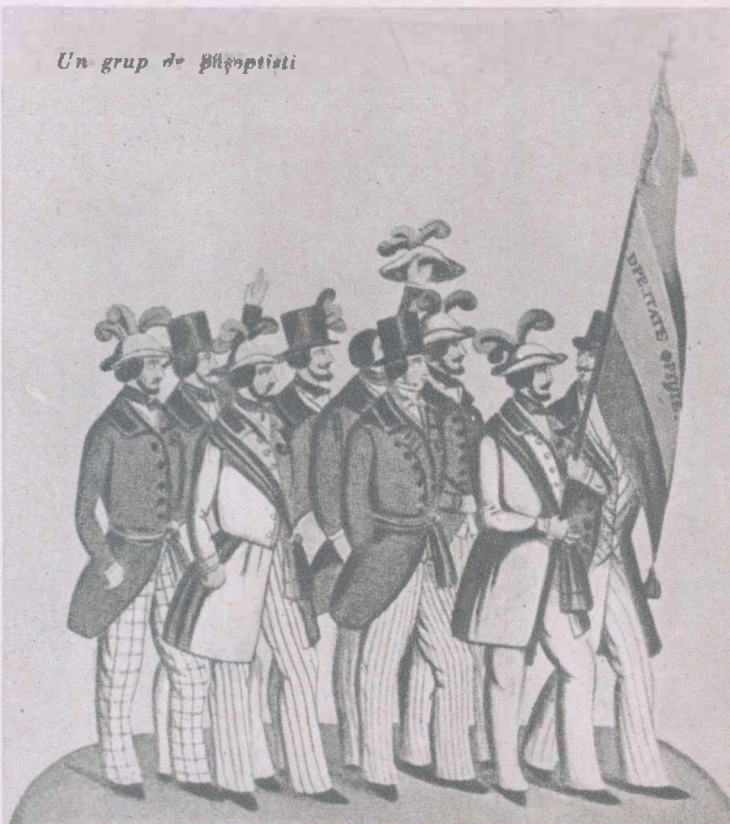
PROCLAMAȚIA DE LA ISLAH

9-21 Iunie 1848

PROIECTUL DE CONSTITUȚIE

1. Independența administrației și legislației pe teritoriul statelor lui Moaraș și Bălș și numirea al născuții guverneri din afaceri în cele din urmă ale sale
2. Exaltarea drepturilor politice
3. Amnistia generală
4. Adunarea generală compusă din reprezentanții tuturor statelor arătate
5. Domniul responsabil, ales pe câte cinci ani și ales în ambele sălăle arătate
6. Impunerea tuturor statelor arătate de orice mijloc de asigurare
7. Responsabilitatea ministrilor și a tuturor funcționarilor în funcție și ocupa
8. Libertatea școlilor și tiparului
9. Dreptul răspunderii al meșterilor prin reprezentanții din oraș sau de la țară
10. Dreptul țării să judece și să delege drepturile sale, drept care judecătoresc din dreptul poporului, înșiră de a și alte de domniul
11. Gardă națională
12. Emanciparea mîndșilor țărănime
13. Emanciparea călășilor și alții prin asigurare
14. Drepturile țărănii prin asigurare
15. Reprezentant al țării în parlamentul dintr-o țară în
16. Instrucție egală și integrală pentru toți din țară de ambele sexe
17. Drepturile cetățenilor țării să se înșiră în
18. Drepturile cetățenilor țării să se înșiră în
19. Drepturile cetățenilor țării să se înșiră în
20. Drepturile cetățenilor țării să se înșiră în
21. Drepturile cetățenilor țării să se înșiră în
22. Drepturile cetățenilor țării să se înșiră în

Un grup de bășchetiști

(Ilustrații: Muzeul Militar Central)

O pagină din LUPTA PARTIDULUI

Se împlinesc, la 10 noiembrie, 17 ani de când, în urma unui cutremur, zidurile grele de piatră ale Doftanei, se prăbușeau peste cei aproape trei sute de deținuți.

Năruirea acestui odios lăcaș de tortură, după o existență de aproape o jumătate de secol, a devenit în ochii și conștiința comuniștilor din țara noastră,

simbolul prevestitor al apropiatei prăbușiri a întregului sistem social care a zidit-o și a destinat-o să încâtușeze lupta poporului pentru libertate.

Ridicată, pe locul unor vechi ocne de lângă Telega, 1894-1896, după modelul unei închisori din Belgia, Doftana devine, în scurt timp, una din cumplitele închisori ale regimului burghez de aspirare. Cele aproape 400 celule sînt umplute, an de an, cu cei care au cerut pămînt în 1907, cu soldații care și-au ridicat glasul împotriva războiului imperialist din 1914-1918 precum și cu participanți la greva din 1920.

Începînd din anul 1921, Doftana devine principala închisoare „politică” a vechii Romîni, în care burghezia încearcă să izoleze pe conducătorii clasei muncitoare de mase. Încercările lor sînt sortite eșecului căci comuniștii transformă închisoarea într-o înaltă școală a luptei revoluționare. Aici, în ciuda condițiilor extrem de grele și a regimului de teroare, se întărește unitatea de luptă a comuniștilor, călîndu-se luptători hotărîți și încercați pentru cauza poporului muncitor.

Dar această activitate este curmată brusc în noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1940. Subrezite de vreme și de cutremurul ce avu-
sesse loc cu trei săptămîni mai înainte,

zidurile închisorii cedează, prăvălindu-se peste cei întemnițați.

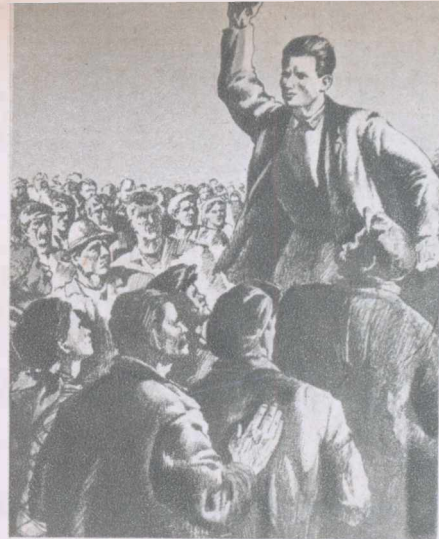
Cu ani de zile înaintea consumării acestei tragedii, nenumărate cereri și memorii, cerînd evacuarea închisorii care amenința să se dărîme, punînd viața deținuților în pericol, sînt adresate guvernului. Dar ignorate, ele rămîn fără răspuns. Cinismul claselor conducătoare își arată adevărata față atunci cînd, în urma cutremurului din 22 octombrie 1940, comisia trimisă de Antonescu declară în ciuda tuturor dovezilor care pledau împotriva trăinicieii construcției că „Inchisoarea mai rezistă încă zece ani de zile fără să se prăbușească”.

Prăbușirea Doftanei nu a fost decît un asasinat în mare, premeditat de regimul burghezo-moșieresc împotriva luptătorilor antifasciști și a conducătorilor clasei muncitoare. Intervenția hotărîtă a echipelor de salvare organizate de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Emil Bodnăraș, imediat după producerea catastrofei, salvează viața multora dintre deținuți. Cu toate eforturile depuse, la adunarea din ziua de 10 noiembrie mulți comuniști n-au mai răspuns la apel. Printre ei se afla neînfriecatul ceferist Ilie Pintilie, membru al C. C. al P. C. R., Andrei Prot, Janos Herbac, Gheorghe Paloz și alți fii iubiți ai clasei muncitoare. 14 sicrie, purtate de tovarășii lor de luptă, au luat calea cimitirului de la „Trei pruni”. Erau ultimele victime ale Doftanei.

Vestea asasinării neînfricaților luptători pentru cauza celor ce muncesc stîrnește indignarea întregului popor care jură ca ideile pentru care au luptat și și-au dat viața aceștia să-l călăuzească în lupta pentru eliberarea țării de sub fascism și aspirare.

Îndrumat și condus de Partidul Comunist din Romînia, poporul muncitor reușește, după încă patru ani de jertfe aduse pe altarul libertății, să scuture jugul fascistilor și exploata-torilor. Jertfele nenumăraților fii ai clasei muncitoare n-au fost zadarnice, ele au adus eliberarea poporului pentru a cărui feri-
rire au luptat.

K. E.

mierla lui Ilie Pintilie

de Veronica PORUMBACU

Cărunt tot ploua cu cenușă
prin gratii, pe zid, prin tavan.
S-a tres iar zăvorul la ușă?
Ilie cîntă la geam.

Zvîcnește la cîntec Doftana.
Afară mai moare o zi...
„Ne sîngeră țara ca rana
și noi, toți zidiiți de vii!”

Se suie răscoala. Vulește
ca apa umflată-n vîltori.
Tovarăși din temniți, nădejde,
s-or sparge zăvoarele-n zori!”

Cărunt tot ploua cu cenușă
prin gratii, pe zid, prin tavan.
Ce pasăre fără cătușe
e sus la Ilie în geam?

De aripi îi prinde al dorul,
nădejdea, cu ură cu tot.
Prin gratii o mierlă-și la zborul
și paznicii s-o prindă nu pot.

Cîți ani au trecut peste lumea!
— Tu, mierlă, de ce te întorci?
Pe dealuri doar vîntul stăpîn e,
suind mai înalt ca din orgi.

Nu-l piatră pe piatră-n Doftana.
— Zi, mierlă, tu cui îi cînti azi?
Cutremure-au frînt într-o toamnă
stîncosul Doftanei grumaz.

— De ce-ți mlădii glasul a jale?
Unde-i Ilie întrebi?
Sub pietre-a-nchis ochii, și-n vale
vîntul îi umblă prin ierbi.

— Cu dorul lui smuls din zăbrele,
pe unde ai tot rătăcit?
— Cîntecul lui pîntre ele
ca muguri s-a spart, înmîit.

Pe deal, un alt cîntec răsare...
— Tu, mierlă, să-nalți bucurii!
Roșu, un steag pe-nchisoare,
mîile-n zori de zi!

Scrisoare adresată C.C al P.C.R.

DE CONFERINȚA DE PARTID DE LA DOFTANA (1938)

„Reuniți în conferința de partid a celei mai mari celule a P.C.R. vă trimitem vouă, conducătorilor luptei de dezrobire a proletariatului și popoarelor din Romînia...căldurosul nostru salut revoluționar..”

Tactica voastră... de unire a tuturor forțelor antifasciste democratice pentru bararea drumului fascismului și războiului, dovedită cu ocazia ultimelor alegeri, ne arată nouă obiectivul principal de luptă către care trebuie să ne îndreptăm în calitate de soldați devotați ai P. C. R. și conducători ai maselor asuprite din Romînia.

Atenția și grija voastră tovarășească față de noi, popularizarea conducătorilor noștri închiși, care grație vouă au ajuns astăzi cunoscuți și iubiți de milioane de exploatați din țară și străinătate, ne dau nouă țaria și curajul de a persista în lupta noastră dîrză, în ciuda tuturor șicanelor și a regimului de asasinare din închisoare.

Vă asigurăm, iubiți tovarășii, că vom ști să ne facem întreaga datorie față de P. C. R. și clasa muncitoare din Romînia în lupta pentru zdrobirea dictaturii, pentru pace, pîine, pămînt și libertate”.

ÎN NUMELE COM. DE P. AL. CELULEI
P. C. R. DIN ÎNCHISOAREA

UZINEI

Sufletul tânăr al

de Dumitru ȘOMUZ

Nu știu de ce mi închipuiam că Petre Manea, președintele comitetului A.V.S.A.P. al uzinei, trebuie să fie un om înalt, voinic cu timpiele argintate de ani. Poate acest lucru s-a împlinit, pentru că aflasem că organizația în fruntea căreia muncește, se numără printre cele fruntașe din oraș, sau pentru că mă gândeam la importanța și mărimea uzinei, care din cele mai mari din țară, producătoare de tractoare ce se exportă tocmai în India și Egipt.

Când l-am cunoscut însă, toate presupunerile mele s-au spulberat. Petre Manea mi s-a înfățișat ca un om nici înalt, nici voinic și nici cu timpiele argintate ci pur și simplu ca un tânăr de statură mijlocie, care mai păstrează încă urmele vieții de ostaș, pe care a părăsit-o mi se pare, acum un an sau doi. Și, să mărturisesc sincer, nu mi-a părut rău de tot că am cunoscut un altfel de om, altfel de cum îl visasem eu. Nu mi-a părut rău pentru că cel cu care am cunoscut organizația, vreme de câteva zile, e un entuziast, care a reușit să facă ca întreaga activitate A.V.S.A.P. din uzină să poarte în cea mai mare parte amprenta personalității sale.

Încă de la început de când a prins a-mi depăna povestea organizației, a bucurilor și a greutăților sale, nu m-am putut abține să nu-l întreb:

— Ești încă tânăr. Îmi închipui că poate cel mai tânăr din comitet...

Manea a schițat un zîmbet ca și cum mi-ar fi spus că se aștepta la întrebarea asta, și mi-a răspuns:

— Da de unde! Întreg comitetul, cu excepția a doi membri, e format numai din băieți tineri. Unii sînt chiar mai puțin virșinici decît mine. Eu cred că tocmai acest fapt contribuie din plin la realizările pe care organizația noastră le-a obținut.

Într-adevăr, președintele comitetului are dreptate. Am avut ocazia după aceea, să cunosc pe mai mulți membri ai comitetului și să stăm de vorbă cu numeroși membri ai diferitelor organizații de secții. Toți pe care i-am cunoscut sînt tineri, utemiști sau încă neutemiști, băieți entuziaști și dornici să întărească cit mai mult organizația lor. Dar nu întotdeauna a fost așa.

Tînărul inginer Lucian Sanda, care este vicepreședinte al comitetului A.V.S.A.P., mi-a explicat în câteva cuvinte, cum a fost la început. Înainte de asta, aș vrea să spun însă că în ziua cînd l-am cunoscut, vicepreședintele era tare necăjit. Nu știu ce se întimplase pe linie de producție sau în problema cercurilor de specialitate, că primele clipe, s-a uitat la mine și la carnetul meu de note atît de puțin prietenos, încît credeam că nu voi reuși să-i câștig încrederea.

— Totul nu e așa de simplu cum crezi dumneata, sau așa cum se scrie cîteodată în articolele de gazetă — mi-a spus el. E puțin mai greu și mai complicat.

— Sînt de acord, i-am replicat, totuși pînă la urmă...

— El vezi? Asta-l pînă la urmă trebuie să reușești. Munca cu oamenii e grea dar, în ultimă instanță, plină de satisfacții. Eu știu lucrul acesta pentru că în timpul facultății am activat pe linie de U.T.M. Aici în uzină, de cînd am primit sarcina să fiu vicepreședinte, a trebuit să pun serios umărul. Și l-am pus, dar nu numai eu, ci și Manea și Cipariu și Manu și toți ceilalți băieți din comitet. Uzina noastră e cunoscută în toată țara și departe peste hotare. În ultima vreme, cred că ai citit și în gazete, s-au realizat economii echivalente cu prețul de cost a 130 de tractoare. Sînt fapte demne de laudă. Îți dai seama că nici pe linie de asociație nu putem rămîne mai prejos. Noi ținem la prestigiul uzinei.

Din urzuz și supărat, cum părea la început, tînărul inginer devenise entuziast și dispus să-mi furnizeze cît mai multe amănunte. L-am întrerupt ca să-l fac să-mi spună exact ceea ce voiam eu.

— Spune-mi că la început...

— Da, la început, mă întrerupea la rîndul său, lucrurile nu mergeau prea bine. Manea se zbatea, noi, ceilalți, de asemenea, dar degeaba. Asta pînă cînd ne-a venit în ajutor partidul și pînă cînd U.T.M.-ul a început să ne sprijine efectiv. Și știți la ce rezultat am ajuns? Din întreg tineretul uzinei, aproape 80—85% este înscris în asociație și activează intens. Ulte, numai anul trecut au funcționat în uzină patru cercuri de auto, trei cercuri de tractoriști, un cerc de telefonisti-centraliști, unul de radiotelegrafie, ca să nu mai vorbim de celelalte activități la care s-a înscris și a urmat un mare număr de tineri. În anul de învățămînt care a început, situația este și mai bună.

— Știți ce m-ar mai interesa? — i-am întrerupt pentru a doua oară pe tînărul vicepreședinte: prin ce se materializează în mod concret ajutorul U.T.M.-ului, în problema mobilizării tineretului în munca de asociație?

— Despre acest lucru, zise schițînd un zîmbet inginerul Sanda (de altfel primul lui zîmbet, după supărarea de la început), cred că și-ar putea spune amănunte mult mai interesante, tovarășul Manea. Și pentru că așa stau lucrurile, te rog să mă scuzi, eu plec. Mai am încă o serie de chestiuni de rezolvat.

După ce a plecat inginerul, președintele comitetului mi-a explicat, pe scurt, problema ce mă interesa. În primul rînd, pentru o mai bună legătură cu U.T.M.-ul, Petre Manea a fost ales și membru al comitetului organizației de tineret din uzină. În această calitate a lui, are posibilitatea să ridice întotdeauna în comitet și în organizație probleme participării tineretului la munca de asociație, să ceară sprijin și să-l capete. În mod practic, în fiecare sîmbătă, atunci cînd secretarij organizațiilor utemiste de secții vin la sediul comitetului U.T.M. pentru a primi noi sarcini, Petre Manea se găsește acolo și, de fiecare dată, el îi informează, le cere părerea și el trasează sarcini în vederea susținerii activității asociației. Acum a devenit o obișnuință ca organizațiile de tineret din secții să analizeze periodic activitatea utemiștilor pe linie de A.V.S.A.P.

... După mai multe zile, mi-am luat rămas bun de la tinerii constructori de tractoare, de la organizația lor, de la comitet, de la toți cei pe care i-am cunoscut. Mergînd spre casă, Petre Manea, nu știu de ce, nu-mi mai părea tot așa ca la început. Îmi părea parcă mai înalt și voinic, înconjurat de prestanță și respect. Mai tîrziu, mi-am dat seama că acest lucru s-a întimplat pentru că în ființa lui am văzut pulsînd însuși entuziasmul și sufletul tânăr al uzinei de tractoare „Ernst Thälmann” din Orașul Stalin.

IN NUMELE PĂCII

și al prieteniei

...Acest cîntec tineretului va cînta, Acest cîntec glorios va triumfa...

Cine nu cunoaște astăzi aceste cuvinte? Cărui tânăr cîntit de pe oricare meridian pămîntesc nu i-au devenit ele apropiate și scumpe? Care inimă aparținînd tinerei generații n-a simțit vibrația lor, plină de o nesfîrșită dorință de viață și de un înalt optimism în victoria omeniei și a păcii?

Într-adevăr, aceste înălțătoare versuri purtate de aripile cîntului, au cuprins pămîntul. Ele au devenit simbolul solidarității, al luptei tuturor băieților și fetelor din lume, pentru viitorul și dragostea lor.

Dar pentru că dragostea, fericirea, viitorul trebuie cucerite și apărute prin luptă împotriva forțelor obscure ale istoriei, slovele acestui imn amintesc întotdeauna tineretului de organizațiile lui democratice care-l unesc sub faldurile aceluiași steag: steagul păcii și al prieteniei.

În luna noiembrie a fiecărui an, tinerii se adună pretutindeni pe pămînt și cîntînd, prăznuiesc numele a două mari sărbători: Ziua Mondială a Tineretului și Săptămîna Internațională a Studenților.

Ziua Mondială a Tineretului — 10 noiembrie — este legată de data la care acum 12 ani tineri din 63 de țări ale lumii, mulți din ei mai purtînd încă hainele pline de colbul tranșelor și fețele supte de durerile războiului, s-au adunat la Londra și au pus bazele Federației Mondiale a Tineretului Democrat. Totodată, Ziua Mondială a Tineretului constituie și începutul Săptămîinii Internaționale a Studenților, care se încheie la 17 noiembrie — zi ce aminteste de data la care fasciștii au împuşcat un grup de neînfricați studenți cehi ce s-au ridicat în 1939 împotriva samavolnicilor și a închiderii de către hitleriști a Universității din Praga.

În numele idealurilor sfînte pentru care a fost creată, Federația Mondială a Tineretului Democrat, precum și toate organizațiile afiliate la ea, au ridicat sus și au păstrat cu sfințenie, de la crearea lor și pînă astăzi, steagul luptei pentru pacea și fericirea tinerei generații. Sub faldurile acestui steag pășesc la loc de frunte și tinerii muncitori, studenți, țărani, elevi, funcționari romîni. Ei se dezvoltă astăzi sub soarele dătător de viață al puterii populare care-i ocrotește de grija zilei de mine, care le deschide în fața perspectiva îndeplinirii celor mai îndrăznețe visuri. Dar tocmai pentru că viața au fost cîștigată prin luptă și jertse, ei sînt mai hotărîți și mai activi luptători pentru felurile înscrise în programul Federației Mondiale a Tineretului Democrat.

Anul acesta, ca în fiecare an, cu aceeași credință și consecvență, tineretul patriei noastre se va aduna între 10 și 17 noiembrie și, prăznuind cele două sărbători scumpe inimii sale, va face să se ridice către cele patru zări cuvintele:

...Acest cîntec tineretului va cînta, Acest cîntec glorios va triumfa...

Drumul unui soldat

Articol trimis din U.R.S.S. pentru
revista noastră

Pe întinsurile nemărginite ale stepei Tavria, ca un puhoi de lavă, se revărsa la atac cavaleria roșie. Depășind călăreții, un automobil blindat, purtând numele de „Bolșevic“, se năpusti asupra unităților lui Vranghel.

Stînd strîns lipit de crenel, Piotr Vasilievski, un tînăr soldat roșu de vreo 24 de ani, conducea automobilul.

Dușmanul deschise un puternic foc de artilerie. Autoblindatul fu învîluit în fumul negru al exploziei... Un freamăt de îngrijorare străbătu printre cavaleriști: Nu cumva s-a sfîrșit cu acest minuat autoblindat, cu echipajul lui neînfricat?

Dar ostașii s-au temut degeaba. Ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat, autoblindatul roșu reapăru din norul negru și își continuă goana.

— Înainte! — răsună deasupra stepei strigătul de luptă al miilor de cavaleriști. O pădure de săbii se ridică deasupra puhoiului nimicitor. Și, în iureș năvalnic, cai și călăreți se prăvăliră asupra dușmanului...

★

Și iată că au trecut 40 de ani, de cînd s-a înălțat steagul roșu al lui Octombrie care a trecut victorios peste stepe și munți, prin toate colțurile țării. Dar amintirea acestor glorioase zile nu va pieri niciodată.

... Cu colonelul — inginer Piotr Ignatievici Vasilievski am făcut cunoștință la Muzeul Revoluției, unde se adunaseră mulți, din cei care luaseră parte activă la revoluție și la războiul civil.

— Doriți să scrieți despre mine? — întrebă Piotr Ignatievici. Merită oare? Ca mine sînt mii...

Intr-adevăr sînt mii aceia care au mers la luptă pentru puterea sovietelor, oameni ale căror fapte eroice contopite într-un tot, constituie măreața epopee a poporului. În istoria fiecărei dintre aceste vieți, se reflectă, ca într-o picătură de apă, puternicul soare al lui Octombrie Roșu.

Anii copilăriei lui Piotr Vasilievski s-au scurs în bogata și însoțita Crimee. Dar fiul lăcătușului, ca și alți băieți din cartierul muncitoresc Corabelnaia din Sevastopol, nu cunoștea numai lumina mîngietoare a soarelui. Acesta (soarele) încingea cazanele, iar de pe pereții interiori, copiii angajați la muncă trebuiau să înălțare piatra de calcar, timp de 10 ore pe zi, pentru 35 de copeici. Supraveghetorul mergea de jur-împrejur, ascultînd cu atenție dacă la vreun cazan se întrerupeau, măcar pentru un minut, loviturile. Pedepsa? — 15 copeici amendă. De multe ori, pentru o astfel de muncă de ocaz, copiii nu mai primeau nici un ban.

În spatele stăpînilor ședeau jandarmii. Ei adulmecau mereu în jurul lor și la fiecare început de săptămînă, luna, pleca din gară un vagon de arestați. Rar se întîmpla la Corabelnaia ca un muncitor să depășească vîrsta de 20 de ani, fără a fi deportat pentru „tulburări“. Jandarmii l-au înșfăcat și pe fratele mai mare al lui Piotr Vasilievski — strungarul Ignatii. N-ar fi scăpat de deportare nici Piotr, care lucra ca lăcătuș în port, dar a venit războiul și totul a luat o altă întorsătură. În armată, Vasilievski a terminat

școala de armurieri și, în ianuarie 1917, a fost repartizat în regimentul I de mitraliori, care se afla la Oranienbaum, lângă Petrograd.

În regiment se aflau numeroși muncitori, care țineau legătura cu cei din Petrograd. Și, fiecare zi aducea noi vești: s-au răscolit cei de la Putilovsk, greva a devenit generală, peste tot mitinguri...

În sfîrșit, ca un fulger, s-a răspîndit mult așteptata veste: pe străzi au început luptele!

Respingînd pe ofițerii îngroziți, bolșevicii au organizat un regiment și împreună cu toate mitralierele s-au deplasat la Petrograd. Acolo, soldații împreună cu muncitorii au acționat asupra polițiștilor care se ascundeau prin poduri și improșcau poporul cu plumbi.

Prigonirea bolșevicilor ca „spioni germani“ a mărit revolta. Cînd a sosit vestea că a fost arestat redactorul gazetei bolșevice „Okopnaia Pravda“ (Adevărul Tranșeei), gazetă dragă soldaților, mitraliorii l-au eliberat cu forța. Printre cei care au fost aruncați la închisoare pentru această faptă, se afla și Vasilievski.

În închisoare, Vasilievski a cunoscut pe Anatolii Jelezniacov, matroz din Kronstadt, revoluționar înzestrat cu mult curaj. Jelezniacov nu tînjea după gratii, ci prevestea tuturor o grabnică eliberare. Și, într-adevăr, sub presiunea maselor de mitraliori, ei au fost eliberați.

Întorcîndu-se la regiment în ajunul neuitatelor zile ale lui iulie, Vasilievski împreună cu tovarășii săi au găsit acolo o adevărată furtună de pasiuni. Mitraliorii erau gata să răstoarne, fără întîrziere, guvernul provizoriu. Ei nu înțelegeau că țara nu este încă pregătită pentru aceasta. Cu multă greutate au reușit bolșevicii să împiedice regimentul de la o răscoală prematură. La 3 iulie, soldații s-au limitat numai la o demonstrație.

Contrarevoluția nu le-a iertat acest lucru. Au început arestări în masă. Scăpînd de arest, Vasilievski a trecut la Kronstadt unde a fost încadrat într-un batalion de geniști.

În istorica zi de 25 octombrie 1917, la chemarea Comitetului Militar Revoluționar, a sosit la Kronstadt un batalion de marș format din matrozii din Marea Baltică, printre care se afla și Vasilievski. Direct de pe chei, unde se opriseră vasele detașamentului, tînărul soldat a mers cu pușca în mîini în întîmpinarea gloanțelor vrăjmașe, luînd parte la asaltul vechii lumi.

Valul revoluționar se rostogolea înainte fără a putea fi oprit. S-au dezlănțuit luptele și la Moscova. Lenin a hotărît să trimită în ajutorul moscoviților cei mai buni luptători din Petrograd. Astfel a pornit spre Moscova primul detașament de marș format din matrozi și din gărzi roșii, în frunte cu Jelezniacov și cu marinarul Hovrin.

Pe drum, detașamentul a capturat un tren blindat al forțelor lui Kerenski. Trenul și armamentul erau captură de război de la austrieci.

— Să numim un armurier, el se va descurca, — au hotărît matrozii. Și astfel, Vasilievski a devenit comandantul platformei din față a trenului blindat, precum și a unui tun și șase mitraliere. Așa și-a început Piotr calea lungă și glorioasă în cadrul forțelor blindate sovietice.

Dușmanii revoluției își concentraseră unitățile pe Don, în

jurul generalului Caledin. Soldații roșii primiră veste, că șase eșaloane cu unități de ale lui Caledin se deplasează, în lungul Donului, cu direcția spre Belgorod. Trenul blindat porni în grabă spre sud, înaintea detașamentelor de marș, pentru a tăia calea dușmanului! La Belgorod, roșii aflară că eșaloanele sînt aproape, la stația Tomorovca.

— Înainte, băieți! — a spus vajnicul Jelezniacov. Au apărut eșaloanele. Albii au refuzat să predea armele.

— Foc! — a comandat Vasilievski. Apoi, a răsunat înfundat tunul trenului blindat, iar locomotiva primului eșalon a zburat în aer.

Au sosit apoi, la timp, matrozii din Marea Baltică, muncitorii din gărzile roșii ale Harcovului și matrozii din Marea Neagră. Eșaloanele albilor nu au mai putut trece mai departe...

După înfrîngerea lui Caledin, care s-a împușcat, trenul blindat, care-și consumase toată rezerva de muniții, a plecat la Petrograd pentru aprovizionare.

Petrograd în primăvara anului 1918... Unități germane și gărzile albe ocupau Finlanda. Vasele flotei baltice se strecurau printre ghețurile din Helsingfors. Dar rămăsese pe loc puternica flotă a lui Ino, care, dintr-un punct de sprijin, se transformase acum într-o armă îndreptată spre inima Petrogradului răsculat.

Piotr Vasilievski, cu o grupă de geniști, aruncă însă în aer cazematele flotei, exact în ajunul sosirii albilor.

În acele zile, comitetul raional bolșevic al gloriosului Viborg a înmînat lui Vasilievski carnetul de partid...

Începu formarea Armatei Roșii. Se creau unitățile ei de autoblindate.

— Cunoști tehnica? Ia în primire un autoblindat! — i s-a spus lui Vasilievski.

Și comandantul unei astfel de mașini de luptă și-a purtat cu succes echipajul pe drumurile războiului civil. S-a luptat cu social-revoluționarii rebeli, lângă Volga, în vara fierbinte a anului 1918, s-a bătut cu Iudenici, lângă Petrograd, în 1919.

În 1919, albi au reușit să se apropie din nou de Petrograd. În ajutorul Armatei Roșii s-au ridicat muncitorii din oraș.

Lupte crâncene se desfășurau zi și noapte. Ostașii echipajelor autoblindatelor nu se mulțumeau numai să lupte, în momentele de răgaz ei mergeau prin regimente, unde explicau ostașilor roșii tehnica folosirii blindatelor și cum se poate lupta împotriva lor. Acest fel de „agitație“, cum spunea Vasilievski, a dat bune rezultate; dacă înainte mulți exagerau puterea blindatelor, despre care se zvonea lucruri absurde, în curînd ostașii roșii au învățat perfect să le distrugă cu foc de artilerie și grenade.

Au apărut în unitățile roșii blindate și chiar tancuri proprii: cinci mașini blindate, reparate de muncitorii de la uzina Putilov, mergeau acum pe șenile. De la o luptă la alta creștea succesul și astfel unitățile sovietice au respins forțele lui Iudenici departe de Petrograd, distrugîndu-le definitiv.

A sosit și anul 1920. Printre luptătorii care se îndreptau spre sud era și detașamentul blindat, care purta numele revoluționarului francez Jean Jaurez. În acest detașament se afla și autoblindatul „Bolșevic“, condus de Piotr Vasilievski.

În stepele Tavrîei nordice... autoblindatele și-au dovedit principalele lor calități — viteza și manevra!

Unitățile lui Vranghel, care erau dotate cu puternice autoblindate englezești, disprețuiau la început mașinile roșii care erau vechi, uzate în luptă. Dar minunatul curaj și îndrăzneala ostașilor Armatei Roșii au silit repede pe albi să se teamă de forțele blindate sovietice.

Armata a II-a de cavalerie se apropia de Orehovo...

Acolo erau cantonați „drozdovii“ — formații ale ofițerilor albi de elită. Dar cum puteau fi ele atrase într-o luptă deschisă, de cîmp?

Comandantul armatei a II-a, Oca Ivanovici Gordovicov, își mîngîie faimoasele sale mustați, care nu erau mai mici decît ale lui Budionți și strînse viclean din ochi.

— Există un plan...

De acest plan luară cunoștință doar cîțiva, printre care și comandantul Vasilievski.

Întorcîndu-se la detașament, el dădu un ordin scurt:

— Pregătiți-vă de luptă!

A doua zi, dis-de-dimineață, în întîmpinarea dușmanului a ieșit numai o singură sotnie a roșiilor. Albii erau nedumeriți. Ce se petrece oare? Nu cumva înverșunării bolșevici se pregătesc să se predea?

Ca un răspuns la asemenea gînduri, luptătorii roșii și-au smuls săbiile din teți și tășurile lor au fluturat în soare. Albii au acceptat provocarea năpustindu-se cu întregul lor efectiv de ofițeri de cavalerie, asupra sotniei.

Oamenii lui Vranghel erau din ce în ce mai aproape. Li se putea vedea acum chiar fețele crispate de ură. Dintr-un moment în altul ei erau gata să încercuiască grupul cavaleriștilor roșii și să-i nimicească... Dar... din spatele cavaleriștilor, apărură, sub conducerea lui Vasilievski, trei autoblindate, care deschiseră foc, în același timp, cu toate cele șase mitraliere.

Mulți albi au căzut. Ei erau însă mult mai numeroși și astfel au reușit să încercuiască atît pe cavaleriști cît și autoblindatele roșii. S-a încins atunci o luptă sîngeroasă. Mitralierii secerau fără încetare pe oamenii lui Vranghel, iar cei ce conduceau autoblindatele îi striveau sub roți. Astfel, a fost înfrînt un dușman puternic și foarte periculos.

Au urmat apoi alte și alte lupte, pînă cînd ultimul om al lui Vranghel a fost izgonit de pe pămîntul sovietic.

... Au trecut anii de război. Partidul a trimis pe P.I. Vasilievski să studieze. El a absolvit Institutul tehnologic și Academia Militară și a muncit mult pentru consolidarea Forțelor Armate Sovietice.

Cînd, din nou, a răsunat semnalul de luptă, Piotr Ignatievici a străbătut tot drumul de la Moscova la Berlin în calitate de locțiitor al comandantului trupelor de tancuri ale armatei sovietice.

După Marele Război pentru Apărarea Patriei, Piotr Ignatievici a predat cursuri la Academia Militară și abia de curînd a trecut în rezervă. Dar, comunistul Piotr Ignatievici, inginer-colonel de gardă în rezervă, cavalier al Ordinului Lenin, posesor a trei ordine „Steagul Roșu“ și al altor ordine și medalii, rănit în războiul civil ca și în Războiul pentru Apărarea Patriei, nu a părăsit activitatea obștească. Împreună cu alți veterani ai revoluției, el ajută acum la întocmirea istoriei marelui Octombrie.

... Stăteam de vorbă cu P.I. Vasilievski într-una din sălile Muzeului Revoluției, în care era instalat unul din autoblindatele care luaseră parte la glorioasele campanii ale cavaleriștilor. Către el se îndrepta un grup de soldați — tineri, sănătoși și puternici, avînd prîmse pe bluzele ostășești insigne strălucitoare de frunzăși la pregătire și sportivi de categorie.

— Este plăcut să privești la tineretul nostru, mi-a spus Piotr Ignatievici. Este îmbucurător să știți că stindardul de luptă al vechilor luptători ai revoluției se află, ca și mai înainte, în mîni de nădejde.

N. PALANT

Concurentul Vieru Nicolae, clasat pe locul I, la clasa peste 250 cmc, trece cu succes, unul din cele mai grele obstacole: coborirea unei pante cu o înclinare de peste 50°

A DOUA EDIȚIE A CAMPIONATULUI A.V.S.A.P. DE

MOTOCROS

Cu toate că majoritatea alergătorilor s-au prezentat la start cu motociclete proprii, neprevăzute cu modificările necesare pentru a ține pasul cu concurenții ce dispuneau de mașini speciale pentru asemenea probe, totuși întrecerile s-au desfășurat la un nivel ridicat, scoțând la iveală alergători bine antrenați, cu o bună condiție fizică, capabili să aprobe culorile asociației noastre în cadrul marilor întreceri prilejuite de campionatul republican de motocros 1957.

Participarea unui număr mic de femei (numai 8) a constituit însă un aspect negativ al acestor întreceri. Aceasta datorită faptului că regiunile nu au antrenat, în suficientă măsură, un număr mai mare de femei care să practice acest sport, din rindurile cărora să poată selecționa elemente corespunzătoare care să le reprezinte în faza finală, pe asociație.

Buna pregătire a participanților și a mașinilor, nivelul ridicat și puterea de luptă pe care au dovedit-o atât concurenții cît și concurențele la acest motocros, au constituit factorii esențiali care au contribuit la desfășurarea cu succes a acestei întreceri.

CLASAMENTUL INDIVIDUAL

clasa pînă la 150 cmc

1. Tarpai Eugen reg. Oradea — 1 h 18' 27"
2. Carabăț Anton reg. Galați — 1 h 19' 55"
3. Cucu Vasile reg. Ploești — 1 h 19' 57"

clasa pînă la 250 cmc

1. Schneider Alfred Oraș Buc. — 1 h 18' 02"
2. Pantea Ion reg. Oradea — 1 h 20' 53"
3. Bălan Andrei reg. Craiova — —

clasa peste 250 cmc

1. Vieru Nicolae Oraș Buc. — 1 h 02' 52"
2. Wilcon Otto reg. Timișoara — 1 h 04' 28"
3. Păteașcu Gh. reg. Hunedoara — 1 h 7' 52"

FETE

Pînă la 150 cmc

1. Tughin Sanda Oraș Buc. — 0 h 59' 58"
2. Comuna Silvia reg. C-ța — 1 h 5' 12"
3. Sumoleanu Georgeta Ploești — —

IJ 350 cmc

1. Galfi Elisabeta reg. Huned. — 1 h 00' 18"
2. Gherasim Elena reg. Buc. — 1 h 2' 47"
3. Ispan Paraschiv reg. Cluj — 1 h 06' 02"

Clasament pe echipe

1. București oraș	14 puncte
2. Galați	29 "
3. Ploești	30 "
4. Oradea	31 "
5. Timișoara	34 "

Restul echipelor s-au clasat în ordinea următoare: Regiunea București, Cluj, Bacău, Suceava.

Echipele regiunilor Baia Mare, Constanța, Craiova, Hunedoara, Iași, Pitești, R.A.M., Stalin, avînd cite doi echipieri care au abandonat au fost eliminate din concurs.

În luptă pentru un loc cît mai bun în clasament, concurenții se angajează, unul după altul, pe panta...

Trecerea printr-un teren mocirlos a cerut concurenților pricepere și îndemnare în conducerea mașinilor

Cît de pasionante sînt disputele oferite de o cursă motociclistă ne-o poate împărtăși oricare dintre numeroșii spectatori care, în ciuda timpului nefavorabil din dimineața zilei de 2 octombrie, au urmărit cu un deosebit interes întrecerile celei de-a doua ediții a campionatului A.V.S.A.P. de motocros, desfășurat în cinstea Zilei Forțelor Armate ale R.P.R.

— Mă ocup cu motociclismul de mulți ani — ne mărturisește tovarășul Didescu G. — dar de mult nu am asistat la astfel de întreceri care, prin spectaculozitatea lor, mi-au ținut atenția încordată de la desfășurarea primei probe și pînă la închiderea concursului.

Disputele pe un circuit de cinci kilometri (totalizînd 50 km pentru bărbați și 30 km pentru femei), în terenul variat și foarte accidentat din Dudești-Cioplea, întrecerile au reunit la start peste 60 de campioni regionali A.V.S.A.P., bărbați și femei, sosiți din toate colțurile țării. Desfășurarea probelor prevăzute în concurs au oferit într-adevăr momente de o deosebită spectaculozitate, datorită luptelor îndrjite în care s-au angajat majoritatea concurenților pentru cucerirea unui loc cît mai bun.

— Pînă în ultimul moment, am crezut că voi cuceri primul loc — ne spune gălățeanul Carabăț — dar dîrzenia cu care a luptat Tarpai, a făcut ca acesta să mă întrecă pe ultimii kilometri.

TRĂGĂTORII NOȘTRI AU OBTINUT REZULTATE VALOROASE

Trăgătoarea Seimeanu Elena

IN REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ

ntre 19 și 22 septembrie a avut loc în localitatea Weringerode, din R.D. Germană, un concurs prietenesc de tir între asociațiile patriotice surori din Germania Democrată, Ungaria și România (G. S. T., M. H. S. și A.V.S.A.P.). La acest concurs, asociația noastră a prezentat o echipă

de trăgători formați exclusiv în cadrul echipelor și cluburilor de tir ale A.V.S.A.P.

Trăgătorii noștri care au fost la primul lor concurs internațional, au avut de înfruntat pe lângă un lot de trăgători deosebit de valoroși și cu o serioasă experiență a concursurilor, și condiții tehnice grele datorită poligonului complet diferit de poligoanele noastre. Totuși, dând dovadă de multă putere de luptă, trăgătorii ce au apărut culorile A.V.S.A.P. au obținut câteva victorii de prestigiu, ceea ce constituie o garanție că, în viitor, perfecționându-și măiestria tragerilor precise, ei vor reuși să obțină performanțe și mai bune.

La probă armă liberă, calibrul redus, 120 focuri, poziția culcat, trăgătoarea Seimeanu Elena s-a clasat pe primul loc cu 397 puncte.

La proba 3 x 20 focuri, femei, echipa A.V.S.A.P. (Dumitrescu Rodica, Seimeanu Elena, Corneanu M., Herendi A. și Rotaru A.) a ocupat locul II cu 2680 puncte, imediat după echipa G.S.T. care a totalizat 2831.

Și la pistol viteză, s-au obținut rezultate valoroase. Pistolarul Tibacu Silviu, totalizând 570 puncte și 60 siluete, s-a clasat pe primul loc, urmat de Cărpineanu Ioan cu 563/60. Echipa A.V.S.A.P. (Tibacu Silviu, Cărpineanu I., Săvulescu G. și Botnărescu T.), realizând 2169 puncte și 238 siluete, a cucerit primul loc.

La celelalte probe (armă liberă calibrul redus, pistol precizie etc.), echipa noastră obținând rezultatele sub posibilitățile trăgătorilor, reușește totuși să câștige, în clasamentul general, locul II, la egalitate de puncte (9) cu trăgătorii M.H.S. Locul I a fost cucerit de echipa G.S.T. care a totalizat 6 puncte.

Pe lângă experiența câpătată cu ocazia participării la primul lor concurs internațional, trăgătorii noștri au avut posibilitatea să cunoască viața nouă pe care și-o făurește poporul Germaniei Democratice, avîntul în muncă și minunatele lui realizări. Ei au vizitat întreprinderi și șantiere, locuri și monumente istorice, care le-au vorbit de trecut, importante realizări care vorbesc de viitorul luminos și fericit ce-și făurește oamenii muncii din R.D.G.

Înapoi în țară, trăgătorii care au reprezentat culorile asociației noastre peste hotare, s-au angajat să muncească cu și mai multă

hotărîre, pentru ridicarea nelincetată a măiestriei lor, pentru gloria sportivă a asociației și a scumpei noastre patrii.

Ing. Marinescu CRISTIAN
Laureat al Premiului de Stat
Trăgător al lotului de tir A.V.S.A.P.

IN „CUPA A.V.S.A.P.”

De curînd, frumoasa bază sportivă de la Tunari a fost din nou martora unor întreceri viu disputate, prilejuite de concursul de tir interesant, dotat cu „Cupa A.V.S.A.P.” și organizat în cinstea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Numărul mare de trăgători (peste 200), cît și valoarea ridicată a concurenților pe care i-a reunit întrecerea, a dat naștere unei lupte strînsă pentru cîștigarea cupei. Timpul favorabil și buna organizare a concursului au creat condiții optime pentru obținerea unor rezultate valoroase.

O performanță excepțională a fost înregistrată, în cadrul acestui concurs, de maestrul emerit al sportului Iosif Sirbu, care, în cadrul probei armă liberă calibrul redus 3 x 40 focuri, a reușit să obțină 1180 puncte, rezultat superior cu patru puncte

Naghy Mihai, clasat pe locul II la armă calibrul mare

recordului mondial stabilit cu doi ani în urmă, pe același poligon, de danezul Olle Jensen.

Rezultate deosebite au fost obținute și de echipa asociației noastre. Dovedind o bună pregătire, reprezentanții A.V.S.A.P. au reușit să cîștige atît proba de tir după efort, cît și proba pistol precizie, întrecînd trăgători cu experiență și rozați în numeroase concursuri republicane și internaționale, cum sînt cei de la Dinamo, C.C.A. și Progresul.

Foarte strînsă a fost întrecerea și în celelalte probe în cadrul cărora trăgătorii formați în asociație luptînd de la egal la egal cu trăgătorii rutinați, au reușit totuși să se impună. — Reprezentanții A.V.S.A.P. sînt foarte buni. Ei au înregistrat o creștere vădită, de la un concurs la altul, dîndu-ne mult de lucru în această competiție — ne mărturisește antrenorul de tir al echipei Dinamo, Ioanid Grigore.

Și în adevăr, străduințele trăgătorilor Harea E., Tibacu S., Cărpineanu I., Botnărescu T., Șerbănescu Gh., Săvulescu Geo, Herșcovici H., Seimeanu Elena, Budai A., Dumitrescu Rodica și alții, nu au fost zadarnice.

Concursul care a întrunit la ștand pe cei mai buni trăgători ai țării, a constituit pentru tinerii trăgători formați în rîndurile A.V.S.A.P.-ului o serioasă experiență și un

bun prilej de verificare a pregătirii și posibilităților lor, în vederea campionatelor republicane de tir pe echipe, din acest an.

Pistolarul Harea Eugen a cucerit locul II

CLASAMENT

ARMĂ SPORT 3 x 20 FOCURI:

Bărbați:			
1) Panturu Valeriu	Dinamo		549 p.
2) Șandor Peter			544 p.
3) Ionescu Nicolae	A.V.S.A.P.		535 p.
Femei:			
1) Oargă Eugenia	Dinamo		529 p.
2) Stănescu Georgeta	A.V.S.A.P.		492 p.
3) Bart Eugenia			490 p.
Echipe:			
1) Dinamo			2.673 p.
2) A.V.S.A.P. (1)			2.595 p.
3) A.V.S.A.P. (2)			2.450 p.

ARMĂ LIBERĂ 3 x 40 FOCURI:

Bărbați:			
1) Sirbu Iosif	C.C.A.	1.180 p.	nou record R.P.R.
2) Herșcovici H.	A.V.S.A.P.	1.167 p.	
3) Antonescu C.	Fl. Roșie	1.161 p.	
Femei:			
1) Grozea Rodica	Fl. Roșie	1.129 p.	
2) Goldemberg Yvone	Dinamo	1.126 p.	
3) Sotri Ioana	Progresul	1.121 p.	
Echipe:			
1) Dinamo			5.672 p.
2) A.V.S.A.P. (1)			5.595 p.
3) C.C.A.			5.582 p.

ARMĂ CALIBRU MARE: 3 x 20 FOCURI:

Individual:			
1) Panturu Valeriu	Dinamo	509 p.	
2) Naghy Mihai	A.V.S.A.P.	489 p.	
3) Suciu Ion	Dinamo	480 p.	
Echipe:			
1) Dinamo			2.368 p.
2) A.V.S.A.P. (1)			2.104 p.
3) C.C.A.			1.645 p.

PISTOL VITEZĂ 60 FOCURI:

Individual:			
1) Mocuță Petre	Dinamo	583/60 p.	
2) Dochilăța Marin	C.C.A.	582/60 p.	
3) Deack Zoltan	Progresul	581/60 p.	
Echipe:			
1) Dinamo			2.275/240 p.
2) A.V.S.A.P. (1)			2.231/239 p.
3) C.C.A.			2.219/238 p.

PISTOL PRECIZIE 60 FOCURI:

Individual:			
1) Pieptea Iulius	Progresul	544 p.	
2) Harea Eugen	A.V.S.A.P.	533 p.	
3) Dochilăța Marin	C.C.A.	530 p.	
Echipe:			
1) A.V.S.A.P. (1)			2.586 p.
2) Dinamo			2.585 p.
3) C.C.A.			2.572 p.

PISTOL CALIBRU MARE:

Individual:			
1) Maghyar Gavriță	Dinamo	562 p.	
2) Mocuță Petre	Dinamo	559 p.	
3) Klaus A.	Dinamo	545 p.	
Echipe:			
1) Dinamo			2.205 p.
2) C.C.A.			2.102 p.
3) A.V.S.A.P. (1)			2.039 p.

PROBA DE TIR DUPĂ EFORT:

1) A.V.S.A.P. (1)	624 p.
2) Dinamo	572 p.
3) Energia	536 p.

CLASAMENTUL GENERAL:

1) Dinamo	9 p.
2) A.V.S.A.P. (1)	13 p.
3) C.C.A.	25 p.
4) Progresul	32 p.
5) Energia	35 p.
6) Voinea	38 p.
7) Fl. Roșie	38 p.
8) A.V.S.A.P. (2)	39 p.
9) Asoc. Studentești	41 p.

LA MONUMENTUL LUI

CRISAN

de Mihai IONESCU

Minunată este priveștița ce se oferă, la tot pasul, călătorului ce poposește pe plaiurile Zarandului.

Ne aflăm la marginea dinspre apus a satului Crișan, la poalele înălțimilor Teușului și a Buciumului.

Este greu să redăm în cuvinte, tot ce am simțit atunci, în fața tabloului ce se oferea privirilor, în lumina blândă a soarelui de toamnă...

Cotim, acum, pe șoseaua ce leagă satul acesta de munte de comuna Ribița, cînd, deodată, ne apare în fața ochilor o poiană străjuită jur-împrejur de goruni înalți. La intrarea în poiană, se află un monument. Pe soclul de piatră, înalt de trei metri, este așezat bustul unui bărbat, sculptat în bronz. Are fruntea înaltă, ochi pătrunzători, barbă energică și plele ondulate care coboară către umeri. Este Gheorghe-Crișan, iobagul din Cărpiniș, cel de-al treilea conducător al răsculaților din 1784, comandant al țărănimii din Zarand.

Flori numeroase, flori adunate în buchete, în coronițe sau jerbe înconjoară, din toate părțile, soclul de piatră.

Au muncit cu multă rivnă membrii organizației A.V.S.A.P. din sat, utemiștii și elevii școlii de 4 ani, pentru ca monumentul să aibă un aspect sărbătoresc. Ei și-au manifestat prin aceasta dragostea, respectul și recunoștința nemărginită față de consăteanul care, cu 173 de ani în urmă, a ridicat la luptă dreaptă iobagii împilați din ținutul Zarandului, împotriva boierilor asupritori și jăcmași.

La numai câțiva pași de monumentul inundat de flori, aceleași mâini harnice au construit o scenă în aer liber, încăpătoare, frumos pavoazată, pe care a fost așezată o masă acoperită cu o scoarță lucrată în motive naționale și numeroase scaune.

În aer, flutii fanioane tricolore și roșii, așezate pe sîrme încruciate de-a lungul și de-a latul poienei, ca un acoperiș care flutură în razele jucăuse ale soarelui.

Către oarele patru, în poiana Crișanului se adunaseră, în cea după-amiază de duminică cînd pașii ne purtasera spre acest colț al Zarandului, peste 400 de oameni, dintre

care mulți vizitatori veniți din comuna Ribița, din satul Curechi, din Brad, și din alte așezări de munte, risipite dincolo de crestele Rătundeii și ale Zeușului.

În prezența secretarului raional de partid și al celui de U.T.M., a președintelui C. O. regional Hunedoara, adunarea este deschisă de președintele comitetului raional A.V.S.A.P. Brad, care arată că membrii asociației din satul Crișan, împreună cu utemiștii au organizat această adunare pentru a slăvi aducerea aminte a unuia din conducătorii răscaloalelor țărănești din 1784, Gheorghe Crișan, care s-a născut și a trăit în acest sat.

Desore viața și lupta lui Crișan, vorbește tovarășul Costin Vasile, profesor la Școala Medie din orașul Brad. Cuvintele lui răsună răspicat, în grai ardelenesc. El își începe povestirea vorbind despre situația grea a iobagilor din Transilvania veacului al XVIII-lea, cărora „li se storcea și măduva din oase”.

Sutele de ascultători urmăresc cu interes cele povestite de profesorul Costin, cu toate că multe din cele spuse s-au transmis prin viu grai, din tată în fiu, urmașilor.

„...Lucrau iobagii stăpînului cu toată familia, ei într-o parte, iar muierele torceau neconținut și e de mirare că mai aveau cămașe în spate sau o bucată de pline în gură”.

Din cînd în cînd, cite o femeie își șterge, cu colțul hasmalei, ochii umeziți. Și profesorul Costin continuă povestirea.

„Așa a pornit țărănimea iobagă pe ca'lea răscaloalelor. Mînia și ura dreaptă a iobagilor s-a dezlănțuit puternic, mai ales în 1784, cînd întreg Zarandul era în plină răscoală. În fruntea răsculaților se găseau Horia, Cloșca și Crișan.

Dar nu era posibil ca aceste răscaloale să schimbe starea de lucruri din acea vreme. Armata imperială înăbuși răscoala, iar nobilii victorioși dezlănțuiră o sîngerosă represiune împotriva țărănilor. Horia și Cloșca au fost prinși și executați prin trageră pe roată. Știind că va fi condamnat la moarte, Crișan s-a spînzurat cu nojilele de la opinci, în închisoarea de la Alba-Iulia”.

Scăpătînd după crestele Rătundeii, soarele își trimite un ultim buchet de raze, care îmbrățișează Monumentul lui Crișan făcîndu-l mai strălucitor. Cu mîndrie, privesc oamenii din satul care-i poartă astăzi numele, pe acela care, iubind mai presus de orice poporul împilat și nutrind o nobilă ură împotriva boierilor hrăpăreți, s-a jertfit pentru eliberarea de sub jugul tiraniei.

Jertfa lui Horia, Cloșca și a lui Gheorghe Crișan nu a fost zadarnică. Visul de libertate a fost continuat de atîtea generații și sub steagul partidului, și-a găsit împlinire în zilele noastre” termină cuvîntarea profesorul Costin.

În întreaga poiană izbucnesc aplauze. Ele exprimă nu numai mulțumiri aduse vorbitorului, ci, în același timp, mărturia respectului și recunoștinței față de acei care s-au jertfit pentru binele poporului.

Festivitatea se încheie cu un bogat program artistic la care și-a dat contribuția brigada artistică a cooperativei „Moșul” din Baia de Criș și elevii școlii elementare din acest sat.

În poiana Crișanului se lasă înserarea. În acorduri melodioase încep să se lege hore și jocuri ardelenesti, care se continuă, apoi, în sala căminului cultural.

Manifestația organizată la Monumentul lui Gheorghe Crișan, prin grija comitetului raional A.V.S.A.P. și prețioasa contribuție a organizației din satul Crișan, care și-a luat sarcina de a îngriji acest monument, mărturie a eroismului și spiritului de jertfă al poporului nostru în lupta pentru dreptate și libertate, constituie o minunată pildă de patriotism.

De curînd, comitetul organizatoric A.V.S.A.P. al orașului Cluj a organizat o expoziție în legătură cu activitatea asociației, care s-a bucurat de mult succes.

Acest lucru a dovedit încă o dată că, alături de celelalte forme și mijloace de agitație și propagandă, expozițiile, bine organizate, cu o tematică judicioasă aleasă și îngrijit exemplificată, pot să constituie un mijloc eficient de popularizare a asociației, a scopurilor ei profund patriotice și a diferitelor ei ramuri de activitate.

Nu sînt puține cazuri cînd, după ce au vizitat o expoziție A.V.S.A.P. numeroși bărbați și femei, în special tineretul, se interesează îndeaproape cum pot deveni și ei aviatori, parașutiști, planoriști, marinari, radiofoniști etc.

Expoziția a fost găzduită la Palatul Culturii. Organizatorii au mai primit sprijin și din partea comitetului de Cruce Roșie și a altor organizații și instituții din oraș.

Desfășurată pe un spațiu destul de restrîns, expoziția a reușit totuși să prezinte activitatea asociației în forme interesante și atractive.

Colectivul care a lucrat la amenajarea expoziției — sub direcția îndrumare a tovarășului Decsei Arpad, președintele comitetului orașenesc, a muncit cu multă trageră de inimă pentru organizarea fiecărui stand și parte, dovedind că dacă se depune puțin efort și interes, se pot realiza lucruri frumoase, fără cheltuieli mari.

Expoziția a fost organizată pe sectoare de activitate.

Ceea ce a reușit să rețină, în mod deosebit, atenția vizitatorilor, au fost diversele aparate și machete expuse, dintre care multe în stare de funcționare. Astfel, au fost expuse arme de tir, unele din ele sectionate, aparate de ochire, alături de macheta unui poligon de tir, materiale de topografie, de auto: piesele unui motor sectionat și colorat și aspecte din tehnica auto modernă.

Un sector care a atras, de la început, un mare număr de vizitatori, a fost cel de transmisiuni. Aici erau expuse diferite aparate și sisteme de transmisiuni prin telefon, telegraf și radio. Dar ceea ce a constituit punctul de atracție, al acestui sector a fost stația de emisie și recepție YO5KAI. Numeroși vizitatori care au

REUSITA

asistat la legăturile făcute cu cele mai îndepărtate colțuri ale lumii și-au exprimat dorința de a pătrunde și ei în tainele radiofoniei.

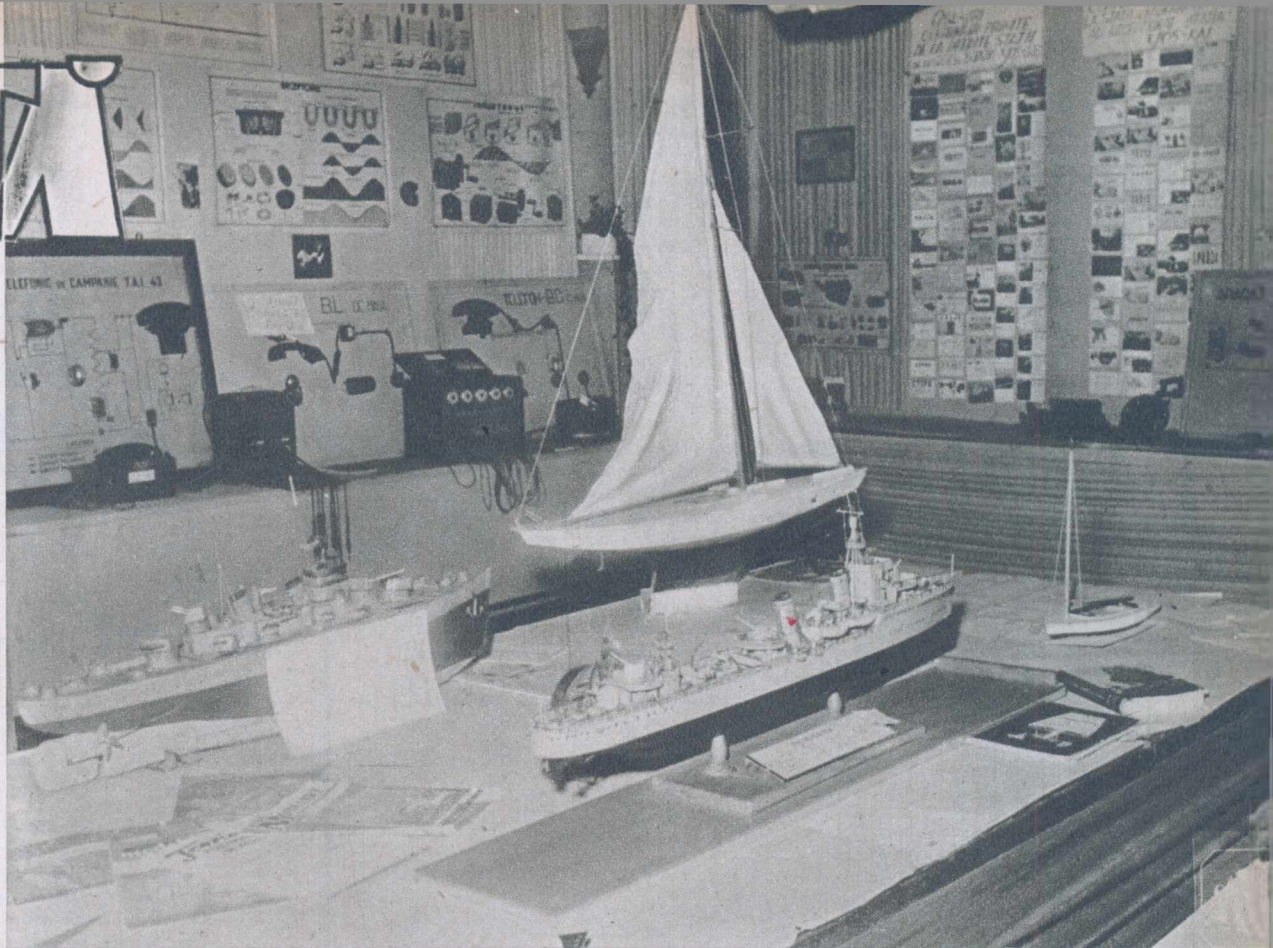
De mult interes s-a bucurat și sectorul de aviație. Aici erau expuse machete de avioane și aeromodele de toate tipurile, precum și un planor de faza I-a.

Presă și stația de radioficare locală, precum și afișele editate în acest scop au făcut o largă popularizare acestei expoziții, lucru care a făcut ca ea să fie vizitată de un mare număr de cetățeni.

Acest succes a determinat comitetul regional A.V.S.A.P. — Cluj să recomande și altor raioane din regiune să organizeze astfel de expoziții.

La Turda, la Dej și în alte orașe se vor deschide, în curând expoziții asemănătoare care vor contribui, fără îndoială, la creșterea rindurilor asociației, la intensificarea activității ei.

I. HOARĂ

CRONICA ACTIVITĂȚII MARINĂREȘTI

Ultimile două luni au fost marcate de numeroase activități marinărești, care au avut darul să încheie prin întreceri dtrze și hotăritoare, sezonul de sporturi marinărești 1957.

La aceste întreceri au luat parte și numeroși sportivi pregătiți în cluburile noastre nautice reușind să dovedească temeinica lor pregătire în cadrul asociației.

Dintre întrecerile și manifestările nautice de la sfârșitul acestui an, ne vom referi la cele mai importante pentru sportivii A.V.S.A.P. și anume: campionatele republicane de yachting și tentativele de stabilire a primelor recorduri republicane în sportul motonautic.

Participarea numeroasă a membrilor cluburilor nautice (10 echipe, din totalul de 24, la campionatul de star; 17 echipaje, din totalul de 52, la snipe; 4 echipaje, din totalul de 19, la yoldă olimpică), a marcat linia ascendentă, de afirmare, a sportivilor instruiți în A.V.S.A.P., iar rezultatele obținute au însemnat o confirmare a valorii lor.

Dintre rezultatele mai importante, trebuie subliniată comportarea excepțională a echipajului Manu P. + Romașan P., care a ocupat locul II la „star” și locul III la „snipe”, cît și a lui Horoveanu Al. care la „yoldă olimpică”, a ocupat locul I devenind astfel a doua oară consecutiv, campion republican de vele. Remarcabile sînt de asemenea rezultatele obținute la „star” de echipajele conduse de Georgescu I. și Pedestru I., care au ocupat respectiv locurile 5 și 7, performanța „snipeștilor”, care au intrat în număr de 5 în finala de 12 echipaje; locul 6 ocupat de Gilmeanu Șt. și locul 10 ocupat de Andruța Maria la „yoldă olimpică”.

Incununarea activității pe anul 1957 a sportivilor motonautici a constituit-o tentativele de stabilire de recorduri republicane. Cei mai buni sportivi motonautici A.V.S.A.P. au înscris astfel în „cartea

de aur" a acestui sport, nou în țara noastră, primele file, pe care au fost încrustate cifrele valoroase ale primelor recorduri, rod al unei munci intense a sportivilor în pregătirea motoarelor, ambarcațiunilor și al multor ore de antrenament pe apă.

Recordul stabilit pe 1 km de tânărul Dandescu A. la clasa 350 cmc, categoria sport, cu 74,074 km/oră, este numai la 14 km/oră de recordul mondial; și acest record poate fi depășit chiar în acest an. La clasa 350 cmc, categoria curse, recordul stabilit pe 1 km de Cristescu Gh. la 72,427 km/oră, pe o barcă cu redan, a fost depășit după numai o oră de Petrovici I. pe o barcă „tip 3 puncte“, cu peste 10 km/oră, ajungând astfel la 82,853 km/oră. Și acest record are perspectiva de a fi doborât, încă în acest an, pentru a fi adus cât mai aproape de cel mai bun rezultat obținut în lume în această clasă și categorie.

★

Important este ca acest sfârșit de activitate al unui an de muncă rodnică și rezultatele frumoase obținute să nu aibă darul să liniștească pe sportivii marinari din A.V.S.A.P. și nici pe instructorii lor. Dimpotrivă, aceste rezultate să constituie un nou îndbold în muncă pentru obținerea unor performanțe și mai valoroase. Astfel, veliștii trebuie să-și desăvârșească pregătirea în ideea unor ieșiri aplicative de mai lungă durată, pe mare și pe Dunăre și, împreună cu sportivii motonautici, să obțină rezultate mai bune în întreținerea materialului și pregătirea lui pentru antrenamente și întreceri.

Pentru aceasta, activitatea în noul an de pregătire marinărească, trebuie să înceapă cu seriozitate și hotărâre încă din iarnă, perioadă în care va trebui să se pună accentul pe cunoașterea și pregătirea materialului, pe cursurile de însușirea tehnicii și pe antrenamentele de condiție fizică în sală și în aer liber.

V. P.

Leul și mașina

de Ion RUȘ

Fuse leul avansat, se pare,
Pe schemă într-un post destul de mare.
Și ca să-și simtă funcția deplină
Primise-n folosință o mașină.
De care, spre știința celor mici,
Se folosea în scopuri de servicii.
... Se instala în perne, fără grabă,
Pornind în reglune după treabă,
Sau o lua încet iavaș, iavaș.
După diverse sarcini, prin oraș.
Și ajunsese leul, cite-oleacă,
Un pas fără mașină să nu facă.
Și când îl căuta cu vreo pricină,
Ți-o rezolva, din mers, tot din mașină.
Ce mai, așa de mult se obișnuise
De parcă tot cu ea călătorise.
Dar, nu știu, într-o zi cum s-a făcut,
Că leul și mașina-au dispărut...
Iar subalternii lui l-au căutat
Zadarnic, fără nici un rezultat.
Făcându-și zeci și zeci de ipoteze
Cercau misterul ca să-l lumineze:
— Probabil a avut un accident!
— Eu cred că e în pană de curent!
— O fi rămas în drum fără benzină!
— Sau poate cauciucul e de vină!
... Și n timp ce ziua se lăsa spre noapte,
Se-ntrețâiau în aer multe șoapte:
— S-a dus!
— Păcat de leul...
— ... Și de mașină!
Când deodată-o voce în surdina
Aduse-o veste bună, în sfârșit:
— Nu e pierdut, prieteni, l-am găsit!
Și-a povestit încet, de-n tir-a-pâr,
Cum l-a-nfilnit pe leu, în adevăr.
Era-n mașină sus, zburind ca vântul,
De dudula și cerul și pământul.

.....

Uitasem despre leu un amănunt,
Nesemnificativ, ba chiar mărunț:
Fiind un vânător pasionat,
Plecase cu mașina... la vînat.

.....

Socot că nu-i nevoie de morală!
Și chiar de-o să mă credeți circoteș
Vă spun că la Craiova, Cluj și Iași
Povestea mea-i... problemă actuală.

(După corespondențele tovarășilor:
HARNAGEA G. și POPA M.)

De curind au avut loc în Germania occidentală alegeri parlamentare. Ele au opus principalele partide politice burghize din Germania occidentală — partidul creștin democrat al lui Adenauer și partidul social democrat, partid de opoziție. Rezultatul alegerilor, după cum se știe, au dus la reprezentarea în parlamentul de la Bonn a partidului lui Adenauer care a obținut cel mai mare număr de voturi (50,16%) și re alegerea lui Adenauer drept cancelar federal pe încă o perioadă de patru ani.

Desigur că aceasta nu constituie un rezultat surprinzător. Realegerea lui Adenauer și voturile întrunite de partidul său trebuie examinate însă în raport cu o serie întreagă de condiții specifice situației din Germania occidentală, ca și în legătură cu condițiile în care s-a desfășurat campania electorală.

Partidul lui Adenauer a avut un uriaș sprijin din partea capitalului străin și al marilor monopoluri vest-germane. Fonduri de milioane au fost răspândite pentru a asigura realegerea lui Adenauer, pentru a pune în slujba partidului creștin democrat un vast aparat de propagandă menit să intimideze alegătorii, să exercite presiunile cele mai brutale, asupra lor. În presa vest-germană au apărut numeroase știri și declarații din care a reieșit faptul că marile monopoluri vest-germane, autorii de fapt ai politicii duse de Adenauer, au făcut tot posibilul pentru a obține realegerea lui drept cancelar al Germaniei occidentale, în scopul de a asigura continuitatea politicii ostile intereselor poporului german, politică care aduce mari beneficii capitalului monopolist. Președintele uniunii industriștilor vest-germani, Fritz Berg, a declarat fără nici un fel de echivoc: „Am sprijinit din primul moment politica lui Adenauer. Noi o sprijinim și acum prin toate mijloacele, fără a precupei nici un efort, nici un ban”. Uniunea industriștilor vest-germani este urmașa faimoasei uniunii a industriei germane din timpul Reichului hitlerist. Funcționarii acestei organizații sînt aceiași din timpul fascismului, iar în ce privește pe deținătorii posturilor de conducere, aceștia se întindesc, în mod sistematic, cu reprezentanții marilor monopoluri vest-germane, ca de pildă, reprezentanții firmei Manesmann și magnatul industriei germane, Alfred Krup. Această puternică uniune a marilor monopoluri își impune punctul său de vedere în toate problemele politice și

economice importante ale Republicii Federale Germane. Un raport al acestei uniuni menționa printre altele: „Uniunea industriștilor vest-germani constată cu satisfacție că își îndeplinesc cu succes menirea de a transmite punctul ei de vedere în toate problemele politice și economice guvernului și parlamentului. De asemenea, uniunea constată că punctul ei de vedere este adoptat în toate chestiunile importante de organele în cauză”. Fondurile alocate de uniunea industriștilor vest-germani, partidului de guvernământ din Germania occidentală, împreună cu sprijinul pe care capitalul monopolist american l-a acordat lui Adenauer au constituit un factor determinant în realegerea lui.

Trebuie arătat totodată faptul că alegerile din Germania occidentală s-au desfășurat în condițiile unor mari încălcări ale drepturilor democratice.

Cu mult înainte de alegeri, după ce a fost interzis partidul comunist, împotriva patrioților din Germania, împotriva tuturor acelor care militau pentru rezolvarea democratică a problemei germane a fost dezlănțuită o teroare sălbatică. Mii de oameni au fost aruncați în închisoare, tribunalele din Germania nu mai pridideau cu condamnările. Astfel, s-a căutat împiedicarea prezentării în fața urnelor a acelor elemente care se pronunțau cu consecvență pentru o altă Germania decît cea plănuită de Adenauer.

În timpul alegerilor ca în „vremurile bune”, cete de huligani se postau în fața localurilor de vot pentru a intimida populația. Ziarele vest-germane au citat numeroase cazuri de încălcări ale regulilor electorale în marile orașe ca Hamburg, Frankfurt, Bonn etc.

Un ziarist englez care se afla la Bonn în timpul alegerilor, Sefton Delmer, redactorul șef al ziarului „Daily Express” — scria: „Dacă călătoreai prin Republica federală în timpul campaniei electorale, aveai impresia că te afli în Germania epocii hitleriste. Milioanele pe care Adenauer le-a primit din partea industriei, i-au permis să amăgească țara cu promisiunile sale. Alegerile vest-germane, scria el, nu au fost nici libere și nici democratice. Organizarea unor astfel de alegeri în întreaga Germanie ar fi un lucru primejdios și riscant pentru Europa”.

Aceasta nu a fost o părere izolată. Numeroși corespondenți din toate țările au subliniat lipsa caracterului democratic al alegerilor care au avut loc în

Germania occidentală. Nu numai în străinătate, dar și în Germania occidentală opinia publică a condamnat modul antidemocratic în care au fost organizate alegerile.

Este deosebit de interesantă și opinia chiar a unui ziar vest-german „Suddeutsche Zeitung”: „Alegerile vest-germane, scria ziarul, au provocat o impresie penibilă în străinătate. În Republica federală s-au petrecut fapte care amintesc de evenimentele din 1933 și din anii următori. Numai că, de data, aceasta, totul s-a petrecut într-un mod rafinat. Sub masca democrației, sumele care au fost alocate depășesc cu mult pe acelea de care a dispus, la timpul său, Gobbels”.

Realegerea lui Adenauer trebuie examinată și din punctul de vedere al compoziției opoziției.

Principalul partid de opoziție — partidul social-democrat — nu a prezentat un program clar, nu a demonstrat alegătorilor voința sa de a obține victoria în alegeri. Liderii social-democrați nu au vrut să-și asume răspunderea și să traducă în viață unele din propriile puncte de program prezentate anterior ca, de pildă, retragerea Germaniei din N.A.T.O. și renunțarea la serviciul militar obligatoriu. Ori, se știe că aceasta este esențialul, de aceasta depinde însuși viitorul Germaniei. Numeroși cetățeni vest-germani nu și-au mai dat votul lor social-democraților, întrucît nu vedeau (pe bună dreptate), nici un fel de deosebire substanțială între programul lor și programul lui Adenauer. Prin această politică de duplicitate, liderii social-democrați au netezit practic victoria lui Adenauer, și au dat contribuția lor la aceasta.

Un partid și o platformă — program...

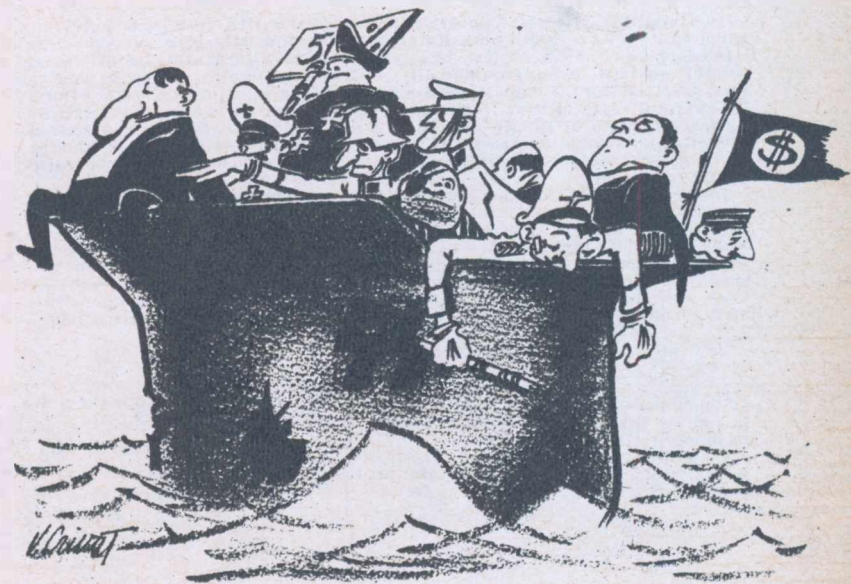
Care va fi viitorul Germaniei în lumina rezultatelor alegerilor parlamentare care au avut loc? Aceasta este o întrebare care preocupă masele largi ale opiniei publice, nu numai din Germania occidentală, dar și din întreaga lume.

Continuarea, și pe viitor, a aceleiași politici de permanente amenințări la adresa păcii și securității europene și punerea principalului accent pe militarizarea Germaniei occidentale și pe realizarea planurilor revanșarilor, vor pune în cumpănă, nu numai destinele poporului german, dar și cauza păcii în întreaga Europă.

Nu trebuie omis însă faptul că, aproape 10 milioane de germani au votat împotriva acestei politici falimentare. De asemenea, nu trebuie omis că opinia publică din toată Europa se pronunță în favoarea reglementării problemelor privind Germania și securitatea în Europa pe o bază realistă. De aceea, politica nu mai este astăzi la cheremul forțelor revanșarde. În cursul alegerilor s-a vădit tendința unirii tuturor adversarilor remilitarizării Germaniei, într-o puternică mișcare populară în lupta împotriva înarmării și a militarismului, pentru pace, democrație și progres social.

În fața Germaniei occidentale există calea orientării realiste, a promovării unei politici externe de tratative și înțelegere cu statele. Orice altă politică nu poate aduce decît faliment promotorilor ei. Forțele păcii sînt astăzi suficient de puternice pentru a impune respect oricui nu este dispus să țină seamă de voința de pace a imensei majorități a omenirii.

S. VERONA

LA 1 NOIEMBRIE 1887 APARE ZIARUL „MUNCITORUL”

Odată cu creșterea numerică a proletariatului industrial, a conștiinței clase de clasă, odată cu organizarea sa în asociații de luptă, publicațiile, zărele muncitorești, deși erau interzise, reapăreau cu noi titluri însă cu același program.

După un an de la elaborarea programului de luptă al muncitorimii, de către C. D. Gherea, a apărut la 1 noiembrie 1887, ziarul „Muncitorul”, organ al partidei muncitorilor. În articolul redacțional, intitulat „Programul nostru”, este înfățișată situația grea a muncitorilor și țăranilor, care „sufăr toate apăsările, pentru dinșii nu-i nici o lege, nici dreptate”. Schimbarea

MUNCITORIUL

Organ al partidei muncitorilor,
IEȘIE DUMINECA.

1 NOI 1887, NOIMBERE 1.
ANUL I No. 1.

5 BANZ.

SUMARIUL

Muncitorii de la țigări sunt obijduiți de partidă radicală, asta a ajunge la putere, maștri, de fabricanți și de antreprenori, am dori să ajungă aceștia la putere, pe

acestei stări de lucruri este posibilă numai prin trecerea întreprinderilor sub conducerea muncitorilor și împărțirea pământului țăranilor.

„Muncitorii de pământ (de la țară și din orașe), precum și muncitorii din alte bresle — se arată în articolul redacțional — nu pot căpăta împlinirea cererilor de mai sus fără a fi ei stăpînii în țară.”

În articolul „Meseriașul Român” se demască activitatea ziarului meseriașilor care încerca să propovăduiască buna înțelegere între patroni și muncitori. Ori, arată „Muncitorul”, e lucru lămurit că interesele muncitorilor sînt cu totul potrivnice cu ale maștrilor, fabricanților și ale stăpînilor și deci nu poate cineva să apere și pe unii și pe alții.”

Din paginile ziarului răzbate spiritul solidarității de clasă a muncitorilor. Astfel, la rubrica „Din țară”, anunșind greva muncitorilor cizmari din București, se subînțiază că „una din armele cele mai însemnate ale muncitorilor în lupta lor împotriva stăpînilor e greva, de aceea e datoria tuturor muncitorilor din țară și mai presus a celor ce fac parte din partidă muncitorilor, cași societatea „înfrățirea” (de ajutor reciproc — n.n.)” să-i sprijine.

Minciuna și teroarea burgheziei și moșierimii sînt demascate în folietonul „Pentru patrie” și în notele publicate sub titlul „Călcări de Lege”.

Avînd o apariție mai îndelungată, pînă în decembrie 1888, ziarul „Muncitorul” a descris cruzimile săvîrșite de burghezie și moșierime împotriva țăranilor răscușiți în primăvara anului 1888, a militat pentru luminarea muncitorilor și organizarea lor în cercuri, pentru sprijinirea mișcării greviste.

LA 5 NOIEMBRIE 1872

A APĂRUT PRIMUL NUMĂR AL ZIARULUI „LUCRĂTORUL ROMÂN”

În statutele „Asociației generale a lucrătorilor din România” publicate acum 85 de ani, se arată necesitatea apariției unui ziar care „să reprezinte interesele lucrătorilor”. Astfel, la 5 noiembrie 1872, a apărut, ca oficios al acestei asociații, primul număr din „Lucrătorul Român”, avînd pe pagina întâi drept motto: „Coloanele acestui ziar sînt deschise tuturor lucrătorilor”. În cuvîntul către cititori, intitulat „Prospect”, se arată scopul urmărit de jurnal: „Lucrătorul Român” va milita prin coloanele sale pentru unirea muncitorilor și organizarea lor la luptă „contra a tot ce e rău și vătămător lucrătorilor”, pentru stringerea legăturilor între ei și apărarea pe toate căile a intereselor lor.

Interesant este felul cum răspunde ziarul la întrebarea pe care și-o pune în prospect, cu privire la activitatea politică.

„Face-vom sau nu politică? Da și nu!”. Acesta este răspunsul. Comențîndu-l, redacția arată că în paginile ziarului nu se va face politică venală, împlînsă de pasiuni josnice și orbe, nu se va face politică destrăbălătoare, întrebîndu-și tonul injurios și infam pentru că — așa cum arată prospectul — toate acestea duc la „distragerea lucrătorilor de la bunele ocupațiuni și tulburarea minții și inimii sale”. Ziarul își propunea să ducă politica luptei

Abonamentele la revista „Pentru Apărarea Patriei” se primesc cel mai tîrziu pînă în ziua de 16 a lunii cu deservire în luna următoare.

Abonamentele se primesc la difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

— Coperta a I-a: V. I. Lenin proclamînd puterea sovietică

— Coperta a IV-a: Tinăra Tughin Sanda, campioană A.V.S.A.P. de motocros clasa pînă la 150 cmc.
(Foto: Șt. CIOTIȘ)

pentru a aprîndi muncitorimea și a-i apăra interesele: Cercul poliției noastre va fi atrînt, este politica lucrătorului”.

Influența patronală asupra Asociației s-a făcut simțită și în coloanele ziarului, lipsiți de o orientare politică marxistă, — acest lucru nici nu era posibil în acea epocă — muncitorii mai credeau în posibilitatea armonizării intereselor statului burghez cu interesele lucrătorilor. Această idee se reflectă și în paginile ziarului.

Primul număr din „Lucrătorul Român” publică articole, privind condițiile

grele în care trăiau și lucrau muncitorii. În articolul „Pîină și Lemne” se comenta pe un ton plin de indignare strigătul unanim al muncitorilor copleșiți de mizerie: „Ne mor copiii de foame, ne degeră frigul”. În fața scumpirii tralului și a scăderii salariilor, articolul arăta că muncitorii nu vor cere pomăni ci „ușurarea greutăților ce ne apasă”.

Un alt articol amplu, ce se continuă și în numărul următor, trata „Despre lucru și lucrători”. Cu toate ezitățile și confuziile acestui articol, din el rezultă că trebuie îmbunătățită condiția socială a lucrătorului, iar remunerația să se facă în raport cu munca.

Activitatea ziarului, „Lucrătorul Român” a fost de scurtă durată. Nu au apărut decît două numere. Deși el n-a putut să devină o tribună revoluționară de luptă, ideile promovate în coloanele sale au contribuit la educarea și luminarea muncitorilor, orientîndu-le la luptă.

LA 14 NOIEMBRIE 1918

APARE ZIARUL „TRĂIASCĂ SOCIALISMUL-LUPTA”

Întrearea României în primul război imperialist a dat burgheziei și moșierimii posibilitatea să interzică activitatea partidului social-democrat, a sindicatelor și organelor de presă muncitorești. Mișcarea muncitorească însă nu a încetat. Stringîndu-și rîndurile în vremurile de restriște, muncitorimea a intrat în luptă cu mai multă putere și vigoare, în urma crizei provocate de război și a victoriei proletariatului rus. Organizarea grupurilor comuniste, creșterea mișcării muncitorești în anul 1918, reorganizarea mișcării sindicale, nădus la apariția de noi zăre muncitorești. Astfel au apărut, în august 1918, la Odesa, zărele „Scintela” și „Comunistul”.

La 14 noiembrie a apărut ziarul „Trăiască Socialismul — Lupta”, organ al partidului socialist. În programul de luptă al ziarului ce a fost publicat în numărul din 19 noiembrie, se arată: „Socialismul care apare astăzi este continuarea ziarului „Lupta”. El este deci organul oficial al partidului socialist și al sindicatelor din România și alături de aceste organizațiuni el apără și reerezintă interesele clasii muncitoare”. Iar mai departe se arată „Scopul principal al mișcării socialiste fiind organizarea în partid de clasă și educarea clasei muncitoare, spre a o face conștientă de modulitatea și condițiunile luptei în vederea realizării țelului final „Socialismul” va seconda această acțiune a partidului socialist, prin răspîndirea și propagarea ideilor socialismului științific”.

Cu a este cuvinte de bun augur și-a început activitatea ziarul ce avea să devină organul principal de luptă al grupurilor comuniste și mai apoi al Partidului Comunist din România. În primul număr al ziarului „Trăiască Socialismul”, pe pagina întâi, a fost publicat apelul Comitetului Executiv al Partidului Socialist din România și al Comisiei generale a sindicatelor muncitorești prin care chema proletariatul din țara noastră la luptă și organizare după principii „afirmate de revoluția rusă care a înafușit muncitorimea de pretutînceni”.

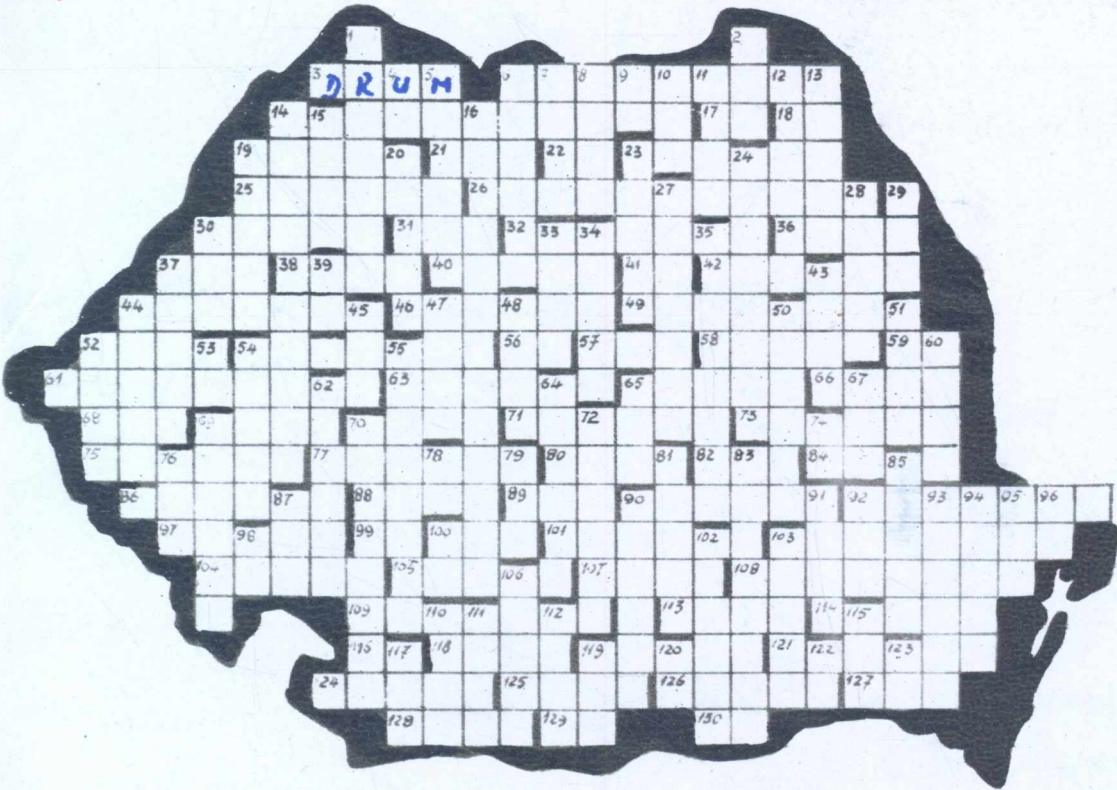
Pe pagina doua a ziarului, în articolele „Antversarea Revoluției Ruse” și „Bolșevismul” sînt subliniate succesele obținute de poporul rus de la eliberarea sa și necesitatea traducerii în viață a exemplului primului stat socialist. Pe aceeași pagină sînt adresate două chemări muncitorilor: „Înscriți-vă în Partidul Socialist” și „Nu citiți presa burgheză minioasă, șafarnică, coruptă”. Aceste chemări au prins roade în rîndurile muncitorimii.

Ziarul, care a apărut în continuare, numai cu titlul „Socialismul” a atrîns în jurul său marea masă a muncitorimii. Din rîndurile muncitorilor s-au recrutat ziaristi de frunte ca Vasilescu Vasia, Zolfo etc. La redacția ziarului „Socialismul” au poposit și Gala Galaction, N. D. Cocea și alți scriitori de frunte.

Ion ADRELEAMU

REDACTIA: București, Bulevardul Dacia Nr. 13
Razonul „I. V. Stalin” Telefon 1.50.32
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scintela, I. V. Stalin” București
C. Nr. 1594 Prețul Lei 2 B 861

ÎN ORELE LIBERE

DIN FRUMUSEȚILE PATRIEI

ORIZONTAL: 3) Cale lungă... de fier 6) Stațiune climaterică la porțile Bicasului 14) E situată în valea Iadului, dar e un adevărat rai al reg. Oradea 17) Pașă adevărat 18) Lăcă Rădulescu 19) Avans din drepturi luat cu ocazia concediului 21) Lac în masivul Retezat 22) Aluminiu 23) Stațiune balneo-climaterică în reg. Timișoara 25) Moșul munților 26) Virf din Făgăraș (2544 m) 30) Prietenă bună în concediu! (neart.) 31) Munca Alimentară Bugtezi 32) Munte în masivul Buzăului 36) Nicovăla 37) Topăi de bucurie 38) Aici se află vestita statuie a lui Ștefan cel Mare 40) Bucuria excursionistului 41) Notă muzicală 42) Cafeterii pe sticlă! 44) Stațiune balneo-climaterică în R.A.M. 46) Și așa, în aceeași regiune 49) Multă mișcare și lume cum este în Bucegi vara 52) Sînt ca niște păsări albe pe înălțimea simfii al mării 54) Veche cabană în Bucegi între Padina și lacul Scropoasa 56) Nici a mea, nici a lui 57) Strînge bani albi pentru zile... de odihnă 58) Munte în Apuseni 59) Traian Aurel 61) Stațiune balneară pentru reumatizii 63) Loco 65) Dușmanul excursionistilor la munte 66) Din acest munte izvărăște Uzul 68) Sf... lac vulcanic lângă Tușnad 69) De aici pleacă zilnic mii de călători 70) Pot fi de valș sau chiar pierduți 71) Face de strajă pasul Bratocca 73) Zăpăcit de frumusețile naturii 75) Este totdeauna deschisă drumetilor oaspeți 77) Muncitor petrolist 80) Virf de munte 82) Ieșită din apa mării! 84) Pirăul... cabană deasupra Predealului 86) În... munților, Topîrcăneanu arată frumusețea vieții de cioban 88) Cabană în apropiere de Cimpulung Moldovenesc 89) O sută! 90) Numele "popular" al unor munți din Ofitea 92) Stațiune climaterică în reg. Pitești, la poalele Făgărașilor

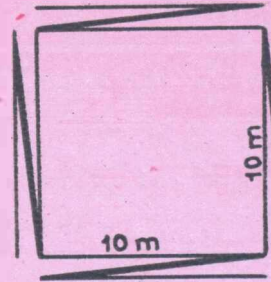
97) Munți în nordul Moldovei 99) Riu și nu prea! 100) Moș Martin 101) Se rostogolesc spre fărâmi cu-a lor creste înspumate 103) Stațiune balneară pe malul însoșit al mării 104) Oraș cu multe fabrici, lângă Cluj 105) Denumirea tehnică a grănicului de mers al trenurilor 107) Itinerariu 108) Străjuiește Valea Prahovei cu uriașii cruce 109) De aici se dă plecarea pe pirtia de schi de la Clăbucet-Predeal 113) Lac în Făgăraș 114) Închisură 116) Tre-cătoare în regiunea Ciucului 118) Se găsește deseori în peșterile nou descoperite 119) Muzeul din Sinaia 121) Stațiune pe malul Mării Negre 124) Răpitor înaripat, spaima găinilor (art.) 125) Numele vechi al Irlandei 126) Denumirea ultimei grote din Peștera Ialomcioarei 127) Se mai găsește în munți, în locurile ascunse de soare 128) Cabană în munții Sebeșului 129) Este al Morarului și se găsește în Bucegi 130) Notă muzicală.

VERTICAL: 1) Virf în Munții Bistriței (1762 m) 2) Localitate lângă Orașul Stalin 4) Singur 5) Stațiune balneară lângă Sf. Gheorghe 6) Masiv muntos între Dimbovița și Cricov 7) Coborît 8) Așa-i vara 9) Udrea Leonte 10) În junglă sau în buzunar 11) Se strecoară printre nori, dînd naturii strălucire 12) Localitate balneo-climaterică în Moldova și lângă Ploiești 13) Virf în Munții Căpățîni 14) Ghețar în Munții Apuseni 15) Se consumă la aniversări (fără luminări) 16) Peșteră renumită la porțile Branului 19) Stațiune balneară lângă Slobozia Veche 20) Între Predeal și Dîrstea 23) Se trîntează cu succes în stațiunile balneo-climaterice 24) Izvorăște de sub virful Omul 27) Regiune la poalele Carpaților Răsăriteni, la izvoarele Puinei 28) Veche provincie

italiană 29) Stație C.F.R. ce deservește cabana Balcia din Retezat 30) Scoabă 32) Măiestrie 34) Stație C.F.R. ce deservește stațiunea Pintecul Tecl și Rominesc 35) Munte din a cărui prăvălire s-a format Lacul Roșu 37) Stațiune moldovenească în apropiere de Dărmănești 39) Diviziune de timp 43) Tabără 44) Riu ce izvărăște de sub Muntele Godeanu 45) Inceput fonetic de alfabet 47) Isteț 48) Năvală 50) Fabrică obiecte din alamă 51) Penaj la chișiu 52) Timp cu toptanul! 53) Subsemanul 54) Munte în masivul Bucegi, străbătut de linia funicularului 55) Stațiune balneară lângă R. Vilcea 60) Pot fi de bravură, personale, justificative sau la... teatru 62) Localitate lângă Bistrița 64) Stațiune balneo-climaterică lângă Arad 65) Asigură în permanență excursiile și odihna salariaților și a familiilor lor 67) E rău cînd se încurcă 69) Port la Dunăre cu un mare șantier al tineretului 70) Lac în Făgăraș 72) Localitate lângă Turda 74) Eșire! 76) Loc de odihnă la "uili și porumbeli" 78) Îndem pentru călător ce te poartă spre culmi 79) Animal sălbatic aproape dispărut în munții noștri 81) Cerbi și nu prea 83) Aici lângă Tirgoviște s-a construit o mare termocentrală 85) Centru metalurgic în reg. Hunedoara 87) Cadou 90) Se extrage din porumb 91) Malul Mării 92) Afluent al Pripetului 93) Plajă frumoasă lângă Constanța 94) E plină de nisip, soare și vilegiaturisti 95) Riu în Franța 96) Poftim, ia! 98) Ruteniu 100) Veche cetate în Asia Mică 102) Lac în Dobrogea 103) Atrage anual zeci de mii de vilegiaturisti (art.) 106) Face legătura între localități 110) Picături ca niște perle ce strălucesc dimineața pe plantele însetate 111) Localitate între Craiova și Slatina 112) Nume de fată 115) Roman de L. Rebreanu 117) Perete 119) Zgomot produs de picăturile de apă ce... cad 120) Acolo! 122) Incepe frigul 123) Notă muzicală.

MONOVERB

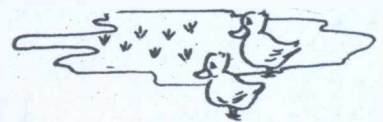
(3-7)

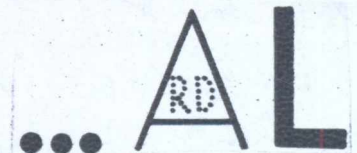
REBUS (8-2-10-8)

Di + S ^{Dⁿ}

TRIVERB (10-2-7)

REBU (3+4)

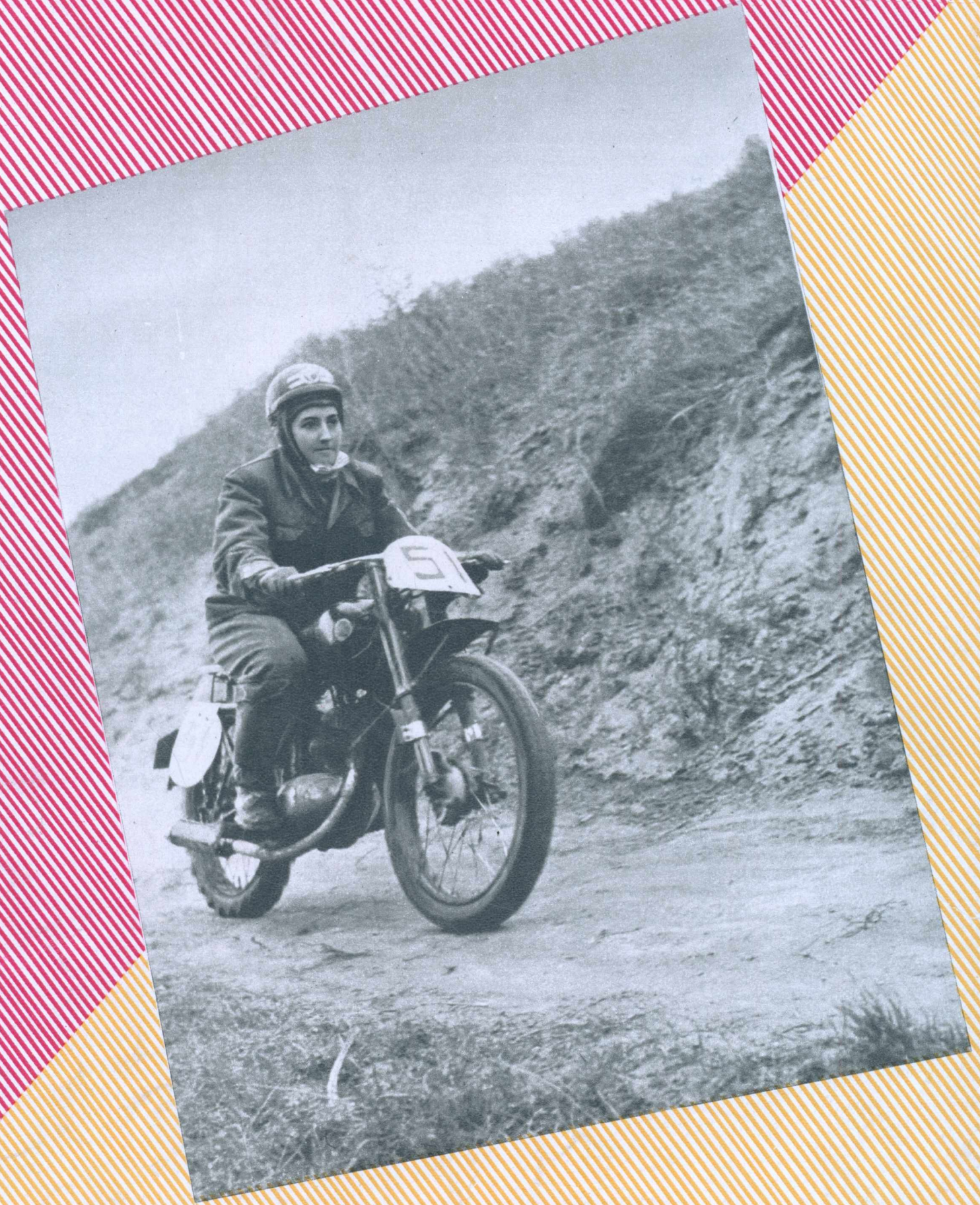
RIVERB (6-9)

MONOVERB (2-6)

IVERB (3-8)

PREȚUL 2 LEI